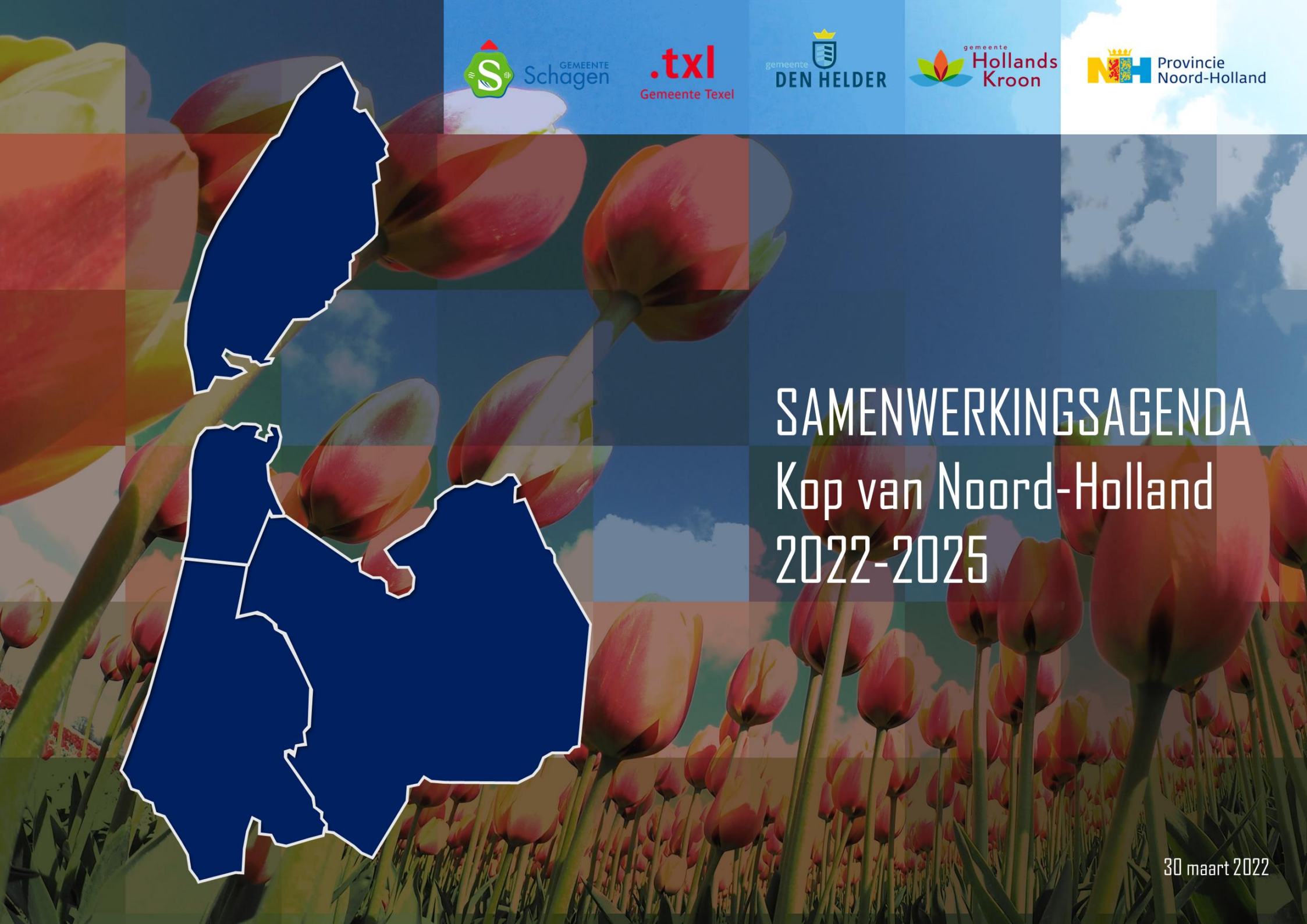

SAMENWERKINGSAGENDA Kop van Noord-Holland 2022-2025

30 maart 2022

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

Inleiding pagina 4

Doel pagina 7

Opgaven & Samenhang pagina 8

Wat & Waarom pagina10

Thema's

1. Energie & duurzaamheid pagina 12
2. Klimaatadaptatie pagina 16
3. Arbeidsmarkt & Onderwijs pagina 19
4. AGRI | Agribusiness pagina 22
5. Recreatie & Toerisme pagina 25
6. Wonen & Werken pagina 28
7. Mobiliteit & Bereikbaarheid pagina 31

Gebiedsprogramma's

I. Maritiem (haven) pagina 37
II. Waddenbaai pagina 39
III. IJsselmeerkust pagina 40
IV. Noordzeekust pagina 41
V. Achter de kusten pagina 42

Governance pagina 45

VOORWOORD

De kracht van samenwerking. Die heeft de regio Kop van Noord-Holland ontdekt in de uitvoering van het programma De Kop Werkt!. Los van de getalsmatige opbrengsten is de meerwaarde van dit programma dat de vier gemeenten hun zelfbewustzijn enorm hebben versterkt.

We hebben ontdekt hoe groot de relevantie van de Kop is voor Nederland. Dat bracht een nieuwe overtuiging: de Noordkop doet ertoe! De aanwezigheid van high tech defensiebedrijven, innovatieve industrieën, onderscheidende onderzoeksinstellingen op gebied van technologie en energie, productie van medische isotopen, een toonaangevende agrarische sector en duurzame vakantiebestemmingen zetten ons gebied nadrukkelijk op de kaart. Waar De Kop Werkt! ons antwoord was op dreigende bevolkingskrimp, is nu de tijd aangebroken voor nieuw perspectief.

Dat perspectief is: De Kop groeit! Dit adagium brengt uitdagingen met zich mee. Denk aan de arbeidsmarkt en het onderwijs, de bereikbaarheid van de regio, het reguleren van de toeristische groei en het faciliteren van de florerende agrarische sector. Daarnaast zijn er maatschappelijke opgaven, die beter kunnen worden ingevuld als we het samen doen. Hier gaat het vooral over woningbouw, energie en klimaatadaptatie.

In de afgelopen jaren hebben de vier gemeenten samen met de provincie Noord-Holland een mooie basis gelegd met de uitwerking van enkele veelomvattende gebiedsprogramma's. Die gaan over maritieme ontwikkeling, het waddengebied, de kusten van Noordzee en IJsselmeer en het achterland. Deze programma's verbinden ons en bieden concrete aanknopingspunten (en middelen) om de samenwerking succesvol vorm en inhoud te geven.
Daarnaast zijn er bestaande overlegstructuren, die het fundament zijn om op verder te bouwen. Denk aan woningbouw, werklocaties, toeristische promotie en het arbeidsmarktplatform Op Kop!.

Weinig staat ons in de weg om als regio succesvol te zijn. Deze agenda is de illustratie van onze collectieve opgaven, waar we als regiogemeenten en provincie samen uitvoering aan geven. En een oproep aan de raadsleden en bestuurders, die de komende jaren de regio besturen. Alleen met een eendrachtige samenwerking kunnen we deze opgave tot een goed einde brengen. Vanuit die overtuiging biedt de stuurgroep u deze agenda aan.

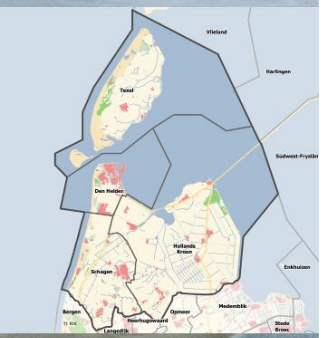
Theo Meskers,
Voorzitter (*voormalige*) stuurgroep De Kop Werkt!
REGIO DE KOP

SAMENWERKINGSAGENDA

De Kop van Noord-Holland is een authentiek stukje Holland. Het heeft statistisch gezien de meeste zonuren, mooie zandstranden, een uniek en prachtig eiland en een rijk gevarieerd binnenland dat begrensd wordt door drie totaal verschillende kusten; de Noordzee, de Waddenzee en het IJsselmeer.

De regio heeft volop kansen en mogelijkheden. De beschikbare ruimte, de ondernemersgeest en de innovatiekracht zijn onze troeven. De regio en provincie zijn sterk in samenwerken. Dat heeft ertoe geleid dat de Kop wereldspeler is op het gebeid van energie, gezondheid, agricultuur en toerisme. Er worden in Europa 30.000 patiënten per dag behandeld met medische isotopen uit de Kop. Er wordt in de Kop continu onderzoek gedaan naar het verbeteren van gewassen om de groeiende wereldbevolking te voeden. In de Den Helder wordt onder andere hard gewerkt aan het Maritiem Cluster en de energietransitie (waterstof, wind op zee). Busladingen toeristen bezoeken de door geothermie verwarmde kassen en miljoenen mensen slaan hun data op in de Kop.

Om een goede woon-, werk- en leefomgeving te creëren voor de inwoners en de mensen die verblijven in de Kop werken we regionaal samen. Het huidige stimuleringsprogramma De Kop Werkt! is afgerond, maar de gemeenten en provincie willen de regionale samenwerking voortzetten.

Begin 2020 is door de vier Kopgemeenten het Regioakkoord De Kop Groeit! gesloten, als basis voor de verdere samenwerking tussen de Kopgemeenten..

Deze samenwerkingsagenda 2022-2025 voor de Kop (hierna: agenda) vormt de basis voor het voortzetten van regionale samenwerking tussen gemeenten en de provincie samen met de partners. Een basis voor de inhoud, maar ook voor de organisatie en financiering van de uitvoering.

SAMENWERKINGSAGENDA Kop van Noord-Holland 2022-2025

REGIO DE KOP

De samenwerkende overheden hebben samen één ambitie voor de Kop: dat deze regio zich op een hoogwaardige manier verder ontwikkelt tot een vitaal gebied met een bloeiende innovatieve economie, met interessante woonmilieus, mooie trekpleisters en een gezonde leefomgeving van hoge kwaliteit. Belangrijk is dat de randvoorwaarden daarvoor op orde zijn. In de Kop zijn succesvolle sectoren en bedrijven die internationaal opereren. Richting de toekomst liggen er volop kansen om dit verder uit te bouwen.

Dit betekent dat de koppeling tussen bedrijven, arbeidsmarkt en onderwijs de potentie heeft optimaal te zijn. Dat de leefbaarheid in en de bereikbaarheid van zowel de grote als vele kleine kernen in de Kop goed is. En dat we zorgen voor een gezonde leefomgeving in en rond de kernen. Daarbij hoort dat het omringende landschap gerespecteerd wordt als voorwaarde voor de kwaliteit van het wonen, werken en recreëren in de Kop. En de biodiversiteit in het landschap niet verder afneemt of zelfs toeneemt.

De gemeenten en provincie hebben ingestemd met de agenda en zijn bereid om samen aan de opgaven te werken.

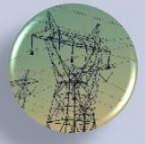
DE VIJF ECONOMISCHE CLUSTERS:

ZORG

MARITIEM (HAVEN)

ENERGIE

AGRI

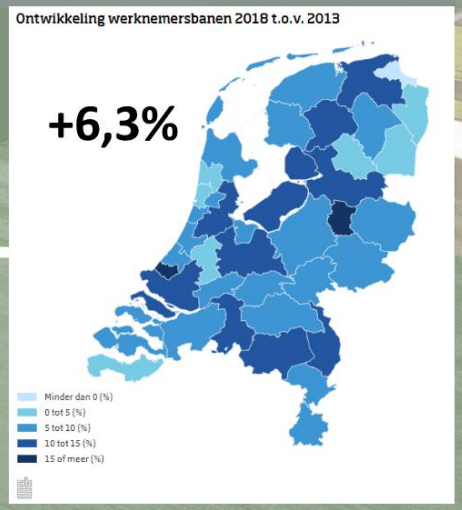
TOERISME

'Naast deelnemen komt het ook op uitvoeringskracht aan: hoe geven we samen zo goed mogelijk uitvoering aan onze ambities en die van deze agenda? '

REGIO DE KOP

DE BELANGRIJKSTE FEITEN:

163.626 INWONERS

74.154 HUISHOUDENS

15.060 BEDRIJVEN

83.355 PERSONENAUTO'S

11.060 GEMIDDELD ENERGIEVERBRUIK kWh [1]

1. Het gemiddeld jaarverbruik voor elektriciteit op individuele aansluitingen van particuliere woningen, zoals berekend vanuit de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven. De eigen opwekking van elektriciteit, bijvoorbeeld met zonnepanelen, is niet bekend en dus ook niet inbegrepen in het gemiddelde jaarverbruik. Ook collectieve verbruiken van bijvoorbeeld liftinstallaties of hal-/galerijverlichting zijn niet meegeteld bij de berekening.

TEXEL
stad 'Lant van Texel' (grootste stad van Nederland)
7 dorpen
13.547 inwoners
6.374 huishoudens
291.000 € woningwaarde (gem.)
2.790 kWh elektriciteitsverbruik (gem.)
1.400 m3 aardgasverbruik (gem.)

DEN HELDER
stad Den Helder (havenstad)
8 wijken
55.604 inwoners
26.774 huishoudens
153.000 € woningwaarde (gem.)
2.380 kWh elektriciteitsverbruik (gem.)
1.180 m3 aardgasverbruik (gem.)

HOLLANDS KROON
4 Kernen
29 dorpen en buurtschappen
48.434 inwoners
21.042 huishoudens
241.000 € woningwaarde (gem.)
3.020 kWh elektriciteitsverbruik (gem.)
1.390 m3 aardgasverbruik (gem.)

SCHAGEN
stad Schagen (40% van de inwoners woont hier)
26 kernen
46.660 inwoners
20.548 huishoudens
241.000 € woningwaarde (gem.)
2.870 kWh elektriciteitsverbruik (gem.)
1.330 m3 aardgasverbruik (gem.)

DOEL VAN DE SAMENWERKINGSAGENDA

Het hogere doel van regionale samenwerking: de kop staat voor behoud en groei van een goede woon-, werk- en leefomgeving voor inwoners en mensen die verblijven in de regio.

Het doel van de Samenwerkingsagenda is drieledig, het:

1. intensiveren van de samenwerking tussen de vier Noord-Hollandse gemeenten, de provincie Noord-Holland, onze partners, ondernemers en onderwijsinstellingen door het organiseren van regie en uitvoeringskracht op inhoud;
2. concretiseren van de samenwerkingsagenda door het oppakken van gezamenlijke projecten;
3. optimaal benutten van de beschikbare financieringsmogelijkheden (Europese subsidies en beschikbare fondsen, et cetera).

DE OPGAVEN

Regioakkoord 'De Kop Groeit'

De opgaven volgen uit het regioakkoord 'De Kop Groeit!'. Om onze economische clusters gezond en duurzaam verder te ontwikkelen is het nodig dat de overheid met haar partners diverse randvoorwaarden goed regelt. Deze randvoorwaarden ten bate van de vijf economische clusters zijn vertaald in zeven opgaven.

VIJF ECONOMISCHE CLUSTERS:

ZORG | MARITIEM (HAVEN) | ENERGIE | AGRI | TOERISME

ZEVEN RANDVOORWAARDEN PER THEMA IN OPGAVEN:

A GOEDE BEREIKBAARHEID

B VOLDOENDE WONINGEN VAN GOEDE KWALITEIT

C VOLDOENDE DUURZAME ENERGIE

D VOLDOENDE BESCHIKBARE WERKNEMERS

E TOERISTEN VOELEN ZICH HIER THUIS

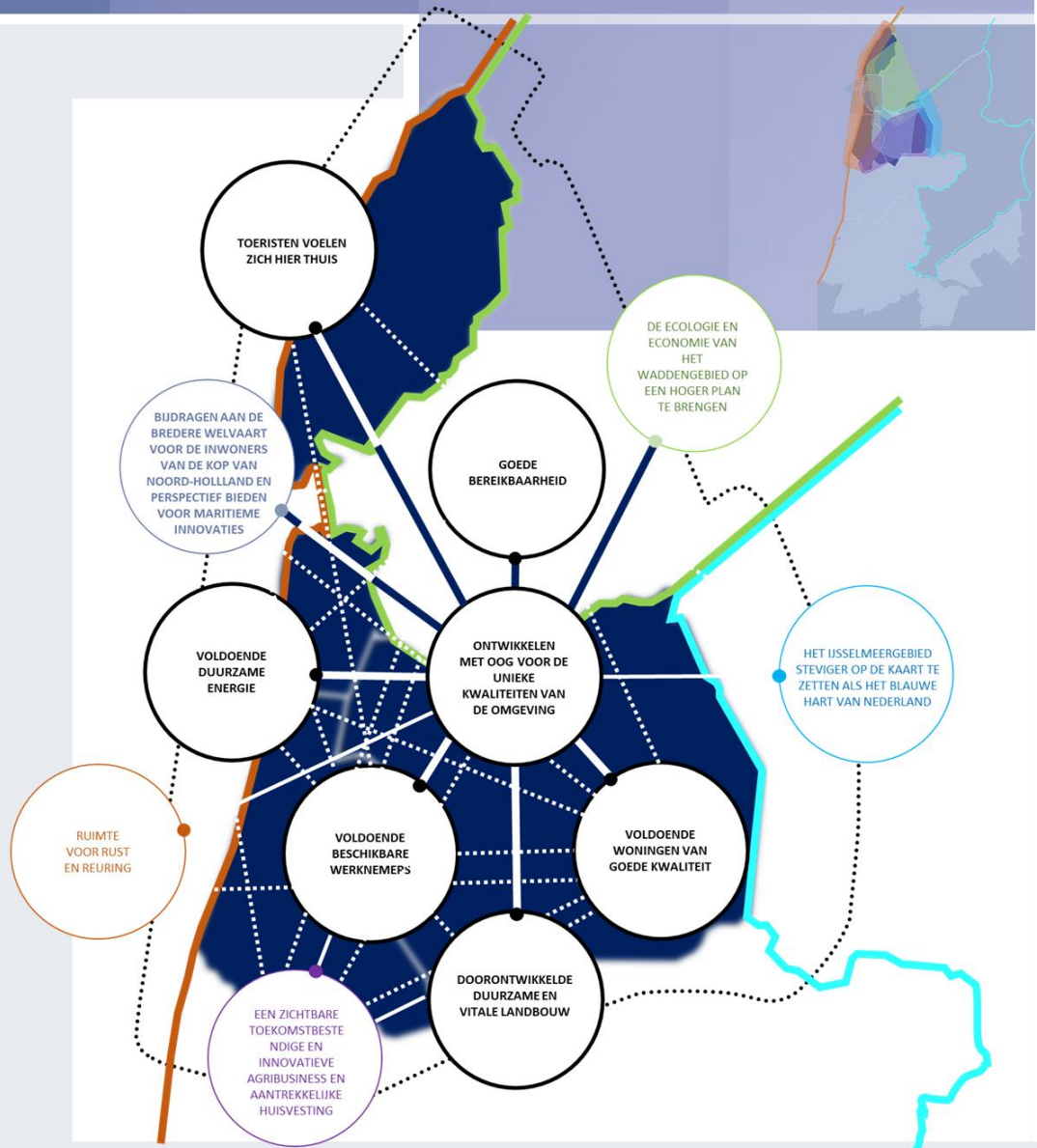
F DOORONTWIKKELDE DUURZAME EN VITALE LANDBOUW

G ONTWIKKELENDE OMGEVING MET OOG VOOR DE UNIEKE KWALITEITEN

SAMENHANG

De regionale samenhang wordt geborgd door de thema's uit het Regioakkoord te verbinden aan de verschillende deelgebieden in de Kop. Met deze integrale aanpak wordt gebouwd aan een vitale regio, waar een innovatieve economie bloeit, interessante woonmilieus en trekpleisters te vinden zijn en de leefomgeving gezond en van hoge kwaliteit is. In de praktijk wordt deze werkwijze al toegepast bij de aanpak van de Marinestad en Multifunctionele Zeehaven Den Helder, Waddenbaai , IJsselmeerkust en de Attractieve Noordzeekust.

DE OPGAVEN

THEMA'S	OPGAVEN	GEBIEDS-PROGRAMMA'S
Omgeving (klimaatadaptatie)	ONTWIKKELEN MET OOG VOOR DE UNIEKE KWALITEITEN VAN DE OMGEVING	
	BIJDRAGEN AAN DE BREDERE WELVAART VOOR DE INWONERS VAN DE KOP VAN NOORD-HOLLAND EN PERSPECTIEF BIEDEN VOOR MARITIEME INNOVATIES	Marinestad en multifunctionele zeehaven
Mobiliteit & bereikbaarheid	GOEDE BEREIKBAARHEID	
Energie & duurzaamheid (inclusief biodiversiteit)	VOLDOENDE DUURZAME ENERGIE	
	DE ECOLOGIE EN ECONOMIE VAN HET WADDENGEBIED OP EEN HOGER PLAN TE BRENGEN	Waddenbaai
Arbeidsmarkt & onderwijs	VOLDOENDE BESCHIKBARE WERKNEMERS	
AGRI | Agribusiness	DOORONTWIKKELDE DUURZAME EN VITALE LANDBOUW	
	ONTWIKKELEN MET OOG VOOR DE UNIEKE KWALITEITEN VAN DE OMGEVING	Achter de kusten *(toekomst)*
Recreatie & Toerisme	TOERISTEN VOELEN ZICH HIER THUIS	
	HET IJSSELMEERGEBIED STEVIGER OP DE KAART TE ZETTEN ALS HET BLAUWE HART VAN NEDERLAND	IJsselmeerkust
	RUIMTE VOOR RUST EN REURING	Noordzeekust *(toekomst)*
Wonen	VOLDOENDE WONINGEN VAN GOEDE KWALITEIT	

Hoe onvoorspelbaar economische ontwikkelingen zijn, bleek toen in maart 2020 de coronacrisis uitbrak. Terwijl we aan deze investeringsagenda werkten en alle economische seinen op groen stonden, kregen we opeens te maken met krimp en oplopende werkloosheidcijfers. De coronacrisis leidde tot grote steunmaatregelen van de overheid voor ondernemers, die zich innovatief en veerkrachtig toonden. De impact van corona is groot en brengt trends in een stroomversnelling. Het is eens te meer duidelijk geworden dat samenwerken en grensoverschrijdend denken essentieel zijn. Daarom gaan we door met deze samenwerkingsagenda.

WAT GAAN WE DOEN?

WAT LEVERT DAT OP?

RUIMTE BIEDEN

De Kop heeft ruimte. Ruimte om te wonen, te werken en te recreëren. Deze ruimte in de nabijheid van de MRA is een onderscheidende en krachtige kwaliteit. Tegelijkertijd willen we zuinig zijn op het (cultuur) landschap.

VERBINDEN

In 2040 kenmerkt de regio zich door een fysieke en sociale verbondenheid, waardoor de leefbaarheid groot is. Wonen, werken en voorzieningen in klimaatadaptieve en natuurinclusieve oases in het landelijk gebied.

SLIM EN INNOVATIEF HANDELEN

De samenleving is onderhevig aan grote veranderingen en het tempo van verandering lijkt te versnellen.

UITNODIGEND EN ADAPTIEF ZIJN

We zijn ons bewust dat de snelheid van de ontwikkelingen vraagt om flexibiliteit en aanpassingsvermogen.

REGIONAAL OMDAT?

1. VOLDOENDE DUURZAME ENERGIE

Er is geen blauwdruk voor samenwerking. Een voorwaarde voor succes is wel het besef dat regiogemeenten en regionale duurzame energie-initiatieven elkaar nodig hebben. "Alleen met die overtuiging heeft samenwerking aan een duurzame gebouwde omgeving een echte kans."

- Waterstof
- Electriciteitsnetwerk
- Energy & Health Campus Petten
- Participatie
- Warmtetransitie | Coöperatieve warmte
- Duurzaam Bedrijvenloket
- Ondersteuning verduurzaming
- Energiecoaches
- Doelgroepen

2. KLIMAATADAPTATIE

Om er voor te zorgen dat de regio klimaatbestendig wordt ingericht, moeten we samen handelen. Nu is het moment om klimaatbestendige maatregelen te combineren met andere grote opgaven. In deze opgaven werken regiogemeenten samen met andere betrokkenen aan oplossingen.

- Waterveiligheidslandschappen
- Regionaal ontwerpend onderzoek
- Regionale GB-strategie
- Warmte-energie uit oppervlaktewater
- Ontwikkeling waterspin
- Leveren blauw/groene diensten
- Lopende projecten voor adaptieve landbouw
- Zoete Toekomst Texel
- Onderzoek vasthouden/infiltratie van regenwater
- Koegraspolder

3. ARBEIDSMARKT & ONDERWIJS

We werken intensief samen op het thema arbeidsmarktbeleid, vanuit sociale én economische invalshoek. Het regisseren van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt vatten we in de regio op als behorend tot de regio gemeentelijke verantwoordelijkheid.

- Samenhang "Op Kop" en loopbaanoriëntatie
- Agribusiness
- Tech@Connect
- Zorg
- Leisure

4. AGRI | Agribusiness

De agribusiness staat voor grote opgaven die divers van aard zijn en raken de verantwoordelijkheid van ondernemers, overheden, onderwijs en onderzoek.

Dit vraagt om een intensieve samenwerking tussen partners in de regiogemeenten.

- Zichtbaarheid van de agribusiness
- Economische en duurzame ruimtelijke ontwikkeling
- Greenport Smart Farming NHN
- Ontwerpen landschappelijke netwerkstructuur
- Erfkwaliteit
- Biodiversiteit
- Waterproeftuin open teelten
- Landelijke en Europese lobby
- Green Deal CO2
- Innovatie
- Waterstof in de agrologistiek
- Verduurzaming glastuinbouw

5. RECREATIE & TOERISME

Door samenwerking wordt tegemoet gekomen aan de vraag van de toerist naar een volledig, kwalitatief, divers, afgestemd en gepromoot toeristisch aanbod.

- Recreatie en Toerisme agenda voor de Kop - 2040
- Revitalisering van de verblijfsrecreatie
- Water & vaarroutes
- Ronde Waddenbaai
- Lopende projecten voor adaptieve landbouw
- Wandelnetwerk
- Koppelkansen programma's

6. WONEN & WERKEN

We zorgen voor regionale afstemming bij woningbouw-plannen en borgt een goed vestigings-klimaat.

- Innovatieve aanpak wonen
- Regionaal versnellingsprogramma
- Huisvesting arbeidsmigranten
- Regionale strategie werklocaties
- Geactualiseerde regionale retailvisie
- Verduurzaming bedrijventerreinen
- Monitoring en integratie data
- Regionale marketing en acquisitie
- Uitrol van 5G

7. BEREIKBAARHEID & MOBILITEIT

Voor mobiliteit en bereikbaarheid is het belangrijk om verder te kijken dan de regiogrens.

Voor de regio is het van meerwaarde om aangesloten te zijn en te blijven op dit bovenregionale niveau.

- Verkeersveiligheidsmaatregelen N9, N99, N250
- Toegang Maritiem Cluster
- Verkeersveiligheid - Landbouwroutenetwerk
- Verkeersmaatregelen N245
- Behoud en versterken spoorcorridor
- Bereikbaarheid van de EnFC in Petten
- Netwerk doorfietsroutes en regionaal fietsnetwerk
- Openbaar vervoer in het landelijk gebied
- Mobipunten
- Nieuwe verbinding N77 en afwaardering N99
- Verbetering oostwestverbindingen en ontsluiting bedrijventerreinen

1. Energie & duurzaamheid

Er zijn in de kop van Noord-Holland grote potenties voor het opwekken van duurzame energie op land. De zon schijnt volop en er is veel wind. De Kop levert inmiddels een grote bijdrage aan de landelijke opgave voor de productie van duurzame energie, zoals verwoord in het klimaatakkoord. De regio wil zich niet beperken tot het opwekken van zon- en windenergie, maar een leidende positie hebben bij energie-innovatie. Hierbij maken wij dankbaar gebruik van het feit dat TNO Energietransitie is gevestigd op de Energy & Health Campus in Petten. Hét instituut voor fundamenteel onderzoek naar nieuwe duurzame energietoepassingen is in De Kop van Noord Holland gevestigd. Waarmee de regio aan haar stand verplicht is om voorloper op het gebied van toepassing van duurzame energie innovatie te zijn. Dat is nu al zichtbaar. Denk aan experimenten met getijde-energie op Texel en de belangrijke positie van Den Helder in het aan land brengen van waterstof. De haven van Den Helder kan een spilfunctie vervullen bij de productie van wind op zee en de productie van groene waterstof. We zien veel meer potenties, onder andere bij energiemanagement, opslag van energie, elektrische mobiliteit en de productie en toepassing van groene waterstof. Om de ontwikkelingen mogelijk te maken is het van groot belang dat de (energie) infrastructuur in en naar De Kop op hoog niveau komt. Bij de ontwikkeling en uitvoering zoeken we de samenwerking. Met overheden, het bedrijfsleven, kennisinstituten, scholen, energiecoöperaties, bewoners en anderen die werk maken van een duurzamer samenleving. Daarbij kijken we integraal. Zowel binnen het thema duurzaamheid (energie, klimaatadaptatie, circulariteit, biodiversiteit, etc.) als daarbuiten. Met het benutten van economische kansen als belangrijke nevendoelstelling.

Voldoende Duurzame energie!

DOELEN (WAAR BOUWEN WE AAN DOOR?)

In de Regionale Energie Strategie Noord-Holland Noord (RES NHN) is vastgelegd welke stappen de kopgemeenten de komende jaren willen zetten om een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van ons gebied/het nationaal Klimaatakkoord. De afspraken uit het akkoord gelden tot 2030. We zullen de plannen uit de huidige RES uitvoeren, nieuwe impulsen ontwikkelen en een aanzet geven voor de plannen in de periode 2030-2050. RES-periode 1.0 is afgerond. Deze richtte zich op zon- en windenergie. De RES wordt iedere twee jaar geactualiseerd, versie 2.0 komt dus in 2023. Ook andere manieren om duurzame energie op te wekken zullen een rol krijgen.

De Kop blijft bijdragen aan de doelstellingen van het klimaatakkoord. Daarbij is het belangrijk om meer maatwerk te leveren dan tijdens het 1.0-proces. De maatschappelijke weerstand tegen het plaatsen van grootschalige opwekkers van zonne- en windenergie in het landschap neemt toe. Tegelijk lijkt het draagvlak voor kleinschaliger oplossingen te groeien. Dat geldt bijvoorbeeld voor kleine windturbines (ashoogte tot 15 meter) bij boerderijen. Ook is er een roep om de inzet van waterstof en een verdere ontwikkeling van energie-efficiency en energieopslag. We staan voorop als er op deze terreinen geëxperimenteerd kan worden. Ook de sociale kant van verduurzaming is voor ons belangrijk. We moeten voorkomen dat er energie-armoede ontstaat. Het terugbrengen van het energiegebruik en daarmee het verminderen van de energierekening moet ook mogelijk zijn voor mensen met een kleine beurs.

Het realiseren van een energietransitie vraagt om inzet van iedereen. Woningeigenaren moeten zelf aan de slag om hun huis energiezuiniger te maken. En ook het bedrijfsleven moet zich inzetten om energie-efficiënter te gaan werken. We ondersteunen deze processen en moeten daarvoor de juiste middelen ontwikkelen.

HANDELINGSPERSPECTIEF:

→ De Kop werkt met een adaptief programma en bouwt dit stapsgewijs op.
→ Door samenwerking en participatie maakt De Kop haar ambities haalbaar en betaalbaar.
→ De Kop zet in op opschaling van bewezen technologie én stimuleert innovatie.
→ Regionale investeringen in energie & duurzaamheid hebben een meerwaarde voor:
  – Regionale economie: werkgelegenheid / innovatie / nieuwe bedrijven
  – Woon- en leefomgeving
  – Natuur- en omgevingskwaliteit
→ De Kop maakt gebruik van de kennis en kunde van het Ontwikkelingsbedrijf NHN en andere krachtige (kennis)partners in de regio.

De Kop wil de komende jaren grote stappen zetten om haar energievoorziening te verduurzamen Dat wil zij samen doen met inwoners, organisaties en bedrijven Er is al veel beweging Woningbouwcorporaties verduurzamen hun woningvoorraad en energiecorporaties ontwikkelen praktische projecten om tot duurzame energieopwekking te komen Gemeenten pakken hun rol door projecten planologisch mogelijk te maken en waar mogelijk ondersteuning te bieden Alle ontwikkelingen vragen om voldoende, structurele capaciteit bij gemeenten Want verduurzaming is geen tijdelijk project, maar een permanente missie Deze capaciteit is niet overal op orde Een betere afstemming van de projecten en nog meer samen optrekken kan verlichting brengen Daarbij is een goede balans nodig tussen wat gemeenten samen kunnen doen en waar een lokale invulling meerwaarde biedt We gaan op zoek naar meer verbinding met het bedrijfsleven, bijvoorbeeld door de start van een regionaal ondernemersloket te stimuleren Dit zou met name van het bedrijfsleven voor het bedrijfsleven moeten functioneren We ondersteunen bedrijven (bij voorkeur in nauw overleg met het loket) bij hun zoektocht naar verduurzaming Hierin is het Ontwikkelingsbedrijf een belangrijke partner Gemeenten hebben naast een stimulerende ook een handhavende rol. Bedrijven moeten uiteraard aan de geldende regels voldoen.

UITGANGSPUNTEN:

→ Regio zal intensiever moeten samenwerken om milieudoelen te halen
  - Niet alleen regionaal
  - Maar ook lokaal tussen beleidsdisciplines
→ Regionale aanpak moet (boven)regionale meerwaarde hebben
  - Regio aan zet waar gemeenten onvoldoende kennis, kunde of capaciteit in huis hebben
  - Regio aan zet wanneer langjarige structurele financiering nodig is
→ Als regio meer kans op cofinanciering via provincie, EU of Rijk
  - Regionale inzet daarom vooral op de thema's Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie
→ Biodiversiteit vraagt meer een lokale aanpak, maar wel met regionale afstemming

ACTIVITEITEN (WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?)

In de RES 1.0. zijn diverse zoekgebieden aangegeven. Eén ervan is de opwek van zonne-energie op grote daken en op parkeerterreinen. Andere plannen zijn de toepassing van microwindturbines in een deel van de gemeenten, een zonnepark bij knooppunten van de A7 en de opwek van zonne-energie op atollen in het IJsselmeer. Een snelle uitvoering wordt tijdelijk belemmerd door de geringe netcapaciteit. We zoomen in op een aantal andere plannen. We zetten vol in op de plannen uit de RES

Kopregisseur/Aanjager

Voor de uitvoering van het energiebeleid van De Kop is er dringend behoefte aan een regisseur die samen met de medewerkers van de 4 gemeenten en de provincie Noord Holland aan de slag gaat. Deze regisseur wordt de komende jaren de spil in het grote web van projecten dat op de gemeenten afkomt De regisseur richt zich niet op de uitvoering (deze ligt bij de individuele gemeenten) maar verzamelt kennis van de verschillende subsidieregelingen, weet welke ontwikkelingen er zijn, beschikt over een groot netwerk en zorgt dat kansen worden benut. De regisseur is het aanspreekpunt in de regio over energievraagstukken. Dit is te groot voor gemeenten om separaat op te pakken. Hoewel de kansen en mogelijkheden voor de 4 gemeenten verschillend zijn, kunnen we samen grote stappen in dit dossier zetten voor de 160.000 inwoners van de kop.

Waterstof

Los van de RES zet de regio de komende jaren verder in op duurzame energie. Er zijn grote kansen voor Den Helder en de regio voor deze nieuwe economische pijler gebaseerd op duurzame energie in de brede context. Er is jarenlange ervaring als offshore hub en de verzorging van de logistieke dienstverlening voor de olie en gaswinning op zee. We doen verder onderzoek naar toepassingen en werken aan een sluitend businessmodel. Dat geldt onder andere voor meer laadstations voor het gemotoriseerd verkeer, een toenemende rol van waterstof bij de verduurzaming van industriegebieden en toepassing in sectoren zoals de landbouw.

Electriciteitsnetwerk

In Noord-Holland Noord groeit de vraag naar energie. Dat heeft diverse oorzaken, zoals de teruglevering van opgewekte (zonne-)energie, grotere elektrische mobiliteit en de aanwezigheid van energie-intensieve sectoren. Bovendien zijn alle nieuwbouwwoningen aardgasloos en veelal voorzien van een elektrische warmtepomp. Het elektriciteitsnet raakt op steeds meer plekken vol. In dunbevolkte gebieden was tot voor kort relatief weinig vraag naar stroom en vermogen om energie terug te leveren. Daarom zijn de kabels van oudsher lang en dun. Maar in deze gebieden wordt tegenwoordig juist veel duurzame energie opgewekt. Daardoor groeit de vraag naar vermogen op deze netten, terwijl de capaciteit daarvoor vaak niet toereikend is. Liander werkt aan het versterken van de energie-infrastructuur, maar wordt beperkt door onder andere te weinig technisch personeel, forse investeringen en lange proceduretijden. Tijdige afstemming en samenwerking met de netbeheerder is essentieel. Daarom is Liander nauw betrokken bij de RES Noord-Holland Noord. Naast verbetering van het netwerk is het nodig methodieken te ontwikkelen om de energie vast te houden op de plekken waar het wordt opgewekt. Denk hierbij aan opslag van opgewekte energie op bedrijventerreinen en in woonwijken. Een stap verder in de oplossing van het congestieprobleem en richting de toekomst zou het mogelijk moeten maken om decentrale netwerken te ontwikkelen. Deze zijn duurzaam zelfvoorzienend en ontlasten het regionale elektriciteitsnetwerk structureel. We stimuleren dat belemmerende regels verdwijnen.

Participatie

Wij willen dat onze bewoners meeprofiteren van de omslag naar meer duurzame energie. We ontwikkelen een raamwerk voor proces- en financiële participatie, dat moet waarborgen dat bewoners zich betrokken voelen bij duurzaamheid en meeprofiteren van initiatieven.

Energy & Health Campus Petten

De Energy & Health Campus is de trots van de regio. Door investeringen in gebouwen en terreinen is het uitgegroeid tot icoon van het kustlandschap. Pallas is een van de belangrijkste leveranciers van medische isotopen ter wereld en binnen Nederland werken hier de meeste mensen aan fundamenteel onderzoek ten behoeve van de energietransitie. Op de campus hebben onder andere NRC, TNO Energietransitie, JRC (als Europees onderzoeksprogramma), Curium, Pallas, wetenschappers en ziekenhuizen de handen ineengeslagen om onderzoek en de ontwikkeling van concrete toepassingen te versnellen. De campus beschikt over topfaciliteiten om toonaangevende onderzoekers te binden en er zijn "incubatorgebouwen' voor huisvesting van spin-offs. De aanwezigheid van de onderzoeksinstituten en onderwijsvoorzieningen (health, energy, maritiem) levert een grote bijdrage aan de arbeidsmarkt, kennisontwikkeling en leefbaarheid in de regio. Het te ontwikkelen Experience Center betrekt het bredere publiek en de vele bezoekers aan onze regio bij het werk aan de energietransitie en het onderzoek naar nucleaire geneeskundige toepassingen dat op de Energy & Health Campus plaatsvindt. Er is een sterke verbinding met de gezondheidsvoorzieningen in de regio. Het is belangrijk dat de regio zich inzet op het bieden van ruimte voor open innovatie, het behoud en versterken van de werkgelegenheid in de regio en de bereikbaarheid van de locatie in Petten.

AMBITIES (WAAR WILLEN WE NAAR TOE?)

- Bereiken van de klimaatdoelstellingen. 49% minder Co2 uitstoot ten opzichte van 1990 in 2030;
- Ons inzetten om belemmeringen aan te pakken. Zoals bij het Rijk benadrukken dat er behoefte is aan consistent beleid, langlopende financiering en heldere en eenduidige communicatie. Met voldoende middelen om innovaties aan te jagen. En voor bedrijven en inwoners ondersteuning om maatregelen uit te voeren;
- Aanstellen van een energieregisseur voor de Kop die een aanjaagrol gaat vervullen in het bereiken van onze doelen. De inzet op duurzame energie vraagt een grote inzet van de gemeente en een dito uitbreiding van capaciteit;
- Samen met bewoners, organisaties en bedrijven duurzame energieprojecten opzetten;
- Verder kijken dan zon- en windenergie. We staan open voor experimenten met andere vormen van duurzame energie en het vergroten van energie-efficiency/opslag;
- Het elektriciteitsnetwerk in De Kop is in 2030 op een zodanig niveau dat levering en teruglevering geen enkel probleem meer is. Dit zal blijvend onder de aandacht gebracht moeten worden.
- Waterstof speelt een belangrijke rol in de economie van De Kop. Hiervoor zal de waterstofinfrastructuur samen met de bedrijven van voldoende niveau zijn. We streven naar de productie van groene waterstof;
- Samen met het sociaal domen, middelen ontwikkelen om energie-armoede te voorkomen.

Duurzame Warmte

De warmtevraag in De Kop is redelijk stabiel en er zijn veel kansen om de vraag sterk te beperken. Technisch is 'alles' mogelijk en liggen 0-energiewoningen in het verschiet. Dat geldt zowel voor het beperken van de energievraag, als voor niet-fossiele warmtebronnen. Denk aan groen gas, waterstof, biomassa, aquathermie, bodemenergie, zonnewarmte, omgevingswarmte. Ook restwarmte kan een nuttige bijdrage leveren. De koudevraag is tot op heden onderbelicht gebleven in de meeste warmtetransitievisies. Recente hittegolven hebben ons echter laten zien dat koude een steeds prominentere plek in gaat nemen in de energievraag. Om te voorkomen dat huishoudens en bedrijven elektra slurpende koelmachines aanschaffen, terwijl het elektriciteitsnetwerk al zo overbelast is, kunnen we koude niet meer negeren. De kunst is vooral om bewoners en ondernemers zo ver te krijgen dat ze daadwerkelijk gaan verduurzamen. De drempel blijkt voor veel mensen hoog te liggen, door uiteenlopende factoren. Zoals weinig kennis, wantrouwen tegen de opdrachtnemers of de beloofde vermindering van de energiekosten, gebrek aan gevoelde urgentie, opzien tegen het 'gedoe', onzekerheid (maak ik de juiste keuze en is dit over een paar jaar nog steeds de juiste keuze) en geldgebrek. Dit zijn voor de gemeenten stuk voor stuk actiepunten om 'de samenleving' in beweging te krijgen..

DOELEN (WAAR BOUWEN WE AAN DOOR?)

Gemeenten hebben de regie op de uitfasering van aardgas in de gebouwde omgeving. Uiterlijk in 2050 is er geen aardgas meer beschikbaar. In de RES 1.0 is globaal geïnventariseerd wat de mogelijkheden zijn voor het inzetten van duurzame warmtebronnen en -technieken in plaats van aardgas. Gemeenten werken dit verder uit in hun TransitieVisie Warmte (TVW) en uitvoeringsplannen. De ambtenaren in De Kop wisselen kennis uit en werken waar mogelijk samen bij de uitvoering. Er liggen potenties om dit verder te intensiveren.

ACTIVITEITEN (WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?)

Sinds 2019 werken we intensief samen binnen het Regionale EnergiebesparingsProgramma (REP). Dit was een eerste stap voor de versnelling van particuliere verduurzaming die wordt voortgezet. Daarnaast willen we intensiever samenwerken bij de ontwikkeling van nieuwe duurzame warmtebronnen en warmte-infrastructuur. En ook de verdere gebouwde omgeving (bedrijven, maatschappelijk vastgoed, gemeentelijk vastgoed, etc.) is een aandachtspunt. We zetten onderstaande instrumenten in:

Warmtetransitie

De Kop van Noord-Holland, provincie Noord-Holland en regionale organisaties, zoals woningcorporaties, netbeheerder en warmtebedrijven stellen samen een warmteregisseur aan. Deze stimuleert dat we als Kop meer vaart kunnen maken met de landelijke opgave om aardgasvrij te zijn in 2050. De eerste stap is een gezamenlijke verkenning naar de warmtevraag in de regio en de mogelijke koppeling aan de beschikbare (rest)warmtebronnen. De Transitievisies warmte, uitvoeringsplannen (zoals WUP) en RES 1.0 zijn de basis om de Regionale Structuur Warmte (RSW) vorm te geven richting RES 2.0.

Duurzaam Bedrijvenloket

Er komen veel opgaven op bedrijven en bedrijventerreinen af, ook buiten het thema duurzaamheid. De circulaire economie is in de Nationale Omgevingsvisie benoemd als speerpunt. Zon, wind en aardwarmte gelden als de energiebronnen van de toekomst. Er worden hogere eisen gesteld aan (digitale) bereikbaarheid en nieuwe vormen van beheer winnen terrein. Verduurzaming, bijdragen aan de energietransitie en voldoende netcapaciteit zijn voor (vrijwel) alle bedrijven(terreinen) van belang. Om de verduurzaming van bedrijven(terreinen) te versnellen, stimuleren we de komst van een Duurzaam Bedrijvenloket. Het heeft onze voorkeur dat het bedrijfsleven daarin een belangrijke rol speelt.

Ondersteuning verduurzaming

We zetten verschillende instrumenten in om bewoners te helpen bij aardgasvrij (ver)bouwen. Het Duurzaam Bouwloket speelt een belangrijke rol als onafhankelijk energieloket. Communicatie is belangrijk op alle niveaus. Dat kan meer algemeen via "Wijdoenwat". Maar zeker ook lokaal. Toegesneden op de specifieke buurt, woningtype, achtergronden van de bewoners. Kortom: maatwerk. Een heldere communicatiestrategie die ook inzoomt op de lokale situatie is nuttig. Ook om te onderscheiden welke doelgroepen heel goed/beter gezamenlijk kunnen worden benaderd. Zoals intermediairs: makelaars, hypotheekadviseurs, architecten, bouwbedrijven, installateurs en bouwmarkten.

Energiecoaches

De Kopgemeenten bundelen samen met de lokale energiecoöperaties hun krachten. De scholing van energiecoaches is daarvan een mooi voorbeeld. De energiecoaches krijgen een betaalde training en worden goed opgeleid. Ze stellen zich beschikbaar voor (gratis) gesprekken met bewoners over de mogelijkheden van energiebesparing aan de woning. Als volgende stap kan een meer bouwkundig/installatietechnisch onderlegde adviseur een diepgaander energieadvies opstellen. De energiecoach helpt de bewoner/gebruiker om met een energiebesparingsplan voor het eigen huis aan de slag te gaan en enigszins voorbereid te zijn op de stappen die nodig zijn voor het verduurzamen van de eigen woning en de samenwerking met bedrijven.

Coöperatieve warmte

De Kopgemeenten waarderen en ondersteunen de coöperatieve werkwijze . De positie van lokale initiatieven en coöperatieve warmte versterken het gemeentelijke beleid. Bewoners en lokale partijen worden intensief betrokken bij het opzetten en uitwerking van plannen. Bij voorkeur op het niveau van dorpen, wijken en buurten. Daarbij gaat het zowel om de in te zetten technieken, als om de verduurzaming.

Doelgroepen

We ontwikkelen een aanpak voor het verduurzamen van niet-woningen, zoals maatschappelijk vastgoed (theaters, musea, sportaccommodaties, scholen, etc), gemeentelijk vastgoed en bedrijfshuisvesting. Waar mogelijk werken we als kopgemeenten met dezelfde aanpak.

AMBITIES (WAAR WILLEN WE NAAR TOE?)

Een groot deel van ons energiegebruik bestaat uit warmte. Gemiddeld over alle sectoren wordt 41% van de totale energiebehoefte in Nederland voor warmte gebruikt. Het aandeel warmte in de gebouwde omgeving ligt daar met 69% zelfs ver boven . Hier valt dus nog veel te besparen. Op een aantal plaatsen in De Kop kan restwarmte op korte termijn worden benut.

De mogelijkheden voor grootschalige warmtenetten zijn echter in grote delen van De Kop beperkt. Dat heeft vooral te maken met de forse afstand tot bronnen en de lage bebouwingsdichtheid. Daardoor zijn deze warmtenetten moeilijk rendabel te maken. Er zijn vaak wel kleinschaliger mogelijkheden. Die willen we scherp krijgen. Met de congestieproblematiek op het elektriciteitsnetwerk kan De Kop niet volledig all-electric worden. Dichter bevolkte gebieden als Den Helder met opties voor geothermie kunnen daarbij met een warmtenet de capaciteitsproblemen van het elektranet beperken.

KADERS (WELKE RANDVOORWAARDEN GELDEN ER?)

Klimaatakkoord

In het klimaatakkoord is opgenomen dat Nederland in 2050 klimaatneutraal moet zijn. Dit vraagt om behoorlijk wat aanpassingen op het gebied van energiesystemen, water, infrastructuur en regelgeving.

RES (Regionale Energiestrategie) van de energieregio Noord-Holland Noord

In de RES van de energieregio Noord-Holland Noord staan de resultaten van vele onderzoeken, gesprekken en bijeenkomsten. In die bijeenkomsten hebben ruim 1.500 mensen meegepraat over de opwek van duurzame energie in de regio. Ook de betrokken bestuurders van de gemeenten, de provincie en het waterschap hebben aangegeven wat hun voorkeuren zijn. De ambitie van Noord-Holland Noord is 4,2 TWh aan duurzame energie in 2030. Dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van nu. Dit is een eerste stap in een langjarige samenwerking om met elkaar te zorgen voor minder CO_2-uitstoot. Stap voor stap gaan we over van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. Dit is afgesproken in het Klimaatakkoord.

Transitievisie(s) Warmte

De Transitievisie(s) geeft (geven) richting in de aanpak voor aardgasvrije gemeenten. Conform het Klimaatakkoord zijn gemeenten de regisseurs van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving. Samen met vastgoedeigenaren, bewoners, netbeheerders en medeoverheden moeten zij eind 2021 een Transitievisie Warmte klaar hebben. Daarin staan voorstellen voor duurzaam aardgasvrij verwarmen en koken.

2. Klimaatadaptatie

De gemeenten in de regio Noordkop worden geconfronteerd met de gevolgen van een veranderend klimaat. Hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging kunnen schade toebrengen aan economie, gezondheid en veiligheid in de regio. Als we die risico's willen beteugelen, is bundeling van krachten en een gezamenlijke regionale aanpak noodzakelijk. Klimaatadaptatie is het proces waarbij de samenleving zich aanpast aan een veranderend klimaat en de schadelijke gevolgen probeert te beperken.

In de verdere uitwerking zullen we de opgaven koppelen aan de ruimtelijke opgave. Welke opgaven op welke locaties en op welke wijze zullen neerslaan. Daarbij hebben we aandacht voor mogelijke dilemma's en geven we eventueel meekoppelkansen aan. Wij ontwikkelen met oog voor de omgeving. Dat betekent dat we onze ontwikkelingen, onze opgaven integraal en in samenhang benaderen. Dit betreft geen landschapkader, waar niets meer mag, maar dient als inzicht in de kansen en bedreigingen van ons waardevolle landschap, het benutten en waarderen van de unieke kwaliteiten van de Kop van Noord Holland. Daarnaast ontwikkelen we het landschap. Dit doen we vanuit het perspectief van leefbaarheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie.

We ontwikkelen met oog voor de unieke kwaliteiten van de omgeving!

2.1 DOELEN (WAAR BOUWEN WE AAN DOOR?)

Strategie klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026

In de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026 is vastgelegd welke stappen de kopgemeenten de komende jaren willen zetten om een bijdrage te leveren aan een klimaatbestendige Kop. In november 2018 is gestart met het proces om te komen tot een gedragen regionale strategie klimaatadaptatie Noordkop met de samenwerkingspartners klimaatadaptatie van de Noordkop. Vertegenwoordigers van de regiogemeenten, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat hebben, samen met samenwerkingspartners, een aantal ateliers met elkaar gedaan en zijn opgaven én oplossingen benoemd om gezamenlijk bij te dragen aan een klimaatbestendige Kop.

2.2 ACTIVITEITEN (WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?)

Waterveiligheidslandschappen

Van traditionele kustverdedigingswerken (duinen en dijken) naar waterveiligheidslandschappen langs de vier kusten van dit schiereiland; Noordzee, Marsdiep, Waddenzee en IJsselmeer. Een sterke kustverdediging blijft het uitgangspunt voor een meebewegend kustlandschap.

- Waterveiligheidslandschap Noordzeekust. Multifunctioneel gebruik duinzones, vooroevers zeewaarts en binnenduinrand: waterveiligheid, recreatie, natuur, zoetwaterbeschikbaarheid, klimaatbuffer, landbouw, wonen;
- Waterveiligheidslandschap Waddenkust. Multifunctioneel gebruik dijken: waterveiligheid, recreatie, natuur, landbouw, wonen;
- Waterveiligheidslandschap IJsselmeerkust: multifunctioneel gebruik dijken: waterveiligheid, recreatie, natuur, landbouw, wonen.

Regionaal ontwerpend onderzoek

Op regioniveau doen we onderzoek naar de mogelijkheden van maatregelen voor ruimtelijke adaptatie in samenhang met andere ontwikkelingen.

Warmte-energie uit oppervlaktewater

Terugwinnen warmte-energie uit oppervlaktewater op kansrijke locaties.

PIJLERS

We onderscheiden zes pijlers voor de aanpak die we regionaal willen hanteren én die helpend zijn om de aanpak lokaal verder in te vullen met maatregelen:

Pijler 1:
Kuststroken garanderen waterveiligheid

Pijler 2:
Neerslag vasthouden waar het valt: bufferen van zoet water

Pijler 3:
Groenblauwe netwerken versterken

Pijler 4:
Vitale objecten hoog en droog

Pijler 5:
Slim (her)inrichten stedelijk gebied

Pijler 6:
Inwoners en bedrijven brengen we in positie

De volgende aspecten uit het regionaal economisch toekomstperspectief bieden kansen voor klimaatadaptatie:

"Attractieve Noordzeekust"

- versterken van de ecologie van de duinen en duinzoom in combinatie met meer regenwaterinfiltratie (aanvullen van zoet grondwater).
- extra bomen in dit gebied is aantrekkelijker voor biodiversiteit, het biedt ook extra's voor recreatie: koelte en schaduw.

"Marinestad en multifunctionele zeehaven"

- de rol van de haven den Helder bij windenergie vanaf de Noordzee (haven en aanlandingsplek voor kabels en leidingen).
- thermische energie uit oppervlakte water (TEO).
- de vitale objecten en netwerken in den Helder (toegangswegen, haven, vliegveld, ziekenhuis, hoofdstations van olie, gas en elektriciteit) dienen extra aandacht te krijgen in de bescherming bij overstroming door een dijkdoorbraak.
- het verder ontwikkelen van de bedrijvigheid rondom de haven van den Helder zal de vraag naar woningen doen toenemen. dit biedt een impuls aan bestaande woonwijken en nieuwe ontwikkelingen. hier liggen kansen voor het creëren van groene, schaduwrijke buurten, met ruimte voor waterberging, versterking van biodiversiteit. buurten die klaar zijn voor het klimaat van de toekomst.

"Waddenbaai"

- het werken aan een meer gevarieerde kustlijn kan gecombineerd worden met een robuustere inrichting van netwerken voor overstromingen en het bouwen van vitale objecten.
- het werken aan een meer gevarieerde kustlijn kan goed samengaan met het versterken van groenblauwe netwerken met meer biodiversiteit. zo werken we aan natuur die weerbaar is bij een veranderend klimaat.

"Waterrijk"

- gezien de relatief grote drooglegging in wieringen zijn hier mogelijkheden voor het vasthouden van extra zoet water, te benutten in tijden van droogte voor landbouw en natuur.
- het kiezen van klimaatrobuuste natuurdoeltypen, als voorbeeld voor andere regio's. we houden rekening met een klimaat in 2050 dat leidt tot zilterе omstandigheden voor flora en fauna.
- het beter verbinden van recreatieve vaarroutes biedt mogelijkheden voor betere doorstroming in tijden van droogte (positief voor de waterkwaliteit). ook zijn er mogelijkheden om extra water te creëren; een extra zoetwaterbuffer in het gebied ten behoeve van landbouw en natuur.
- terugwinnen van energie uit oppervlaktewater biedt ook in dit gebied kansen om over te schakelen naar duurzame vormen van energie, met mogelijk een betere waterkwaliteit tot gevolg (verlaging van de temperatuur).
- de langzaam verkeerroutes kunnen aantrekkelijker worden gemaakt met meer bomen die schaduw bieden bij hitte. belangrijk is dat gevarieerd wordt aangeplant, zodat biodiversiteit vergroot wordt, robuust bij een veranderend klimaat. ook van belang dat de verkeersveiligheid wordt meegewogen.

"Poldertrots"

- droogte en verzilting vormen een grote bedreiging voor de landbouw in de Noordkop. extra opvang van regenwater is op het niveau van het individuele bedrijf nodig om de hele regio robuuster te maken voor droogte. daarnaast kan in samenspraak met het hoogheemraadschap gekeken worden hoe de zoetwatervoorziening op polderniveau 'op peil' gehouden kan worden.
- een goede bereikbaarheid en toegang tot voorzieningen is van belang voor de agri-business. bij een dijkdoorbraak is het van belang dat nutsvoorzieningen snel weer functioneren (gas, telecom, elektriciteit) voor de energievoorziening van bedrijven en dat hoofdwegen weer snel begaanbaar zijn voor transport.

"IJsselmeerkust"

- de robuuste kustlijn tegen overstromingen combineren met kansen voor recreatie.
- de extra opvang voor zoet water voor tijden van droogte combineren met recreatieve mogelijkheden.

Ontwikkeling waterspin

Gezien de relatief grote drooglegging in Wieringen zijn hier mogelijkheden voor het vasthouden van extra zoet water, te benutten in tijden van droogte voor landbouw en natuur. Daarbij kiezen we voor klimaatrobuuste natuurdoeltypen. Het beter verbinden van recreatieve vaarroutes biedt mogelijkheden voor betere doorstroming in tijden van droogte (positief voor de waterkwaliteit). Ook zijn er mogelijkheden om extra water te creëren; een extra zoetwaterbuffer in het gebied ten behoeve van landbouw en natuur

Leveren blauw/groene diensten

Stimuleren van de agrarische sector in leveren blauw/groene diensten (extra wateropvang, natuurlijke akkerranden voor tegengaan plagen).

Lopende projecten voor adaptieve landbouw

(Financiële) impuls van lopende projecten voor adaptieve landbouw bij verzilting.

Onderzoek vasthouden/infiltratie van regenwater

Onderzoek naar vasthouden/infiltratie van regenwater ten behoeve van natuurdoeltypen. We houden neerslag vast voor voldoende zoetwater. Zoet water: van weinig vasthouden, een beetje bergen en véél afvoeren naar: véél vasthouden, meer bergen en pas afvoeren als het echt niet anders kan. 'Geen druppel zoetwater ongebruikt naar zee' is hierbij het devies. Regen ook gebruiken om extra zoetwatervoorraden in de bodem van stedelijke gebieden te maken zodat regenwater ook kan bijdragen aan een aantrekkelijke, comfortabele en leefbare omgeving. Extra zoetwatervoorraden in bodem en oppervlaktewater van stedelijke en landelijke gebieden gaan ook de verzilting tegen.

Koegraspolder

Samen met betrokken partijen een toekomst verkennen voor de Koegraspolder als antwoord op vraagstukken omtrent schaalvergroting bollenteelt, toenemende verzilting, ruimteclaims vanuit woon- en toeristische ontwikkelingen en behoefte om de duinzoom te verbreden ingegeven door kustveiligheid, zoetwaterbalans en toename biodiversiteit.

Waarborgen waterkwaliteit

Regionale afspraken over te beschermen zwemwaterlocaties .

Regionale Groen/Blauwe strategie

Opstellen van een regionale Groen/Blauwe strategie, waarin opgaven biodiversiteit en hittestress een plaats krijgen. En komen tot een uitvoeringsplan. Vervolgens vertaling van en naar provinciale- en gemeentelijke omgevingsvisies. Door temperatuur-, zeespiegelstijging en verdroging staan binnen- en buitendijkse habitats onder druk. Lokaal de omstandigheden verbeteren heeft direct effect, maar ze kunnen robuuster worden door ze uit te breiden en onderling te verbinden. In de kernen creëren we meer schaduw met meer groen en biodiversiteit. Ook in de regio Kop van Noord-Holland wordt er gewerkt aan de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) met als doel om natuurgebieden te verbinden. Planten en dieren krijgen daarmee meer kans zich te verspreiden en voort te planten. Dit helpt om de diversiteit aan soorten in stand te houden.

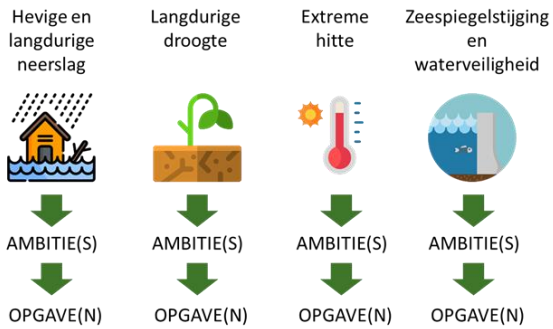
Zoete Toekomst Texel

Voor het project 'Zoete Toekomst Texel' wordt de komende drie jaar op twee locaties getest of regenwater vanaf het najaar in de grond kan worden opgeslagen. In de zomer wordt het water dan op een zuinige en slimme manier gebruikt om 50 tot 100 hectare aan akkers te irrigeren. De oprichting van watercoöperaties voor het beheer en verdeling van de zoetwatervoorraden vormt samen met de opzet van financieringsarrangementen een belangrijk onderdeel van het project.

2.3 AMBITIES (WAAR WILLEN WE NAAR TOE?)

In de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2025 zijn de ambities benoemd voor klimaatrobuustheid in 2050 van de Kop. In deze ambities worden de belangen van een brede groep betrokken stakeholders vertolkt. De ambities zijn benoemd bij hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging. Vanuit de ambities volgen de opgaven waar de regio mee aan de slag gaat. Het succes van de uitvoering van de strategie hangt in hoge mate af van de mate van samenwerking van de vele betrokken stakeholders en de prioriteit die zij eraan geven.

Ambities en opgaven voor de gekozen vitale objecten van regionaal belang bij:

En:

- Beperken risico's van een veranderend klimaat door regionale samenwerking om te zorgen voor klimaatrobuustheid in 2050 van de Noordkop
- Aanstellen van een regisseur klimaatadaptatie die een aanjaagrol gaat vervullen in het bereiken van onze doelen.

2.4 KADERS (WELKE RANDVOORWAARDEN GELDEN ER?)

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie

In het landelijke Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie hebben alle overheden in Nederland afgesproken om zich, samen met bedrijfsleven en inwoners, voor te bereiden op een veranderend klimaat. Daarom willen zij vanaf 2020 klimaatadaptief handelen verankerd hebben in beleid en handelen, zodat in 2050 Nederland klimaatrobuust is ingericht.

Uitgevoerde stresstesten

Voor de regio Noordkop zijn verschillende 'stresstesten' uitgevoerd voor het toekomstig klimaat. Dit houdt in dat kaarten zijn ontwikkeld met verwachte effecten van hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging in de Noordkop, uitgaande van KNMI-klimaatscenario's voor 2050. De volgende stresstesten zijn uitgevoerd:

- Een klimaatstresstest voor alle stedelijke kernen en objecten in het buitengebied;
- Een klimaatstresstest voor alle provinciale infrastructuur;
- Een klimaatstresstest voor landbouw en natuur.

Samenwerking

De inwoners en bedrijven van de Noordkop zijn, naast ons regionale partners, van groot belang om werk te maken van klimaatadaptatie. We volgen de ontwikkelingen in de MRA-regio. Als regio samenwerken in het creëren van meer burger- en ondernemersbewustzijn, gericht op het nemen van maatregelen in het eigen privédomein. Dit kan door te stimuleren in het vergroenen van tuinen (actie Steenbreek), het realiseren van groene daken en het afkoppelen van daken van de riolering. De werkregio Noorderkwartier werkt gezamenlijk aan een voorlichtingscampagne. Er is een website www.samenblauwgroen.nl in de lucht gegaan om zowel voor professionals als andere betrokkenen allerlei informatie met elkaar te kunnen delen.

3. Arbeidsmarkt & Onderwijs

Op weg naar een regio waar vraag en aanbod van arbeid goed op elkaar is afgestemd. In de afgelopen jaren is de Kop van Noord-Holland daar met Match2020 al intensief mee bezig geweest, met de nodige resultaten. Toch blijft het noodzakelijk om in te zetten op dit domein. De Kop vergrijst namelijk, ondanks de aanwas van jonge mensen. Tot 2040 stijgt het aantal 65-plussers vooral, en zijn er minder jongeren en gezinnen met kinderen. De economische groei stuit ook door de invloed van de covid-19-pandemie. In sommige sectoren zien we wel een blijvende vraag naar personeel: zo groeit de werkgelegenheid in de zorg met 2,2 procent. In de sectoren onderwijs, ICT en techniek is het eveneens lastig om personeel te vinden. Dat ligt niet per definitie aan de groei van het aantal banen, maar aan de uitstroom (bijv. pensioen). Concreet zien we in onze regio de invloed van de dubbele vergrijzing op de zorg, de uitdagingen door verloop bij de marine, een toenemende arbeidsvraag in de agrarische sector en een groeiende behoefte aan (toeristische) recreatie. Om voldoende beschikbare werknemers te houden in de Kop, blijft het belangrijk om in te zetten op die goede aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs.

Voldoende beschikbare werknemers!

3.1 DOELEN (WAAR BOUWEN WE AAN DOOR?)

ACTIELIJNEN

Om te komen tot een arbeidsmarkt waarbij vraag en aanbod in balans zijn, zetten we in op de volgend actielijnen:

KIEZEN

we profileren de regio en speerpuntsectoren als aantrekkelijk om te leren en werken

LEREN

we zetten in op de ontwikkeling van onderwijs gericht op de speerpuntsectoren (aandacht voor kwaliteit, innovatie, doorlopende leerlijnen en aansluiting bedrijfsleven)

WERKEN

we bevorderen de duurzame inzetbaarheid en arbeidsmobiliteit door om-, her- en bijscholing van werkenden en werkzoekenden (aandacht voor leven lang ontwikkelen en focus op kansrijke beroepen)

INNOVEREN

we bevorderen de innovatiekracht van het bedrijfsleven door kennisontwikkeling en kennisdeling

De economische kracht van de regio vinden we in de sectoren agribusiness, de brede techniek (met focus op energie en maritiem), zorg en leisure. Dit zijn en blijven daarom de sectoren waar binnen het programma de focus ligt.

Met de basis die we met Match2020 in de afgelopen jaren hebben opgebouwd, zetten we in op doorontwikkeling van de projecten en samenwerkingen in deze sectoren. Daarnaast zien we vanuit Match2020 nieuwe kansen ontstaan.

In vogelvlucht geven we per sector mogelijke ingrediënten voor A&O-ontwikkelagenda (van 2022 en verder) aan. Het definiëren van wat we gaan doen en hoe we dat gaan doen, wordt jaarlijks in samenspraak met de belangrijkste partners besloten en geëvalueerd.

3.2 ACTIVITEITEN (WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?)

OP KOP| Arbeidsmarktcommunicatie

Op Kop is hét platform voor leren, werken en wonen in de Kop van Noord-Holland, als onderdeel van het regionaal samenwerkingsverband De Kop Werkt! en het programma Match 2020. Via Op Kop vind je alle kansen die deze regio rijk is. Op Kop helpt onderwijsinstellingen met het werven van studenten; organisaties bij het vinden van geschikt personeel en laat mensen de voordelen zien van het wonen in de Kop. Dat gebeurt onder meer aan de hand van een grootschalige promotiecampagne in en buiten de regio, waarin mensen die al studeren/werken en wonen in de Kop vertellen waarom zij gaan voor deze regio. Deze Koplopers laten jou de aantrekkingskracht zien, om vervolgens via het interactieve KansenKompas of de slimme KansenKaart te laten zien waar jouw kansen in de Kop liggen. Daarnaast maken scouts de kansen op een andere wijze inzichtelijk.

Via Op Kop blijven we inzetten op het profileren van de regio als aantrekkelijk om te leren, werken en wonen. Binnen de aanbesteding van de ontwikkeling van het platform is de instandhouding hiervan tot en met 2024 geborgd. Aanvullende inzet en financiering is noodzakelijk voor het ontwikkelen van nieuwe en actuele content, het continueren van de activiteiten op sociale media, de doorontwikkeling van het loopbaanoriëntatieprogramma met het onderwijs en media-inkoop voor promotie.

Samenhang "Op Kop" en loopbaanoriëntatie

Onderzoek om "Op Kop" in samenwerking met het onderwijs door te ontwikkelen via een verbinding met loopbaanoriëntatie. Daarin worden ook mogelijkheden onderzocht om de 'Kom Binnen Bij Bedrijven Dag' met de subregio's West-Friesland en Alkmaar gezamenlijk te organiseren.

Agribusiness

Versterken en versnellen van de Human Capital Agenda van de Greenport NHN. Daarbij trekken we de aandacht naar de Kop en leggen we de focus op onder meer onderwijs, onderzoek, ontwikkeling en toepassing van agrarische precisietechnieken, de verduurzaming van de sector, arbeidsmarkttoeleiding via nieuwe leer-/werklocaties en een leerteam, de Tuinbouwbattle.

Tech@Connect

Via de netwerkorganisatie Tech@Connect – waar ook de Human Capital lijn uit de Regiodeal wordt opgepakt. Inzetten op het vergroten van de instroom in technische opleidingen en beroepen door onder meer: organisatie van evenementen; het ontwikkelen van een leer-, werk- en woonconcept (Op Kop Academy); oriëntatietrajecten voor jongeren; mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en zij-instromers; de (door)ontwikkeling van Tekpark waarin daarbinnen het faciliteren en aanjagen van innovatie.

Zorg

Focus op de projecten die zijn stilgevallen als gevolg van de coronacrisis en verkennen van nieuwe kansen, maar in ieder geval aan de slag met de verdere aanpak van tekorten aan triagisten en doktersassistenten, de unieke leerervaring in de maatschappelijke zorg, arbeidsbesparende maatregelen (via o.a. Hackathon), de ontwikkeling van een leer-, werk- en woonconcept voor de sector zorg (Op Kop Academy), integrale benadering van de groeiende zorgvraag (als gevolg van vergrijzing) met minder beschikbaar personeel (bv. woonvormen, werk anders organiseren, etc.).

Leisure

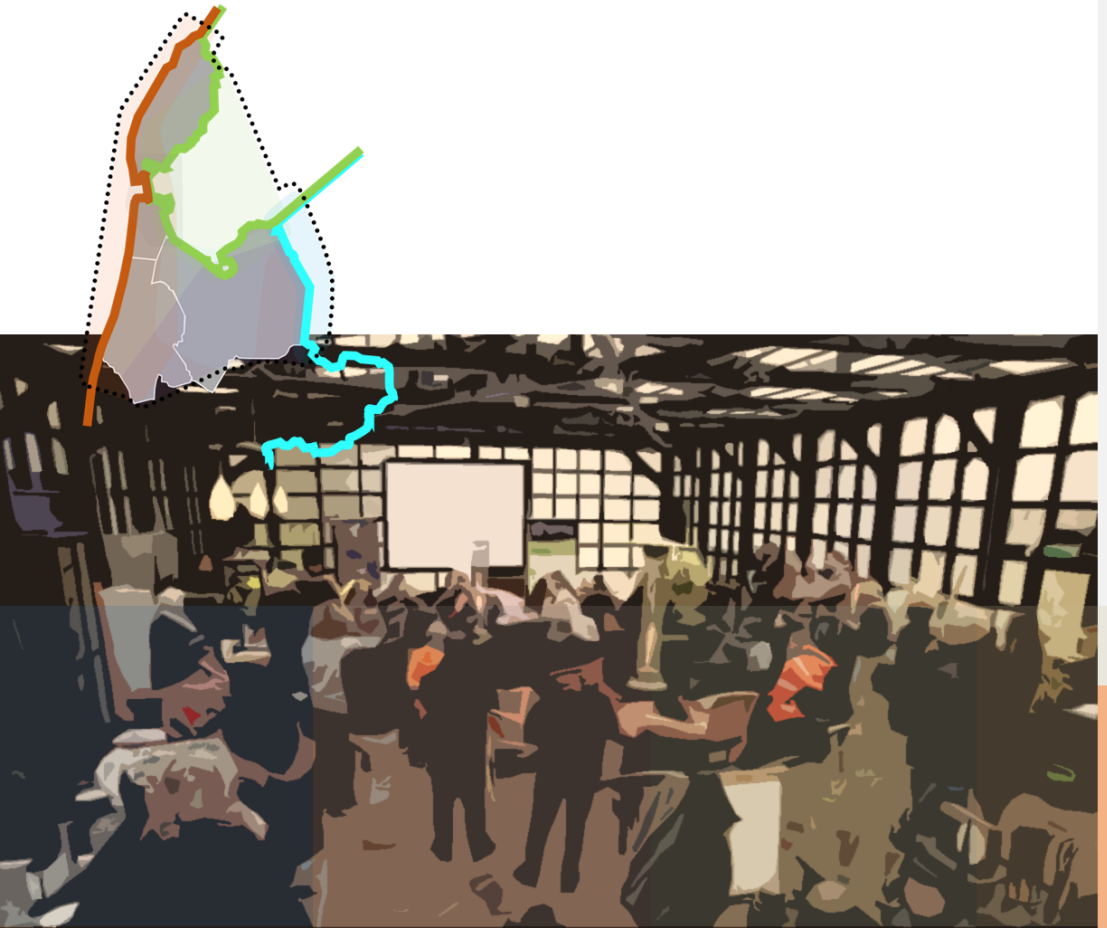
Zodra mogelijk en wenselijk doorpakken op wat stil viel door corona, successen voortzetten en benutten voor uitbreiding en doorontwikkeling: verdere uitrol Texel Academy en oprichting Op Kop Academy, opzetten van werving in het buitenland, Horeca Battle voor voortgezet onderwijs en leer-werkinitiatieven (bv. in de schoonmaak).

3.3 AMBITIES (WAAR WILLEN WE NAAR TOE?)

De regio waarin mensen wonen en werken heeft invloed op de welvaart die mensen ervaren. Daarbij is welvaart een breed begrip dat verder gaat dan economische productie. Het gaat om aspecten als een veilige en gezonde leefomgeving, vrijetijdsbesteding, baanzekerheid, het milieu, persoonlijke ontwikkeling, sociale contacten, geluk en gezondheid.

Economische ontwikkeling is via banen en inkomen een belangrijk deel van de brede welvaart. Het is daarom van belang om de economische potentie van de regio te benutten en de bedrijvigheid te faciliteren in haar behoud en groei. Dit voorziet in banen, maar vraagt ook om duurzaam aanbod van voldoende en passend opgeleide werknemers.

Met de ambitie van de versterking van de brede welvaart komen we tot de primaire doelstelling: een optimale afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Zodat de inwoners van de kop kunnen werken en de bedrijvigheid kan groeien.

3.4 KADERS (WELKE RANDVOORWAARDEN GELDEN ER?)

Aanpak

De arbeidsmarkt is een dynamisch speelveld. Denk aan de economische impact van corona(maatregelen), de invloed van demografische ontwikkelingen als vergrijzing, de energietransitie, de woningbouwopgave, de groei van de marine en toenemende digitalisering en robotisering. Deze beïnvloeden niet alleen de arbeidsmarkt, maar vragen ook iets van de diverse spelers die elk hun eigen rol(len) en belangen hebben: werknemers, werkgevers, onderwijs- en kennisinstellingen en (overheids)organisaties. De snelle ontwikkelingen en grote aantal belanghebbenden maken een statisch programma met vooraf strak gedefinieerde projecten onwenselijk en onmogelijk. Dit veld vraagt om een dynamische ontwikkelagenda. Waar we kansen verkennen en verzilveren, effectief samenwerken en aansluiten bij de actualiteit zonder de lange termijnambitie / -doelen uit het oog te verliezen.

We zetten de opgestarte ontwikkeltrajecten voort. Deze vragen soms - mede door corona – om een lange adem. We blijven in de rol van aanjager met de ambitie om te zorgen voor duurzaam effect en structurele borging buiten het programma Match2020. Met de opgedane ervaringen is er ook het realisme dat dit niet altijd haalbaar is. We gaan daarom door met het stimuleren en ondersteunen van de partners binnen de diverse coalities bij het pakken van hun rol, maar zullen ook zelf waar nodig de projecten blijven dragen.

Bovenregionale samenwerking

Binnen de Kop blijven we inzetten op samenwerking met de diverse domeinen (economisch en sociaal) en organisaties (zoals het WSP). We vertegenwoordigen daarnaast het belang van de Kop in de samenwerkingsverbanden in Noord-Holland Noord (NHN) en met de provincie. We dragen actief bij aan de bovenregionale ontwikkelingen én plukken de vruchten van de bovenregionale samenwerkingen. We kiezen er daarom in sommige gevallen voor om niet op het niveau van de Kop, maar op NHN-niveau kansen te pakken en resultaten te behalen.

Noord-Holland Noord

Op het schaalniveau van de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord werken we actief samen met partners als ZWplus, de Greenport NHN, het Ontwikkelingsbedrijf NHN, het RPA NHN, de subregio's West-Friesland en Alkmaar. Ook de provincie is een belangrijke samenwerkingspartner op het gebied van arbeidsmarkt en onderwijs in Noord-Holland Noord. Zo werken we samen aan de ontwikkeling van een Human Capital Agenda NHN. Een initiatief van de drie subregio's, de provincie, het Ontwikkelingsbedrijf en het RPA dat in 2021 verdere uitgewerkt wordt in samenwerking met ondernemers en onderwijs. Voor het verder opstellen en uitwerken van de HCA is een (financiële) bijdrage nodig vanuit de Kop van Noord-Holland. Door de opschaling kunnen we de slagkracht en effectiviteit vergroten, en daarbij een breder netwerk van bedrijfsleven en onderwijs aanboren.

Noord-Holland

De provincie heeft samen met veel partners – waaronder Match2020 – gewerkt aan de actualisatie van haar visie op Onderwijs & Arbeidsmarkt. Dit heeft geleid tot een manifest met daarin beelden voor arbeid en onderwijs in 2030, daarvoor te realiseren doelstellingen en benodigde coalities. Met het manifest nodigt de provincie de partners uit om samen te werken aan een veerkrachtige technische en technologische arbeidsmarkt voor een duurzaam en groen Noord-Holland.

4. AGRI | Agribusiness

In de Noordkop is de agribusiness een belangrijk cluster dat staat voor diverse grootschalige ontwikkelingen. De Kop van Noord-Holland maakt onderdeel uit van Greenport Noord-Holland Noord. De Greenport partners (ondernemers, overheden, onderwijs en onderzoek) staan voor de opgave deze ontwikkelingen in goede banen te leiden en te zorgen dat in ons gebied de agribusiness een goede toekomst heeft. De agri staat daarbij niet op zichzelf. Er zijn belangrijke koppelingen met energie, circulaire economie, water en toerisme. Circulariteit bestaat uit hergebruik van bijvoorbeeld warmte, water, CO2 en afvalstromen.

Doorontwikkelde duurzame en toekomstbestendige landbouw!

4.1 DOELEN (WAAR BOUWEN WE AAN DOOR?)

De regio Kop van Noord-Holland participeert actief in het Greenport NHN netwerk. Vier thema's sluiten aan bij de ambitie om te blijven voldoen aan de eisen die maatschappij, milieu, de markt en omgeving aan de agrarische sector stelt, terwijl er tegelijkertijd ruimte blijft voor ontwikkeling en economische groei.

1. Versterken imago en positionering
2. Innovatie in de praktijk brengen
3. Toekomstbestendige arbeidsmarkt
4. Economische en duurzame ruimtelijke ontwikkeling

De agribusiness staat voor grote opgaven om in de toekomst op een economisch en maatschappelijk rendabele wijze te blijven ondernemen. Deze opgaven zijn divers van aard en raken de verantwoordelijkheid van ondernemers, overheden, onderwijs en onderzoek. Dit vraagt om een intensieve samenwerking tussen partners in de regiogemeenten.

4.2 ACTIVITEITEN (WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?)

Zichtbaarheid van de agribusiness

Imagoversterking en zichtbaarheid van de agribusiness vergroten, zodat mensen en middelen naar de regio komen en daar ook blijven, draagvlak ontstaat voor gestelde ambities en beleid (lokaal, regionaal en nationaal) optimaal bijdraagt aan de opgaven van de agribusiness. Partners in het Greenport netwerk hebben baat bij een goed, eerlijk en trots beeld van de agribusiness in de regio. Partners in Greenport NHN werken daarom aan imagoversterking en het vergroten van de zichtbaarheid van de agribusiness, zodat mensen en middelen naar de regio komen en daar ook blijven. Daarnaast moet kennis van het belang van de agribusiness, de economische waarde en de uitdagingen waar de business voor staat, gecommuniceerd worden naar het regionale en nationale netwerk. Met als gevolg dat alle inzet, waaronder beleid, beter aansluit op de praktijk en effectiever gewerkt kan worden aan toekomstbestendige agribusiness.

Economische en duurzame ruimtelijke ontwikkeling

Zorgen voor ruimtelijke ontwikkeling van de agribusiness waarin opgaven voor economie, energie, klimaat, milieu en logistiek in samenhang worden aangepakt met oog voor de ruimtelijke kwaliteit. De beschikbare ruimte in Noord-Holland Noord blijft gelijk. De ambities op gebied van onder andere woningbouw, bedrijventerreinen, energietransitie, natuurontwikkeling, klimaatadaptatie en infrastructuur vergroten de druk op de beschikbare ruimte. In deze context moet de agribusiness zich toekomstbestendig ontwikkelen. Hierbij moet onder meer plaats gevonden worden voor de ontwikkeling van de glastuinbouwglastuinbouw, zaadveredeling en open teelten, maatregelen om de energievoorziening van bedrijven te verduurzamen, maatregelen om beheer van bodem en water te verbeteren, maatregelen om biodiversiteit te stimuleren, nieuwe verschijningsvormen van agribedrijven en huisvesting van medewerkers. Dit vraagt keuzes, waarbij het nationale en regionale belang van de Greenport afgewogen wordt tegen andere belangen met ruimtelijke impact. Voor diverse opgaven (o.a. verbeteren biodiversiteit, verduurzaming glastuinbouw) ligt een rol bij ondernemers en gemeenten om in goede samenhang tot oplossingen te komen.

GREENPORT

De agribusiness is één van de kernsectoren in de regio Noord-Holland Noord. De agribusiness is een breed cluster en omvat alles wat te maken heeft met de veredeling, productie, verwerking tot aan de consumptie van agrarische producten. Daarbij horen ook opslag, transport, bewerking, techniek, verwerking, verkoop, onderwijs en onderzoek evenals toeleveranciers van diensten en producten. Kenmerkend voor de regio is dat de agribusiness een grote diversiteit aan primaire sectoren kent: grootschalige glastuinbouw en akkerbouw, het grootste bollenareaal ter wereld, innovatieve zaadveredeling met Seed Valley, veehouderij en een groot vollegrondsgroente productiegebied.

In Greenport Noord-Holland Noord werken ondernemers, overheden en kennisinstellingen regionaal aan gemeenschappelijke opgaven die bijdragen aan een toekomstbestendige agribusiness.

De Kop maakt deel uit van Greenport Noord-Holland Noord om structureel samen te werken op onderwijs, en doorontwikkeling en versterking van de agrarische sector in de regio.

Greenport Smart Farming NHN

De toepassing van hightech en data moet een verdere verduurzaming van de agribusiness mogelijk maken. Binnen het Smart Farming NHN netwerk bundelen partners van binnen en buiten de regio hun krachten in het ontwikkelen en uitvoeren van projecten en activiteiten op het gebied van smart farming. Het gaat om projecten die ondernemers in Noord-Holland Noord in staat stellen de mogelijkheden van hightech (robotica, sensoren, drones, precisietechniek) en data te benutten. Toepasbaarheid en betaalbaarheid staan centraal. Binnen Smart Farming NHN ligt een nauwe relatie met het onderwijs. De nieuwste technieken moeten een plaats vinden in het curriculum voor studenten (de werknemers en ondernemers van de toekomst) en volwassenenonderwijs (leven lang ontwikkelen). Smart Farming NHN stelt de regionale agribusiness in staat om voorop te lopen in de toepassing van hightech en data en biedt een stimulerend en inspirerend netwerk voor ondernemers, onderwijs, studenten en medewerkers. De Greenport NHN met haar partners werkt aan het creëren van een brandpunt voor kennis, innovatie en demonstratie van precisielandbouw en datatoepassing in de bloembollen en vollegrondsgroententeelt. Hiermee onderscheidt de regio zich op nationaal en internationaal niveau.

Ontwerpen landschappelijke netwerkstructuur

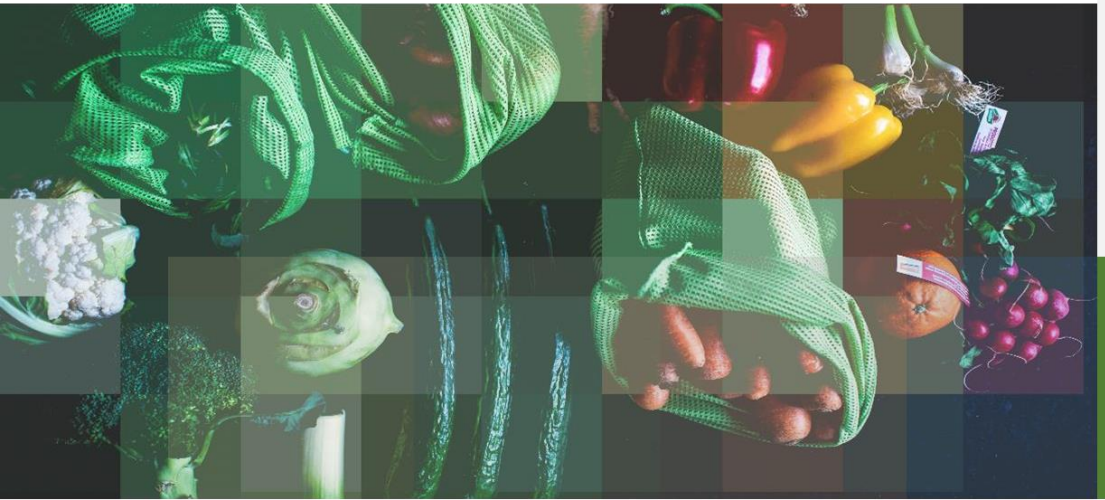
In het hoofdzakelijk agrarische landschap zetten wij in op een toekomstbestendige inrichting waarbij de ontwikkeling van de economische functie geschakeld wordt aan opgaven op gebied van onder meer klimaat, biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit.

1) **Gebiedspecifieke groen-blauwe raamwerken**, afgestemd op de diverse grondgebruiksvormen, zorgen ervoor dat de agrarische sector optimaal gebruik kan maken van het beschikbare zoete water, zonder dat er water verspild wordt. Het systeem is ingericht om piekbuien en tijden van langdurige droogte goed te doorstaan. Waar mogelijk krijgen landschappelijke en recreatieve functies in dit netwerk een plaats.

2) **Agriport als vooruitstrevend agro- en techcluster**. Hier worden glastuinbouwenergie-en waterinnovaties in de praktijk gebracht en zichtbaar gemaakt in een nieuw soort mixlandschap - de showcase voor Nederland en de wereld. Door koppeling van de energie- en watersystemen van glastuinbouw, bedrijven én woningbouw in de nabijheid, zijn de duurzaamheidsambities voor glastuinbouw en bebouwde omgeving eerder ingelost. Koppeling met het regionale waterstofnetwerk zorgt ervoor dat de glastuinbouwsector in Nederland vooroploopt in de energietransitie. De bedrijven hebben hun energiebehoefte kunnen verduurzamen, zowel binnen de muren van het bedrijf als in de transportmiddelen.

Biodiversiteit

Verbeteren van de biodiversiteit wordt in de komende jaren steeds belangrijker. Op dit moment is nog onduidelijk welke maatregelen hiervoor genomen moeten worden. Wel is duidelijk dat overheid en ondernemers hier goed kunnen samenwerken op het gebied van inrichting, gebruik en onderhoud van het landschap en openbare ruimte. Binnen de Kop van Noord-Holland stimuleren wij deze samenwerking.

Landelijke en Europese lobby

Zorgdragen dat er capaciteit komt om de Greenport/regio te vertegenwoordigen in landelijke en Europese netwerken, zodat we beter kunnen aanhaken bij toekomstige projecten op gebied van innovatie/onderwijs en arbeidsmarkt.

Innovatie

Zorgen dat ondernemers toegang hebben tot kennis, middelen en netwerk. Zodat zij hun bedrijven toekomstbestendig kunnen maken door toepassing van innovaties.. De opgave is een regionaal innovatieklimaat creëren, zodat iedereen kan innoveren om de agribusiness toekomstbestendig te maken. Hierbij is er aandacht voor zowel de koplopers die blijvend zorgen voor vernieuwing, als het peloton van ondernemers die ook tijdig de verandering(en) moet doorvoeren. Het betekent ook dat ruimte geboden moet worden aan nieuwe vormen van agri bedrijvigheid en experimenten om innovaties in de praktijk te testen.

Erfkwaliteit

Het project Erfkwaliteit heeft in de vorige periode van de Kop Werkt waardevolle input geleverd aan agribusiness ondernemers en gemeenten in de Kop van NH. In een aantal cases zijn de mogelijkheden voor ondernemers uitgewerkt om innovaties in de toe te passen, bedrijfsvoering (diversificatie, schaalvergroting, modernisatie, etc.) met behoud en liefst versterking van de ruimtelijke kwaliteit. De aanpak heeft in de praktijk laten zien dat vroegtijdig overleg met ondernemers over hun ontwikkelwensen en het actief meedenken bij het inpassen in het landschap (met begrip voor de economie van de teler) voordelen oplevert voor ondernemers en gemeenten. De ontwikkeling van de sector gaat door, de maatschappelijke focus op landschappelijke kwaliteit neemt toe. Vanuit die optiek is het wenselijk de aanpak voort te zetten. Het heeft hierbij de voorkeur om dit op schaalniveau van NHN te doen gezien de vergelijkbare vraagstukken.

Waterproeftuin open teelten

Water is een van de belangrijke productiefactoren voor de agribusiness. Waterkwaliteit en kwantiteit krijgen in toenemende mate aandacht. Om innovaties in het vasthouden en gebruik van water in open teelten te kunnen testen en demonstreren faciliteert de Kop van Noord-Holland de realisatie van een waterproeftuin. Omgaan met klimaatverandering en behoud van de kwaliteit van het water staan hierbij centraal. We zijn ons bewust van het effect van de klimaatveranderingen en de noodzaak voor goed watermanagement. We willen zuiniger omgaan met zoet water. Klimaatadaptatie krijgt ruime aandacht en ook de kwaliteit van het water willen we verbeteren.

Waterstof in de agrologistiek

Om de inzet van waterstof in de agrologistiek te versnellen willen we samenwerken met andere gemeenten en organisaties in de kop van Noord-Holland zodat we gericht met elkaar investeringen kunnen doen. We vinden het belangrijk dat de infrastructuur (waaronder voldoende waterstoftankstations) gerealiseerd wordt om de introductie van waterstof in de (agro)logistiek mogelijk te maken. De regio participeert in pilots om gebruik van waterstofvoertuigen en waterstoftractoren in de praktijk te testen. We sluiten hierbij aan bij de regiodeal en de samenwerking die Greenport NHN, Ontwikkelingsbedrijf NHN en New Energy Coalition hebben vanuit de H2 in Agri deal.

Verduurzaming glastuinbouw

De glastuinbouw heeft een eigen opgave in het klimaatakkoord, waarbij voor de realisatie een rol gelegd wordt bij ondernemers, Greenports en gemeenten. De opgave is groots en meerjarig, waarbij het van belang is dat alle betrokken partijen (blijven) werken vanuit een gelijke visie en gezamenlijke aanpak. Ieder vanuit een eigen rol. De impact op de energiesystemen, water, ruimte en landschap is dusdanig dat een (boven)regionale aanpak gewenst is, met lokale invulling. Het primaat voor de Kop van Noord-Holland ligt bij de verduurzaming van de glastuinbouw op Agriport, waar ECW Energy een belangrijke rol heeft. Daarnaast is ook de verduurzaming van verspreid liggend glas, waaronder de zaadveredeling en tulpenbroeierij van belang. Een duidelijke positie van de opgaven van de glastuinbouw binnen de RES 2.0 is gewenst, om ook de kansen voor koppeling met woonbebouwing en industrie een plek te geven.

Green Deal CO2

Vanuit de regio ondersteunen wij de lobby om te komen tot een Green deal Co2. Beschikbaarheid van Co2 is een belangrijke randvoorwaarde om te komen tot verduurzaming van de glastuinbouw.

4.3 AMBITIES (WAAR WILLEN WE NAAR TOE?)

Strategisch akkoord voor een landbouwperspectief

Ontwikkelen van een strategisch akkoord met de GreenPort om in 2030 de agri- en foodsector in de Kop van Noord-Holland met deze doelen:

- Nationaal en internationaal voorloper in de toepassing van hightech en (big)data, vooral in de bloembollen en vollegrondsteelten.
- Aantrekkelijk en gastvrij voor studenten en hoger opgeleiden die een bijdrage willen leveren aan oplossingen voor het wereldvoedselprobleem.
- Nationaal en internationaal voorloper in het ontwikkelen en toepassen van oplossingen om binnen de agri- en foodsector om te gaan met klimaatverandering (droogte, verzilting, extreem weer).

Om dit beeld werkelijkheid te kunnen maken is een aantal voorwaarden noodzakelijk. We moeten ervoor zorgen dat we aan de volgende zaken werken:

- Energie en (drink) waterinfrastructuur op orde.
- Innovatienetwerk met stevige rol van Greenport NHN en onderwijs.
- Aantrekkelijk woonklimaat, met voldoende en kwalitatief hoogwaardige mogelijkheden voor huisvesting tijdelijk personeel en studenten binnen de regio Noord-Holland Noord.
- Ruimte voor experimenten in onder meer duurzaamheid, klimaat, water, verzilting en biodiversiteit in ruimtelijke en overige regelgeving.
- Voortzetting van de ondersteuning van Smart Farming NHN van Greenport NHN.
- Uitstekende en veilige oost-west en noord-zuid verbindingen.
- Ruimtelijk en overig beleid en regels gericht op innovatie in de sector. Het doel is behoud en versterking van de agrarische sector in de breedste zin.
- Daarin verdienen nieuwe ontwikkelingen een plek. Met aandacht voor het landschap (zie de ruimtelijke en energievisie van GPNHN en project Erfkwaliteit).

4.4 KADERS (WELKE RANDVOORWAARDEN GELDEN ER?)

Klimaatakkoord

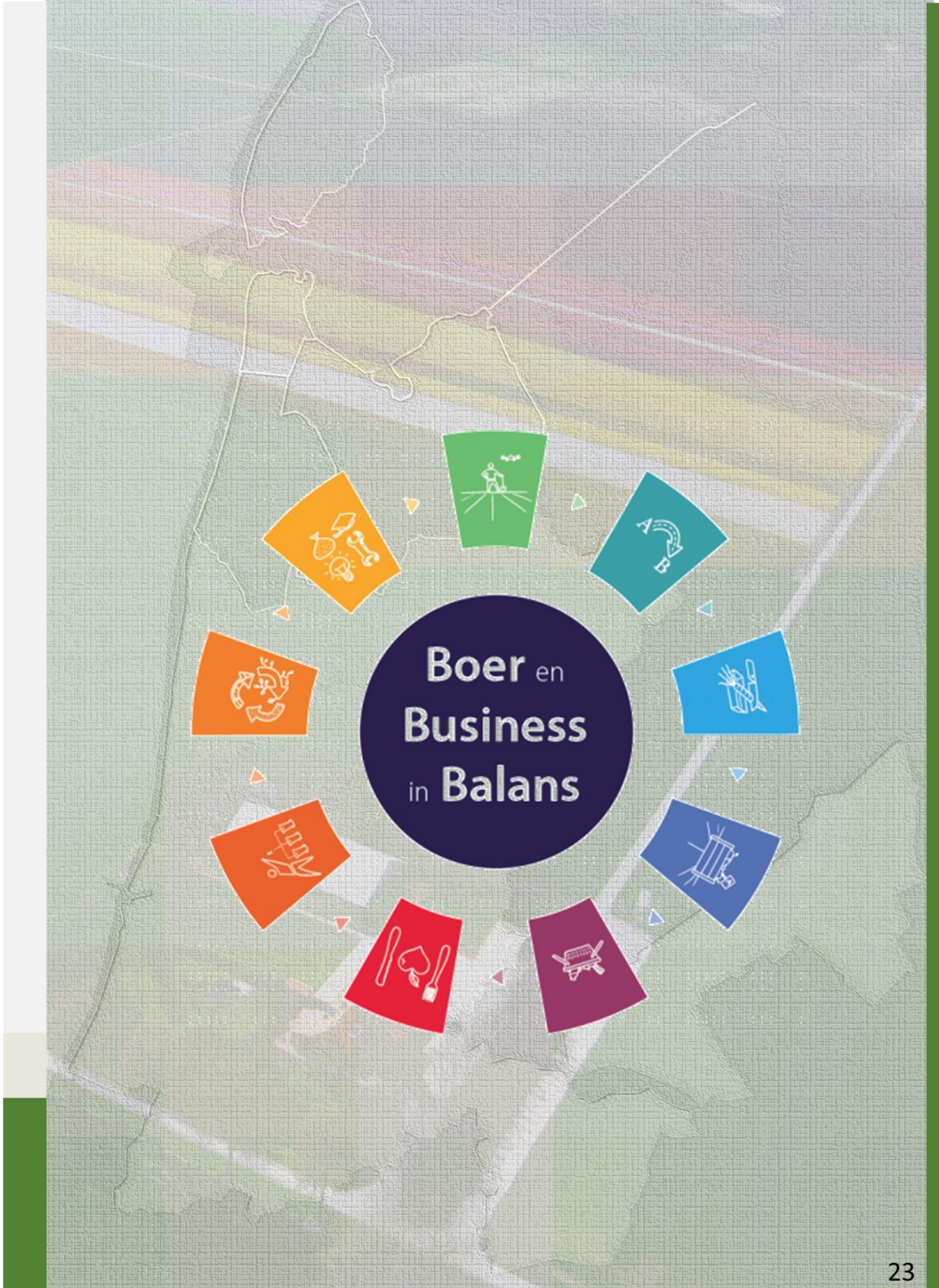
We zien een aantal belangrijke ontwikkelingen die invloed hebben op de toekomst van de agrarische sector, klimaatverandering speelt een belangrijke rol. Dit werkt overal in door en heeft effect op de teelt, het landbouwproces, de bodem en benadrukt de noodzaak voor watermanagement. Zuinig omgaan met zoet water wordt steeds belangrijker. In het klimaatakkoord is opgenomen dat Nederland in 2050, en daarmee ook de agrarische sector, klimaatneutraal moet zijn. Dit vraagt om behoorlijk wat aanpassingen op het gebied van energiesystemen, water, infrastructuur en regelgeving.

Tuinbouwakkoord NL

In het tuinbouwakkoord zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van het Nederlandse tuinbouwcluster. Provincie Noord-Holland en Greenport Noord-Holland Noord hebben het tuinbouwakkoord ondertekend. Greenport Noord-Holland Noord is een van 7 tuinbouwclusters van nationaal belang. Dit tuinbouwakkoord richt zich op zeven prioriteiten behorende bij de zeven transitiethema's van de Nationale Tuinbouwagenda 2019-2030, waarbij het in praktijk brengen van circulaire tuinbouw de rode draad is.

Voedselvisie Provincie NH

Deze voedselvisie gaat in op de transitie van ons huidig voedselsysteem. Een transitie die streeft naar een beter evenwicht tussen economische, ecologische, ruimtelijke en sociale belangen. Omdat de land-, tuinbouw en visserij in Noord-Holland baat hebben bij een gezond economisch toekomstperspectief om op de lange termijn rendabel te kunnen produceren. Uit ecologisch oogpunt moet de transitie van het voedselsysteem ook voordelig zijn voor bodem, water, biodiversiteit, klimaat en dierenwelzijn. Deze transitie vraagt om voldoende ruimte en waardering voor de productie van ons voedsel in ons landschap. Alsook waardering voor ons voedsel zelf. Immers al 2500 jaar geleden schreef Hippocrates "laat uw voedsel uw medicijn zijn en uw medicijn uw voeding". Daarom streven we met de Voedselvisie naar een duurzaam voedselsysteem.

5. Recreatie & Toerisme

Recreatie & Toerisme betreft een belangrijke economische pijler, levert daarnaast een bijdrage aantrekkelijk woon- en leefklimaat, voorzieningenniveau en heeft raakvlakken met bijna alle genoemde thema's. Begin 2017 is samen met een vertegenwoordiging van ondernemers een toeristisch regioprofiel en marketingplan opgesteld voor de toeristische marketing van De Kop voor de periode 2017-2020. De Kop heeft voor de ontwikkeling van de vrijetijdseconomie een aantal belangrijke pluspunten. De Gouden Rand (Noordzee, Waddenzee en IJsselmeerkust), Texel, de waterrijkdom, en een interessante landschappelijke diversiteit. We zetten deze in om een prettig woon- en leefklimaat te vormen voor de eigen bevolking, maar ook ten behoeve van een bloeiende vrijetijdseconomie.

Toeristen uit de hele wereld komen naar de regio: alles wat Hollands is, is te vinden in Holland boven Amsterdam. Door te investeren in excellente kwaliteit creëert Noord-Holland Noord een basis die goed op orde is: jaarlijks zijn er ruim 7 miljoen toeristische overnachtingen in Holland boven Amsterdam. Voor een succesvolle destinatiemarketing is het noodzakelijk dat het toeristisch product kwalitatief blijft aansluiten bij de wensen van de consumenten en dat daar ook in themalijnen geïnvesteerd moet worden.

Toeristen voelen zich hier thuis!

5.1 DOELEN (WAAR GAAN WE MEE DOOR?)

Holland boven Amsterdam

De destinatie - bestemming - Holland boven Amsterdam staat stevig op de kaart. Dit is een waardevolle uitkomst van een professioneel en intensief project. De infrastructuur biedt alle ruimte om als Kop te benutten. De 17 gemeenten in HNH hebben onlangs besloten de samenwerking voor destinatiemarketing in elk geval nog twee jaar voort te zetten.

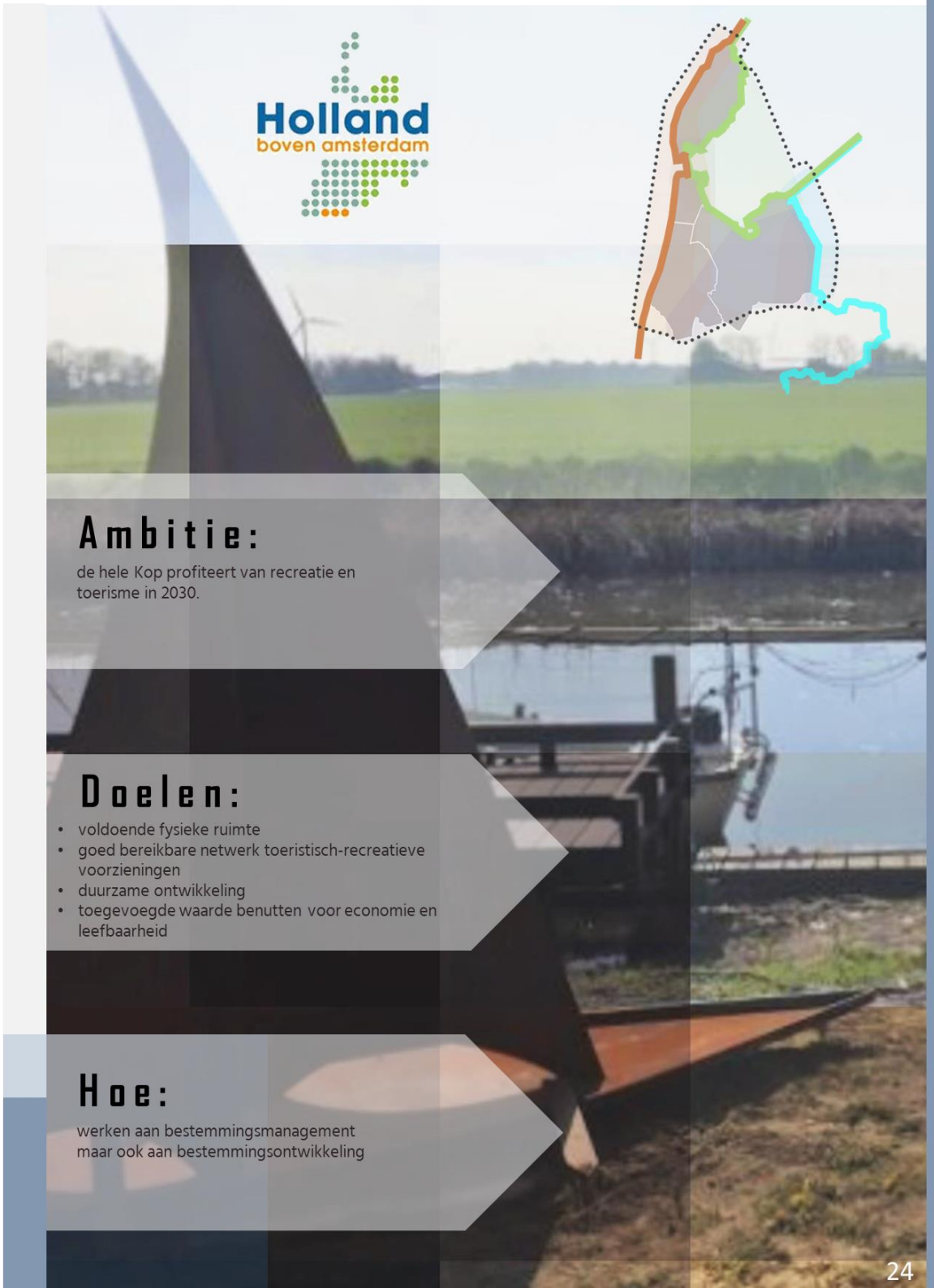
We zetten deze in om een prettig woon- en leefklimaat te vormen voor de eigen bevolking, maar ook ten behoeve van een bloeiende vrijetijdseconomie. Op basis van ons unieke Hollandse landschap positioneren we ons als 'Holland boven Amsterdam' en profiteren daarmee maximaal van de samenwerking met de MRA (Metropool Regio Amsterdam). Eventueel aanscherping van het regioprofiel voor De Kop en de marketingstrategie is noodzakelijk. Voor zichtbaarheid in HBA en om de bezoekersstroom die door HbA naar NHN gehaald wordt verder te leiden naar de Kop en daar daadwerkelijk te landen. Het nationale en internationale landschap 'Toerisme en Recreatie (T&R)' is sindsdien sterk veranderd en er zijn forse inspanningen nodig voor vraag- en omzetherstel om de verliezen als gevolg van COVID-19 te kunnen compenseren.

De Kop

Door te investeren in recreatie & toerisme voorziet de regio een duurzame groei van de economie en het Bruto Regionaal Product. Nieuwe vakantie- en recreatieformules zijn hier een voorbeeld van. Daarbij is aandacht voor de transformatie, verduurzaming en revitalisering verblijfsrecreatie.

Slim inzetten op bestaande instrumenten

De kop kan een belangrijke bijdrage leveren aan de noodzakelijke spreiding van toeristen in Nederland. Toerisme in eigen regio kan de lokale en regionale economie stimuleren als we deze beweging kunnen verduurzamen. Om groei van de sector te faciliteren en ook in het hoogseizoen bereikbaar te houden, betekent dit enerzijds een wens om meer gebruik te maken van OV en fiets, als duurzame vormen van vervoer. Anderzijds moet worden voorkomen dat knelpunten op het spoor en de weg de groei van toerisme en recreatie in de weg staan. Het slim inzetten op bestaande instrumenten zoals uitbreiding van bijvoorbeeld ticketing en campagnes kan hierbij helpen. Hotspots in de Kop moeten snel en makkelijk bereikbaar zijn, met robuuste en veilige ontsluitingsmogelijkheden.

5.2 ACTIVITEITEN (WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?)

Recreatie en Toerisme agenda voor de Kop - 2040

Om regionaal in te kunnen zetten op het vormen van een prettig woon- en leefklimaat voor de eigen bevolking, maar ook ten behoeve van een bloeiende vrijetijdseconomie, werken we regionaal de provinciale 'Visie recreatie en toerisme 2030' uit in 2022 in een 'Recreatie en Toerisme agenda voor de Kop -2040'. Hierin beschrijven we onder andere in aanvulling op de hiergenoemde activiteiten, wat we hiervoor gaan doen. Hierbij nemen we ook de actualisatie van de drie verbindende themalijnen en het toeristisch regioprofiel mee.

Revitalisering van de verblijfsrecreatie

Toeristische ondernemers in de regio de Kop en Noord-Holland Noord die hun aanbod willen verbeteren staan zeker niet alleen. Maar door de grote uitdagingen die ermee gepaard kunnen gaan, kan dat soms wel zo voelen. Een speciale Taskforce is in het leven geroepen om ondernemers, provincie, gemeenten en organisaties samen te brengen om de kwaliteit van verblijfsrecreatie in NHN te versterken en verbeteren. Dit gaat niet alleen om de parken/accommodaties maar ook om de omgeving eromheen en dus ook rol voor de overheden.

Water & vaarroutes

In het regionaal ambitiedocument van de Kop wordt de ambitie uitgesproken dat het stelsel van langzaamverkeersroutes verbeterd en veelzijdiger kan worden door langs de bestaande onderdelen van het Waterrijk routes te verbeteren of nieuwe aan te leggen. Het rondje Waddenbaai is hier een voorbeeld van. Op een aantal strategische plaatsen kunnen zelfs nieuwe waterverbindingen worden gemaakt tussen de bestaande waterlopen, met daarlangs eventueel ook weer fiets- en wandelverbingen. Zo zijn meer kortere rondjes mogelijk en nemen de keuzemogelijkheden flink toe - een welkome toevoeging aan de recreatiemogelijkheden in deze regio. Het beter verbinden van recreatieve vaarroutes biedt ook mogelijkheden voor betere doorstroming in tijden van droogte, wat positief is voor de waterkwaliteit. Ook zijn er mogelijkheden om extra water te creëren; een zoetwaterbuffer in het gebied ten behoeve van landbouw en natuur.

Rondje Waddenbaai

Aanleg van makkelijke, comfortabele, veilige, aantrekkelijke en doorlopende recreatieve fietsroutes rondom de baai die de verschillende sferen en gebruiksmogelijkheden maximaal beleefbaar maken. Het Wad in/op waar het kan en mag, en alleen kijken waar dat moet. Met ambitie, door enkele goedgeplaatste voorzieningen van landschappelijke schaal die gezamenlijk de symbolische verbinding vormen tussen achterland en Wad. Dit is primair onderdeel van het gebiedsprogramma Waddenbaai maar hier betreft het een specifieke inspanning voor de focus op toerisme recreatie.

BESTEMMINGSMANAGEMENT

Uitgangspunten zijn:

- ✓ ***De balans van de toeristisch-recreatieve druk en draagkracht van een gebied of samenleving staat centraal;***
- ✓ ***Bij ontwikkeling van aanbod wordt de vraag van recreanten en toeristen als uitgangspunt genomen. Dit aanbod moet in voldoende mate beschikbaar, bereikbaar, betaalbaar, beleefbaar en bekend zijn en rekening houden met het bedienen van verschillende doelgroepen;***
- ✓ ***Toeristisch-recreatieve ontwikkeling benut en versterkt het DNA van een gebied en maakt het beter beleefbaar.***

Wandelnetwerk

Uitbreiden van het Wandelnetwerk Kop van Holland, wat onderdeel is van een groter wandelnetwerk, Wandelnetwerk Waddenwandelen. Voor alle routes/netwerken geldt: eerst in kaart brengen waar kansen en mogelijkheden liggen en dan kijken wat regionaal moet of lokaal kan. Dit betreft een uitwerking in de Recreatie en Toerisme agenda voor de Kop - 2040.

Koppelkansen programma's

De ontwikkeling van de IJsselmeerkust, Waddenbaai en de Noordzeekust bieden potentie, meekoppelkansen worden uitereraad meegenomen in verdere planvorming.

5.3 AMBITIES (WAAR WILLEN WE NAAR TOE?)

Recreatie en toerisme zijn een onlosmakelijk deel van onze manier van leven. De komende jaren zal de behoefte aan voorzieningen voor recreatie en toerisme in de Kop groeien, én veranderen. Dit komt door het groeiende aantal inwoners, de toenemende populariteit van buitenrecreatie en een groei in het aantal toeristen. Deze ontwikkelingen bieden kansen, maar brengen ook grote uitdagingen met zich mee.

Met de op te stellen 'Recreatie en Toerisme agenda voor de Kop – 2040' willen we recreatie en toerisme in samenhang goed gaan bekijken. Vanwege het grote belang van recreatie en toerisme, en de dynamiek in de sector (waaronder de impact van COVID-19), is het nu urgent om de sector te ondersteunen en te versterken. Zo kunnen we optimaal profiteren van de waarde van recreatie en toerisme, nu en in de toekomst.

Voor de Kop-gemeenten is daarbij van belang dat er een optimale balans ontstaat tussen de toerisme/recreatie en de draagkracht van een gebied of samenleving. Toerisme en recreatie moeten waarde toevoegen en duurzaam worden doorontwikkeld. Hiervoor is voldoende fysieke ruimte en een optimaal en bereikbaar netwerk van voorzieningen nodig.

Voor de gemeente Texel is er een accentverschil met de andere gemeenten in de Kop. Het Toeristisch Toekomstplan Texel 2030 sluit aan op het regionaal beleid en zet ook in op toerisme (en recreatie) dat waarde toevoegt en onderscheidend moet zijn (toerisme draagt al heel wezenlijk bij aan het welzijn van de inwoners), maar op Texel is de grens in de (ruimtelijke) groei van toerisme bereikt. Dat is wat anders dan groeien in kwaliteit of in gastvrijheid of investeren in mobiliteit en duurzaamheid. Waar er in andere Kop-gemeenten ingezet kan worden op fysieke uitbreidingen in toeristisch/recreatieve voorzieningen is dat bij Texel niet het geval. Via zes strategische pijlers wordt op Texel de komende jaren ingezet op de aanscherping van (ruimtelijke) regelgeving om verdere groei tegen te gaan, maar wordt er ook ingezet op gastvrijheid, duurzaamheid en het stimuleren van duurzaam vervoer of het beperken van autobewegingen. Spreiding in tijd en ruimte van bezoekers aan de regio of recreatieve activiteiten van inwoners in de eigen regio kan bijdragen aan een evenredige verdeling van de lusten en lasten van toerisme en recreatie voor alle gemeenten. In de Recreatie en Toerisme agenda voor de Kop volgt de uitwerking in concrete projecten.

5.4 KADERS (WELKE VERTREKPUNTEN GELDEN ER?)

Visie Recreatie & Toerisme voor Noord-Holland

Met de Visie Recreatie en Toerisme Noord-Holland lossen we de belofte in uit het coalitieakkoord Duurzaam Doorpakken. Hierin spraken we af een overkoepelend perspectief te bieden op de toekomst van recreatie en toerisme in onze provincie, en op de vraag hoe we de unieke kwaliteiten van de verschillende locaties kunnen versterken. Ook spraken we af ons te richten op het stimuleren van cultuurtoerisme. Dit is een strategische visie waarbij we kijken naar de middellange termijn.

Om de ambities te realiseren en de opgaven aan te pakken, zetten we in onze strategie de bestemming centraal. Regie op basis van analyse, samenwerking en een gezamenlijke visie noemen we bestemmingsmanagement. Investeren in een verdere ontwikkeling van toeristisch-recreatief aanbod op basis van analyse, samenwerking en een gezamenlijke visie noemen we bestemmingsontwikkeling. Om ervoor te zorgen dat de inzet op bestemmingsmanagement en –ontwikkeling zo effectief mogelijk is, moeten we ook inzetten op het creëren van de juiste voorwaarden.

Hiermee bedoelen we dat...

- ✓ *...er voldoende fysieke ruimte is voor recreatie, óók in en rondom stedelijke gebieden;*
- ✓ *...we een netwerk van goed bereikbare toeristisch-recreatieve voorzieningen hebben, dat optimaal aansluit bij de wensen en behoeften van inwoners en gasten;*
- ✓ *...de kwaliteiten van natuur, landschap, cultuur en ondernemerschap zo goed mogelijk worden ingezet voor duurzame toeristisch-recreatieve ontwikkeling. Het gaat daarbij zowel om economische, sociale als ecologische duurzaamheid;*
- ✓ *...alle Noord-Hollanders profijt hebben van recreatie en toerisme. Gezamenlijk maximaliseren we de positieve impact en beperken we de negatieve impact;*
- ✓ *...recreatie en toerisme een optimale bijdrage leveren aan de economie, leefbaarheid, behoud van cultuur en natuur en preventieve gezondheidszorg. De toegevoegde waarde van recreatie en toerisme wordt dan volledig benut. Wat die 'optimale' bijdrage precies inhoudt, kan per gebied verschillen.*

- **Hollandse historie & cultuur**
  o.a. erfgoed, folklore, musea, markten, historische kernen, molens

- **water, kust & natuur**
  o.a. duinen, duinmeren, wadden, polders, bossen, marine, havens, bruine vloot, zee, strandzeilen, (kite)surfen, fietsen, wandelen, varen, eten drinken, overnachten

- **tulpen, bloemen, agri & food**
  o.a. tulpenvelden, kwekerijen, kassen, visserij, streekproducten

van afwachten naar ondernemen
van eng naar een spannende uitdaging
van ingetogen naar uitbundig
van bescheiden naar trots en overtuigd
van gepaste vriendelijkheid naar oprechte(gedreven) gastvrijheid
van ontvangen naar onthalen
van begrijpen naar invoelen
van bedenken naar voordenken
van aanpassen naar omarmen
van voorspelbaar naar verrassend
van behoudend naar open minded
van gewoon naar bijzonder
lef in denken, lef in doen

6. Wonen | Werken

Mensen wonen graag in de Kop. Een economisch sterke regio, met een unieke ligging. Naast Den Helder en Schagen een grote diversiteit aan karakteristieke dorpen en landschappen waar genoeg te doen en te beleven is. De aantrekkingskracht van de regio is groot. Dat zorgt voor een blijvende vraag naar woningen en voor hoge grond- en huizenprijzen. De regionale woningmarkt blijft in ontwikkeling. Het belangrijkste vraagstuk op het gebied van wonen in onze regio blijft hoe we kunnen zorgen voor voldoende woningaanbod dat aansluit op de vraag. Naast voldoende woningen is een goed vestigingsklimaat voor bedrijven essentieel om nieuwe bedrijven naar de Kop te kunnen trekken, maar ook om reeds gevestigde bedrijven te kunnen behouden in onze regio. De aanwezigheid van werknemers is daarvoor belangrijk ,maar het gaat ook om het behouden van de werkgevers: het aantrekkelijk houden van onze bedrijventerreinen, mogelijkheden bieden voor bedrijven om uit te kunnen breiden waar nodig en het vitaal houden van onze winkelgebieden, binnensteden en kernen.

Voldoende woningen van goede kwaliteit en het creëren van een goed vestigingsklimaat!

Wonen

Voldoende passende woningen

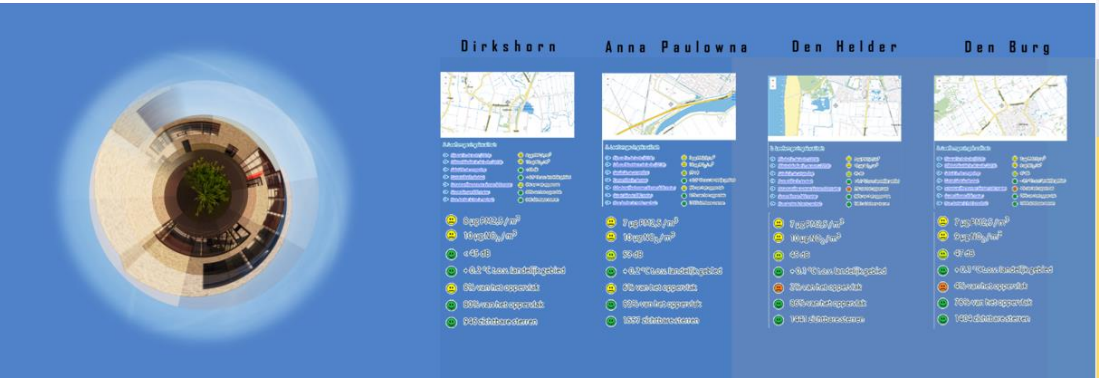
6.1 DOELEN (WAAR BOUWEN WE AAN DOOR?)

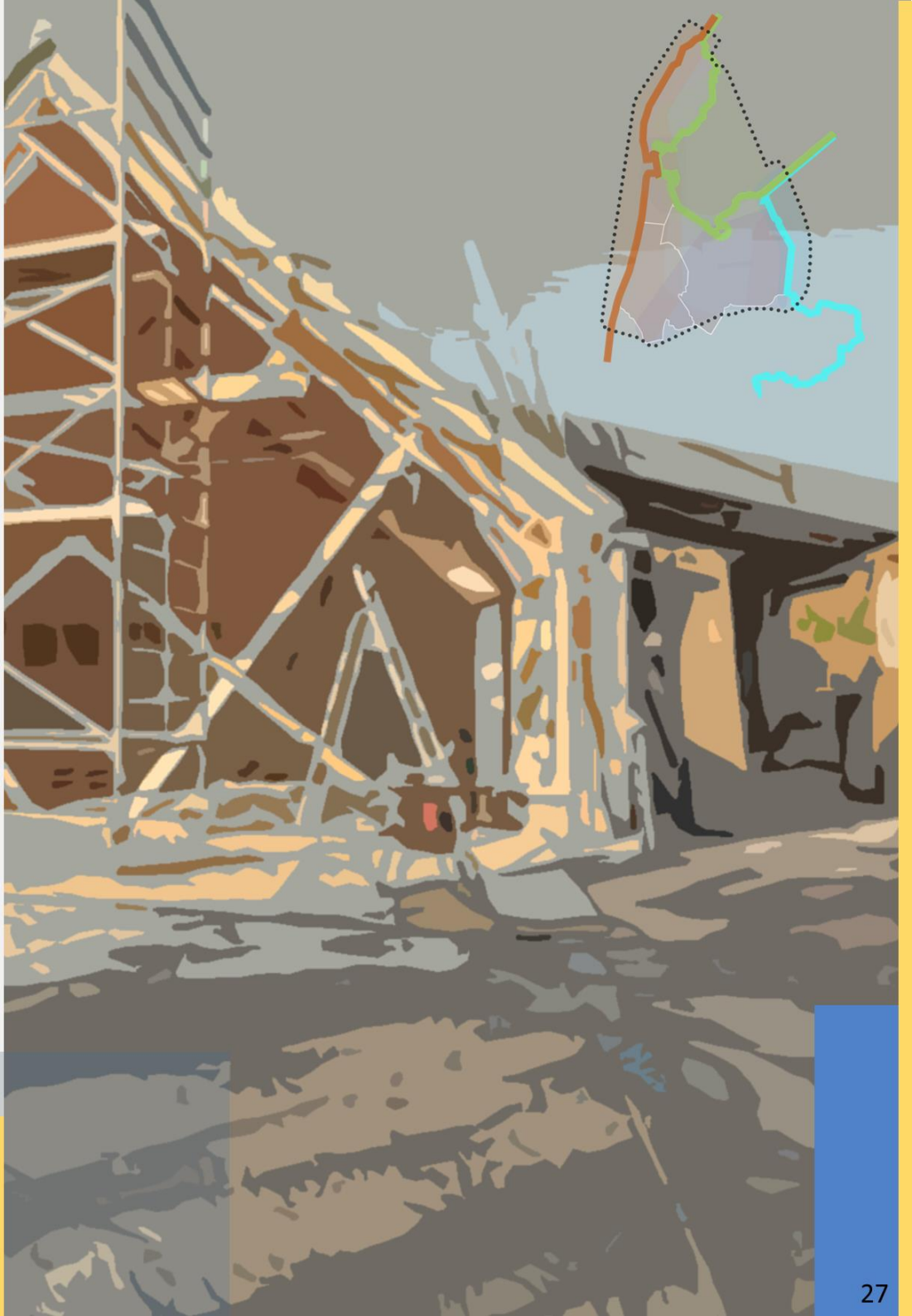
Wonen, werken & integrale bereikbaarheid

Wonen, werken en mobiliteit gaan hand in hand en versterken elkaar. Op dit moment wonen in de regio NHN bijna 700.000 inwoners in achttien gemeenten. Voor inwoners van de groeiende MRA wordt NHN steeds aantrekkelijker, vanwege de mix van historische, stedelijke en landelijke gebieden en een sterke economische structuur. Goede bereikbaarheid biedt kansen voor het aantrekken van meer jongeren én jonge gezinnen die werkzaam zijn in de MRA maar leven en recreëren in Noord-Holland Noord.

Woondeal NHN

In de Woondeal NHN heeft de regio afgesproken 40.000 woningen extra te realiseren, voor 2030. Zoals in deze deal beschreven, is duurzame bereikbaarheid het uitgangspunt en zet de regio in op een integrale bereikbaarheidsvisie waarbij primair ingezet wordt op het optimaliseren en verduurzamen van OV, gebruik van de fiets waar dit kan en het gebruik van deelauto's. Deze mobiliteitsvisie sluit aan bij de toekomstige groei van de regio's NHN en MRA, de Woondeal en de uitdagingen behorend bij de woningbouwopgave.

Programma Wonen Kop

De regiogemeenten in de Kop van Noord-Holland dragen bij aan de opgaven in de Woondeal Noord-Holland Noord. Minimaal 5000 woningen moeten tot 2030 voor onze inwoners worden gebouwd.
In het Regionaal Woonakkoord Kop van Noord-Holland worden de afspraken per gemeente vastgelegd. Omdat versnelling van de woningbouw in het belang is van de regio spreken gemeenten elkaar aan op het minimaal behalen van de afgesproken aantallen.

6.2 ACTIVITEITEN (WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?)

Samenwerking na woonakkoord

Wij willen het woonakkoord goed borgen in de bovenregionale schaal Holland boven Amsterdam, de dwarsverbanden met de andere thema's zijn zeer belangrijk. En we gaan uitvoering geven aan de Uitvoeringsagenda horende bij dit Woonakkoord.

Innovatieve aanpak wonen

Er zijn behoorlijke trends en ontwikkelingen op het gebied van wonen in de Kop van NH, zoals de technische revolutie, zorghulp in relatie tot wonen, vergrijzing en langer thuiswonen. Dat vergt een innovatieve kwalitatieve aanpak op basis van bijvoorbeeld doorstroming, bijzondere woonvormen etc.

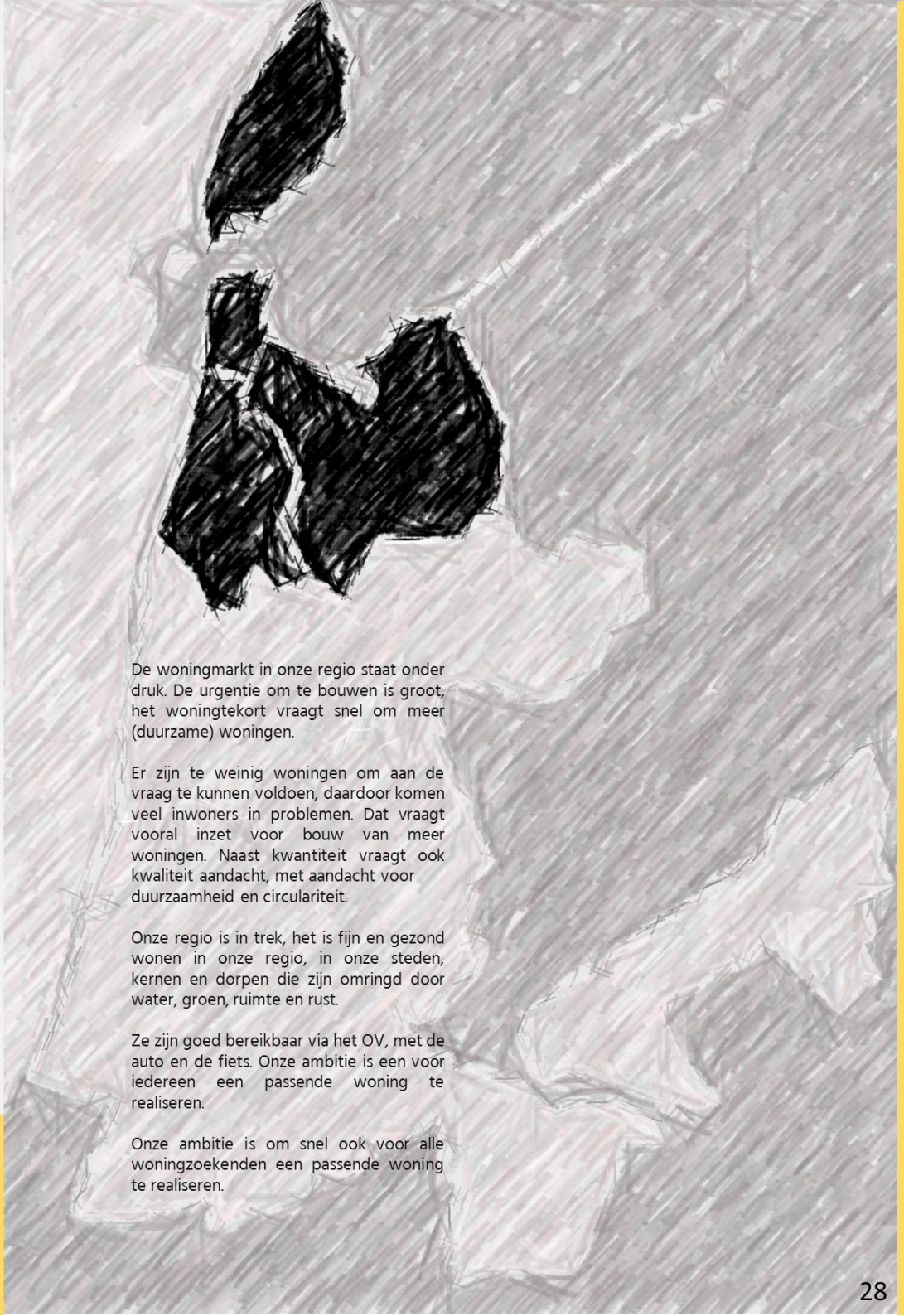
Regionaal versnellingsprogramma

Wij onderzoeken de mogelijkheid voor een gezamenlijk versnellingsprogramma, bijvoorbeeld vanuit een regionaal integraal team om alle projecten aan te jagen, problemen op te lossen en te monitoren wat de markt in zijn geheel doet.

Huisvesting arbeidsmigranten

Buitenlandse werknemers zijn belangrijk voor de economie van Noord-Holland. Er is echter een dringend tekort aan goede huisvestingslocaties. Regionale samenwerking is essentieel om te kunnen voorzien in kwantitatief en kwalitatief voldoende woon- en huisvestingslocaties voor buitenlandse werknemers (arbeidsmigranten). Ondersteuning van de regio en deelregio's om te komen tot regionale strategieën en creëren van voldoende planologische ruimte voor de dringend noodzakelijke huisvesting en bijkomende zaken als registratie (BRP en nachtregisters), handhaving, integratie, e.d. In 2020 heeft de Provincie Noord-Holland een regierol ingenomen. Er is een onderzoek uitgevoerd naar geschikte locaties voor de huisvesting van buitenlandse werknemers, hier zijn 14 locaties uitgekomen die worden uitgewerkt tot concrete projecten.

De woningmarkt in onze regio staat onder druk. De urgentie om te bouwen is groot, het woningtekort vraagt snel om meer (duurzame) woningen.

Er zijn te weinig woningen om aan de vraag te kunnen voldoen, daardoor komen veel inwoners in problemen. Dat vraagt vooral inzet voor bouw van meer woningen. Naast kwantiteit vraagt ook kwaliteit aandacht, met aandacht voor duurzaamheid en circulariteit.

Onze regio is in trek, het is fijn en gezond wonen in onze regio, in onze steden, kernen en dorpen die zijn omringd door water, groen, ruimte en rust.

Ze zijn goed bereikbaar via het OV, met de auto en de fiets. Onze ambitie is een voor iedereen een passende woning te realiseren.

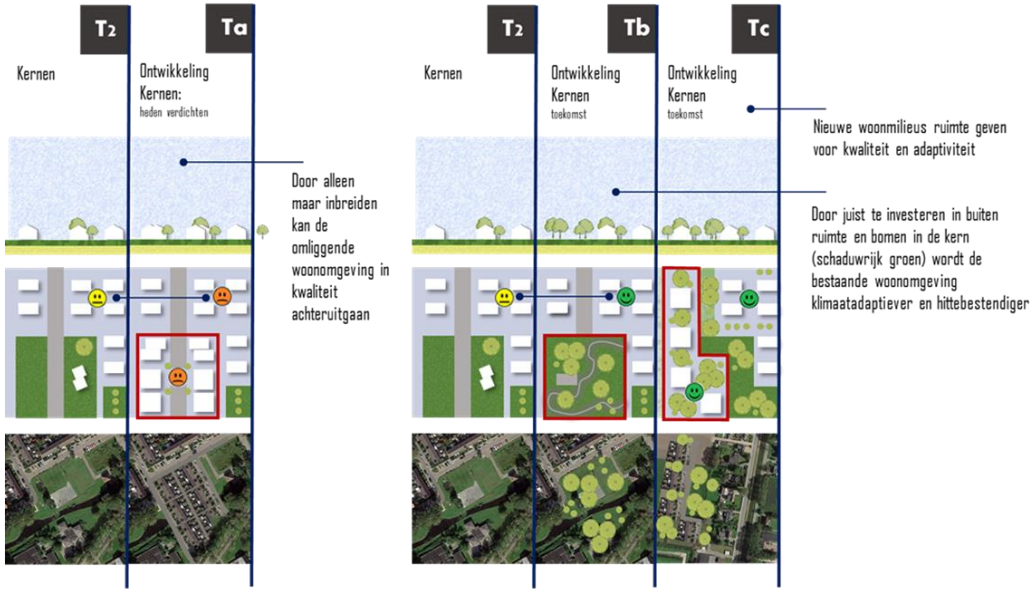
Onze ambitie is om snel ook voor alle woningzoekenden een passende woning te realiseren.

6.3 AMBITIES (WAAR WILLEN WE NAAR TOE?)

Wonen

Inwoners van buiten de regio vinden de Kop steeds aantrekkelijker. Dat veroorzaakt meer verhuisbewegingen naar de Kop. Deze groei zal de komende jaren naar verwachting alleen nog maar toenemen. Een belangrijke factor daarvoor is de leefomgeving.

Een gezonde leefomgeving is voor iedereen belangrijk, dus ook bij de overweging waar je wilt wonen. Een woonwerkomgeving waar je zo min mogelijk wordt blootgesteld aan ongezonde stoffen en veiligheidsrisico's en die een gezonde levensstijl ondersteunt. We zetten daarom in op een omgeving met een goede basiskwaliteit van het milieu (lucht, geluid, geur, bodem en waterkwaliteit) en aanwezigheid en toegang tot natuur, biodiversiteit en gezonde mobiliteit. Door gezondheid en een gezonde leefomgeving als belang mee te wegen in de woningbouwopgave en de uitwerking daarvan, waarborgen we een aantrekkelijke leefomgeving.

6.4 KADERS (WELKE RANDVOORWAARDEN GELDEN ER?)

Kwantitatieve opgave woningbouw

De behoefte aan woningen is fors. Door het toenemend aantal huishoudens houdt de druk op de woningmarkt aan. De komende jaren is er volop groei in de regio waardoor het woningtekort hoog is en verder oploopt. Dit is een grote opgave, die alleen kan worden gerealiseerd door als overheden onderling en met andere partners in de bouwwereld samen te werken. Van belang is onder andere dat er een steeds hogere instroom van nieuwe huishoudens is. Deze instroom wordt onder meer verklaard door de aantrekkelijke woningmarkt, aanwezigheid van 'nieuwe' banen en de instroom van terugkeerders. Daarnaast zien we dat de bevolking vergrijst en dat het aantal alleenstaanden toeneemt. Deze ontwikkelingen hebben impact op de toekomstige woningbehoefte in de regio: er is veel vraag naar geschikte woningen voor ouderen en alleenstaanden. Veel huishoudens hebben moeite om adequaat in hun woningbehoeften te voorzien. Er is nu al een groot kwantitatief woningtekort (ruim 3,2%, bron Primos 2020).

Kwalitatieve opgave woningbouw

Naast het absolute tekort is ook het kwalitatieve aspect belangrijk. Aan welke woningen is (extra) behoefte? En wat zijn de consequenties van (maatschappelijke) veranderingen op de woonwensen? Demografische ontwikkelingen leiden (in potentie) tot dynamiek die bij de veranderende vraag benut kan worden. Ook doorstroming kan hierbij een rol spelen. Het aantal alleenstaande zal tot 2025 met 9% toenemen. Het zijn vooral de 55+ huishoudens die de komende vijf jaar sterk stijgen. Van de totale huishoudensgroei komt 61% de komende vijf jaar in de leeftijdscategorie 75-84 jaar. Belangrijk voor de woningmarkt is dat in de periode tot 2030 een toename van 40% wordt verwacht van het aantal 75+ huishoudens met lichte tot zware mobiliteitsbeperkingen. In de periode 2021-2025 neemt ook het aantal huishoudens dat geen geschikte woning kan vinden verder toe. Een groot deel van de jonge huishoudens woont op dit moment suboptimaal. Een geschikte woning voor deze groep is een belangrijke voorwaarde voor hun verdere (maatschappelijke) ontwikkeling.

Kwalitatieve woonwensen (woningtypologie, woonmilieus) worden ook beïnvloed door tal van maatschappelijke veranderingen en verschillen per regiogemeente. Op dit moment is er sprake van een oververhitte en aanbodgestuurde woningmarkt. Er is er een kwalitatieve mismatch tussen vraag en aanbod. In algemene zin kan worden gesteld dat er te weinig woningen voor onder andere starters zijn, er een tekort is aan woningen in het sociale en goedkope segment en dat de doorstroming stagneert. Ook wordt er geconstateerd dat de kwalitatieve vraag die volgt uit de ontwikkeling van 'Stad naar Land' ook juist vraagt naar woningen in het duurdere segment en betreffen veelal grondgebonden woningen.

6.5 DOELEN (WAAR BOUWEN WE AAN DOOR?)

Samenwerken aan werkgelegenheid in de Kop

De ondernemers in de Kop zijn belangrijke dragers voor onze economie. Zo zijn er 74.200 banen en 15.130 vestigingen in de Kop. Op onze werklocaties werken zowel kleinere als grote (inter)nationale bedrijven aan een versterking van onze regio. Daarom is het belangrijk dat we onze bedrijventerreinen toekomstbestendig houden en er voldoende ruimte is om te ondernemen. Ook onze winkelgebieden en binnensteden zijn belangrijke plekken waar mensen elkaar ontmoeten. De retailsector vervult een belangrijke economische en maatschappelijke functie, draagt bij aan de aantrekkingskracht en leefbaarheid van de woon- en werkomgeving én zorgt voor bedrijvigheid en werkgelegenheid voor de regio Kop van Noord-Holland.
We willen deze vitaal en leefbaar houden. Daar is dan wel actie voor nodig. Wij zijn ons bewust van het belang van een circulaire economie en verkennen met elkaar op welke wijze de regio daaro een bijdrage aan kan leveren.

6.6 ACTIVITEITEN (WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?)

Regionale strategie werklocaties

Werklocaties zijn pijlers en motoren van de regionale (en lokale) economie en van groot belang voor de werkgelegenheid in de Kop. De Kop werkt daarom met een strategie voor de werklocaties als vervolg op de behoefteraming werklocaties Noord-Holland Noord. Behalve voldoende ruimte voor uitbreiding van bedrijven, willen we als regio aandacht voor het versterken van de bestaande bedrijventerreinen.

Geactualiseerde regionale retailvisie

Door de coronacrisis wordt een (versnelde) toename verwacht van het aantal bedrijven in de retail dat zal stoppen. Ook de trend naar online winkelen zet onverminderd door. Dit maakt dat we meer dan voorheen acties moeten inzetten op het vitaal en leefbaar houden van de leefomgeving en van een actualisering van onze regionale retailvisie waarin we ingaan op de meest actuele cijfers en gevolgen van corona op de retailsector. Ook nieuwe cijfers uit het koopstromenonderzoek waarvan we de resultaten februari 2022 verwachten en het marktonderzoek van de provincie NH kunnen hier de noodzaak voor vergroten.

Behalve een actuele visie is er ook een plan nodig die op korte termijn inspeelt op de behoeften van retailondernemers en de noodzaak die er is onze winkelgebieden aantrekkelijk te houden voor onze inwoners en toeristen. We denken hierin bijvoorbeeld aan een fonds waarbij ondernemers fysieke maatregelen kunnen treffen om de uitstraling van hun pand en daarmee de aantrekkelijkheid van de winkelgebieden en binnensteden te verbeteren. Dit geldt ook voor het op pijl houden van de voorzieningen in de kernen en daarmee de leefbaarheid. Ook vernieuwende concepten van ondernemers stimuleren, waarmee zij met hun winkel kunnen verbreden naar andere branches. Denk bijvoorbeeld aan mengconcepten waarbij detailhandel wordt gecombineerd met het geven van workshops en maakindustrie. Of waarmee we startende ondernemers een steun in de rug kunnen geven bij het opstarten van hun bedrijf.

Verduurzaming bedrijventerreinen

Aan de slag met een collectieve aanpak om bedrijven op een bedrijventerrein te helpen met energie besparen en verduurzamen. Verduurzaming van een bedrijventerrein vraagt om een collectieve aanpak. Dat betekent een samenwerking tussen ondernemers(vereniging), vastgoedeigenaren, leveranciers, adviseurs en de overheid. Een collectieve aanpak begint met het vastleggen van een gezamenlijke ambitie van stakeholders en het bepalen hoe u de organisatie ervan financiert.

Monitoring en integratie data

Monitoring dynamiek op de bedrijventerreinen: het ophalen en verwerken van data ten behoeve van de monitor werklocaties. De bestaande regionale eigen systemen integreren in de provinciale systemen.

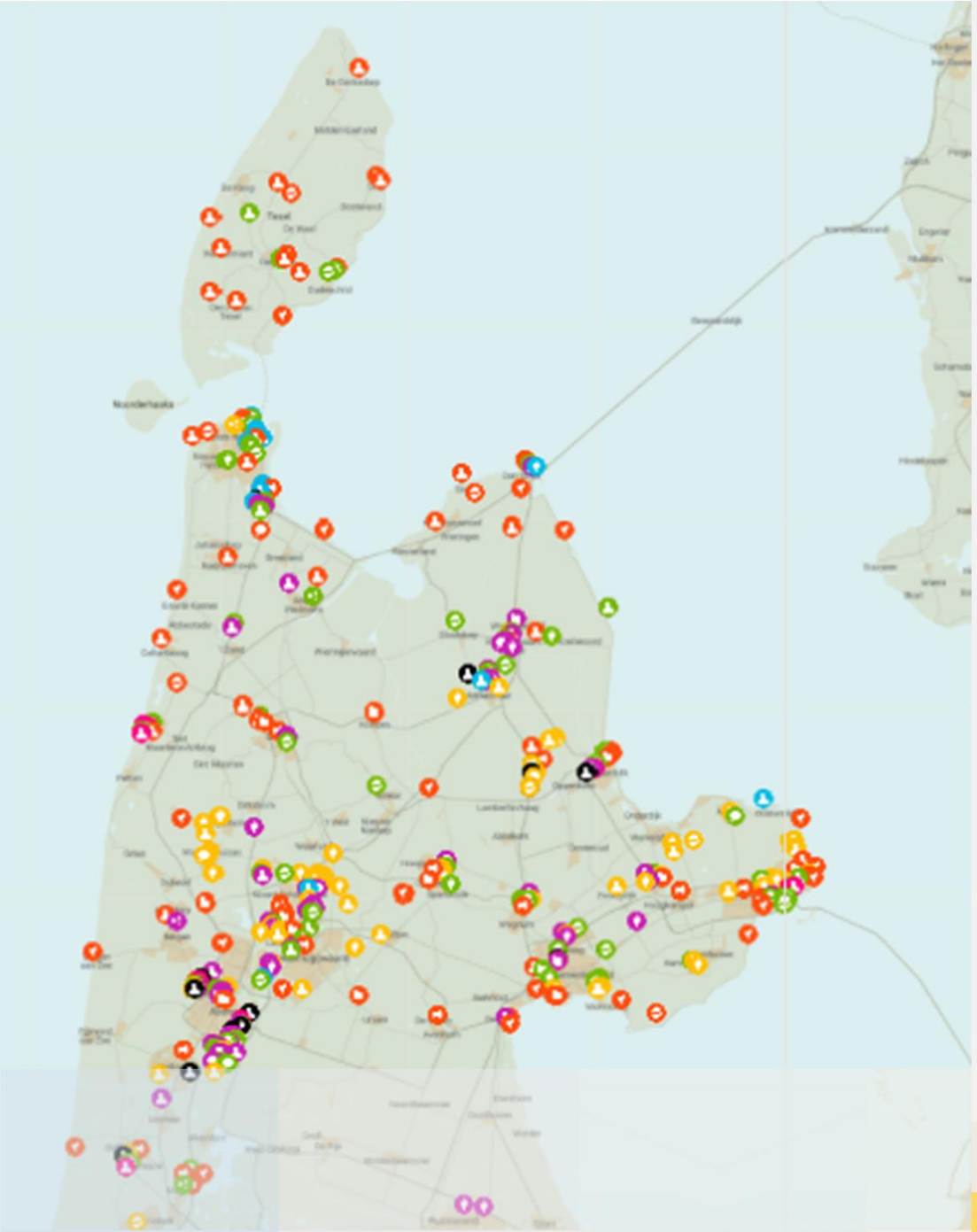
Regionale marketing en acquisitie

Een betere regionale samenwerking om onze bedrijventerreinen goed in de markt te zetten, ervoor te zorgen dat het juiste bedrijf op de juiste plek landt en we als regio Kop ons ook goed weten te positioneren ten opzichte van de andere regio's in NHN en de MRA. Profilering van regio Kop op basis van haar unieke kenmerken maakt hier onderdeel van uit! Dit is aanvullend op kop niveau ten opzichte van wat er al op NHN niveau plaatsvindt.

Uitrol van 5G

5G zal de extra datasnelheid en het aantal apparaten dat gelijktijdig gebruik kan maken van het netwerk te weeg brengen. Het zou zelfs de bestaande wifi-netwerk kunnen vervangen. Maar voordat het zover is, zijn er nog veel hordes te nemen. Vooral Nederland lijkt achter de feiten aan te lopen ten opzichte van andere landen. Dit onderwerp heeft/krijgt impact op allerlei aspecten veiligheid, bedrijvigheid, economie, recreatie, wonen (en thuiswerken), zorg, sociale cohesie, leefbaarheid, landbouw, mobiliteit etc.

6.7 AMBITIES (WAAR WILLEN WE NAAR TOE?)

Werklocaties

De regionale strategie werklocaties zal leiden tot nieuwe regionale afspraken en zal ook moeten leiden tot een betere samenwerking en profilering van de werklocaties. De regio gaat steeds meer behoren tot het Daily Urban System (regio's MRA, Alkmaar en Westfriesland). Daarbij zal dit ook bijdragen aan een gunstig vestigingsklimaat, het aantrekken van nieuwe bedrijven, stimulering van de economie, werkgelegenheid en verduurzaming. In de toekomst zal dit leiden tot een toename van o.a. het vrachtverkeer. Het is vanuit oogpunt van leefbaarheid en verkeersveiligheid ongewenst dat dit verkeer door de bebouwde kom rijdt. Verkenningen, zoals nu wordt uitgevoerd naar een alternatieve ontsluiting van de ontwikkelingen bij het bedrijventerrein Oudevaart Warmenhuizen (LZV-verkeer) richting de N504 in het zuiden, geven hiervoor de benodigde inzichten.

6.8 KADERS (WELKE RANDVOORWAARDEN GELDEN ER?)

Omgevingsverordening NH

De provincie wil met de omgevingsverordening ontwikkelingen, zoals woningbouw en de energietransitie, mogelijk maken en zet in op het beschermen van mooie en bijzondere gebieden in Noord-Holland. We zoeken naar een evenwichtige balans tussen economische groei en leefbaarheid. De belangrijkste ambities voor Noord-Holland, zoals omschreven in de Omgevingsvisie, zijn verankerd in de nieuwe Omgevingsverordening Noord-Holland.

Behoefteraming werklocaties NoordHolland Noord

De provincie Noord-Holland werkt samen met de regio's en gemeenten aan een aantrekkelijke omgeving om in te wonen en werken; zo ook in Noord-Holland Noord. Cruciaal daarvoor is een sterk ondernemingsklimaat met goed functionerende bedrijven. Bedrijventerreinen en kantorenlocaties (werklocaties) zijn een belangrijke pijler onder het ondernemingsklimaat en de economie. Zo zijn de bedrijventerreinen in NHN goed voor circa 30% van de banen. Het gaat op bedrijventerreinen bovendien vaak om stuwende bedrijvigheid met veel spin-off naar de rest van de regionale economie en werkgelegenheid.

Vitale en toekomstbestendige werklocaties zijn dan ook belangrijk voor de economische toekomst van NHN. Er moeten voldoende locaties zijn, maar ook niet té veel aanbod; dit zet de kwaliteit onder druk. Bovenal moeten de werklocaties goed aansluiten bij de huidige en toekomstige vestigingseisen van bedrijven en inspelen op de trends hierin. Zo kan het zittende bedrijfsleven doorgroeien en worden de kansen vergroot om nieuwe, innovatieve bedrijven naar NHN toe te trekken.

'Voor het mogelijk maken van de groeiwensen van lokaal gebonden bedrijven is het belangrijk dat lokale bedrijventerreinen mee kunnen groeien.'

7. Mobiliteit & bereikbaarheid

Bereikbaarheid is essentieel voor het benutten van de potentie van de Kop. Werken, wonen en recreëren moeten op elkaar worden gepast. Dat vraagt om een integrale benadering. Focus op gebieden die beter bereikbaar zijn voor hoog intensief gebruik maakt dat de overige gebieden geschikter worden voor extensief gebruik. Mobiliteit is faciliterend voor wonen, werken, recreatie etc. Bij zorg, onderwijs of bij de zoektocht naar het juiste vestigingsklimaat. Ook daarmee hangt mobiliteit samen met andere beleidsvelden zoals milieu, energie, water, ruimte of met natuur en landschap. De beschikbaarheid van vervoerwijzen en de bestemmingsgebieden die vanuit de woning comfortabel bereikbaar zijn (nabijheid van voorzieningen) zijn mede bepalend voor de kwaliteit van het wonen. Een onderdeel hiervan is de communicatie over vervoerwijzen en bestemmingsgebieden.

Goede bereikbaarheid!

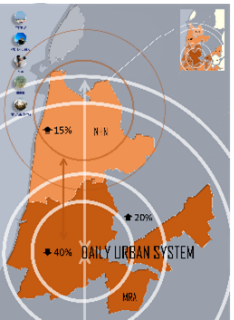
7.1 DOELEN (WAAR BOUWEN WE AAN DOOR?)

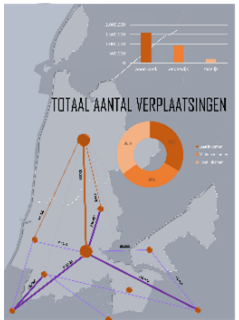
Mobiliteitsvisie Noord-Holland Noord

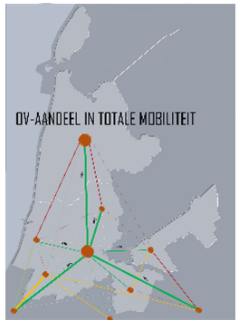
Voor de bereikbaarheid van de Kop van Noord-Holland is van het belang zowel naar de mobiliteit binnen de regio als de mobiliteit van en naar de regio te kijken. En dit verhaal voor de Kop van Noord-Holland gaat verder dan alleen mobiliteit. Het gaat om de samenhang met onder ruimtelijke en economische opgaven, de klimaatdoelstellingen en de leefbaarheid. En het gaat daarbij om een regio die voor iedereen bereikbaar is en prettig om te wonen, te werken en te leven. De bereikbaarheidsvisie van Noord-Holland Noord is een gezamenlijk integraal verhaal dat invulling geeft aan deze opgaven. En daarbij staat slim, schoon en veilig reizen van, naar en door de Kop centraal. Het is één verhaal dat laat zien wat onder andere de Kop belangrijk vindt en waar we op in willen zetten. Daardoor is binnen de regio én voor partijen daarbuiten duidelijk waar Noord Holland Noord voor staat én gaat. Het is gebaseerd op onderlinge samenwerking en samenwerking met regionale, provinciale, nationale en Europese partners, met als einddoel om te komen tot effectieve investeringen in de bereikbaarheids- en mobiliteitsopgaven voor de regio. Als regio zetten we niet direct in op nieuwe infrastructuur in ons landschap, maar kiezen we eerst voor optimalisatie door te verminderen (beperken groei mobiliteit), te veranderen (modal shift) en te verbeteren (beter benutten en duurzaam, verduurzaming voertuigen). En dat alles op een verkeersveilige manier. Onze regio is al goed bereikbaar en fijn om te leven en werken, maar om ook nieuwe inwoners in de toekomst in beweging te houden hebben we het Rijk en de provincie hard nodig. Voor de Kop is het van meerwaarde om aangesloten te zijn en te blijven op dit bovenregionale niveau.

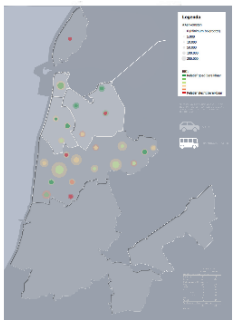
Versterken noord-zuid corridors

De verbinding langs (OV-)knooppunten speelt een sleutelrol in het dagelijks woon- en werkverkeer, logistieke stromen en bewegingen van toeristen. Het is van belang deze noord-zuid corridors te versterken, om de duurzame bereikbaarheid van de regio Noord-Holland Noord en de relatie met de MRA te verstevigen.

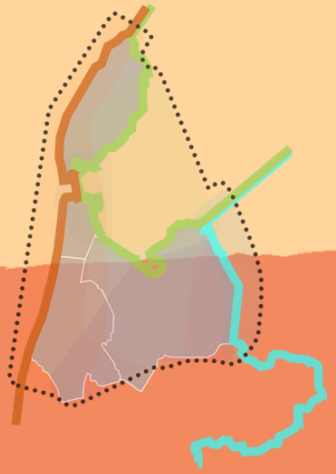

SPEERPUNTEN

De bereikbaarheidsopgave in de Kop is drieledig, en kent de volgende speerpunten:

Speerpunt 1:

Een leefbaar, veilig en duurzaam netwerk

Speerpunt 2:

Fijnmazig netwerk binnen de regio
Netwerk doorfietsroutes en regionaal fietsnetwerk

Speerpunt 3:

robuuste verbindingen met andere regio's

7.2 ACTIVITEITEN (WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?)

Speerpunt 1: Een slim, schoon en veilig netwerk

De regio verduurzaamt de mobiliteit en investeert in verkeersveiligheidsmaatregelen en bereikbaarheid in de hele regio. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt uitgegaan van de bereikbaarheidsprincipes in deze agenda. Er is ruimte voor innovaties op het gebied van bereikbaarheid, bijvoorbeeld ten aanzien van deelmobiliteit, openbaar vervoer of autonoom vervoer.

De Kop is, net als de andere regio's in Noord-Holland, bezig om samen de mobiliteit veiliger, slimmer en schoner te maken. In regionale samenwerking geven wij hier invulling aan door op regionaal niveau ambities en maatregelen voor bereikbaarheid, klimaat, en verkeersveiligheid af te spreken waarin we samen kunnen optrekken. De woningbouw in de Kop - met minimaal 5.000 woningen t/m 2040 - en de bevolkingsgroei zorgen voor extra verkeer van mensen en goederen. Voor Noord-Holland Noord is tot 2030 de minimale woningbouwopgave tussen de 25.000 en de 40.000 woningen, om zo qua woningbouw een ventielfunctie te worden om de druk in de MRA te verlichten. Als we niets doen dan worden delen van de regio nagenoeg onbereikbaar, komt de leefbaarheid onder zware druk te staan en halen we de landelijke en Europese klimaatdoelen niet. Het moet dus anders!

Om de bereikbaarheid te verbeteren en tegelijkertijd de negatieve effecten van verkeer (geluid, fijnstof, CO2-uitstoot en ongevallen) zoveel mogelijk te verminderen, zetten wij ons gezamenlijk in voor een schone, slimme en veilige mobiliteit in de Kop van Noord-Holland. Dat doen we onder andere door te zorgen voor voldoende deelmobiliteit & MaaS, laadinfrastructuur, voorrang voor actieve mobiliteit en duurzaam en slim reisgedrag van onze eigen werknemers. Ook zorgen we ervoor dat de woongebieden ingericht worden op het maximaal stimuleren van wandelen en fietsen. Zo zorgen we voor een prettige leefomgeving waar kinderen en volwassenen veilig en gezond buiten kunnen zijn.

Concrete maatregelen:
- Werkgeversaanpak Noord-Holland Noord
- Impuls geven aan uitrol laadinfrastructuur
- SPES onderzoek goederenvervoer
- Impuls geven aan deelmobiliteit (MaaS)
- Uitrol pakketkluizen in de Kop (in wijken en bij Mobipunten)
- Onderzoeken stadslogistieke maatregelen en bundelen logistieke (facilitaire) stromen
- Verbeteren doorstroming via uitrol iVRI's
- Ontwikkeling waterstofvulpunt in Den Helder

Verkeersveiligheid

De Kop is, net als de andere regio's in Noord-Holland, aangesloten bij het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Deze landelijke strategie om de verkeersveiligheid te vergroten richt zich op regionale samenwerking en data- en risicogestuurd werken. De samenwerking vindt plaats tussen provincie, gemeenten en maatschappelijke partners. Momenteel wordt op basis van de eerste risicoanalyse een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld waarin regionale thema's aan bod komen. Verder voert de regio momenteel samen met het Rijk een onderzoek uit naar verkeersveiligheidsmaatregelen op de N9, N99 en N250 inclusief parallelwegen. De volgende stap in dit onderzoek is het schematisch benoemen van projecten, termijnen, trekkers en eventuele aanpak.

Verkeersveiligheidsmaatregelen N9, N99, N250

Nederland heeft zich tot doel gesteld om 0 verkeersslachtoffers te betreuren in 2050. Daarvoor is een lange weg te gaan. Een van de gevaarlijkste wegen van Nederland is op dit moment de N9. Op deze Rijksweg is sprake van een zeer groot risico op ongevallen door lange rechtstanden, beperkte inhaalmogelijkheden, doorkruisen van de bebouwde kom en het ontbreken van fysieke rijbaanscheidingen. De regio heeft samen met het Rijk, Rijkswaterstaat en de Provincie een onderzoek uitgevoerd naar verkeersveiligheidsmaatregelen op de N9, N99 en N250 inclusief parallelwegen. In de Rapportage fase 2 van dit onderzoek 'mogelijke oplossingen en maatregelen' van 31 mei 2021 is een investeringspakket in de verkeersveiligheid voorgesteld. De regio spant zich samen met de provincie in voor een volledige realisatie van deze maatregelen met als uiteindelijk doel 0 verkeersdoden op deze wegen. Naast de beschikbare middelen van de regio zal het Rijk hier een forse bijdrage aan moeten doen.

Landbouwroutenetwerk en verkeersveiligheid

De landbouwsector is een belangrijke economische drager voor de Kop. De sector loopt voorop met de ontwikkelingen binnen onder andere Greenport Noord-Holland Noord en Agriport A7 is een belangrijke werkgever. De sector is gebaat bij een goede en robuuste bereikbaarheid. In de huidige situatie zijn bepaalde routes niet voor landbouwvoertuigen beschikbaar en daarom moet dit verkeer door woonkernen rijden. Dit is voor de leefbaarheid en verkeersveiligheid op de wegen en in de kernen ongewenst. Voor bepaalde landbouwvoertuigen geldt sinds 1 januari 2021 een kentekenplicht en een hogere maximaal toegestane snelheid. De regio wil deze nieuwe regels aangrijpen om in samenwerking met de LTO-N en Cumela te onderzoeken waar knelpunten en ontbrekende schakels in het landbouwroutenetwerk zitten én waar mogelijkheden zijn om mee te rijden op N-wegen. Ook het thema "landbouwverkeer" komt terug in het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid.

Behoud en versterken spoorcorridor

De kwaliteit van het openbaar vervoer in de Kop van Noord-Holland staat onder druk. Het doel van de regio is de huidige kwaliteit van de spoorcorridor minimaal te behouden. In het Regionaal Toekomstbeeld OV staat de Helderse lijn als regionale verbinding opgenomen waarin moet worden geïnvesteerd voor een betere bereikbaarheid. In het Voorkeursnetwerk 2040 is voor de oostflank van de regio een nieuwe hoogwaardige openbaar vervoer busverbinding tussen Hoorn en Medemblik/Agriport A7 opgenomen. Het enkelspoor tussen Schagen en Den Helder maakt de spoorcorridor kwetsbaar en niet alle stations worden positief gewaardeerd. Er wordt daarom ingezet op een kwalitatieve verbetering van de stations in combinatie met een maatregelpakket dat inzet op een betere verbinding met ruimtelijke ontwikkelingen in de nabije omgeving.

Ontsluiting bedrijventerreinen

De regio streeft naar een veilige bereikbaarheid van het bedrijventerreinen. In kernen kan overlast ervaren worden door het vrachtverkeer met bedrijventerreinen als herkomst/bestemming. Daarbij kan in de toekomst door uitbreiding van het bedrijventerreinen de hoeveelheid vrachtverkeer toenemen. Het is vanuit oogpunt van leefbaarheid en verkeersveiligheid ongewenst dat dit verkeer door de bebouwde kom rijdt.

Speerpunt 2: Fijnmazig netwerk binnen de regio - slim en schoon

Netwerk doorfietsroutes en regionaal fietsnetwerk

De regio zet in op het stimuleren van het gebruik van de (e-), fiets en speedpedelec. De uitwerking, realisatie en uitbreiding van het regionaal netwerk van de doorfietsroutes heeft prioriteit. Er moet een regionaal fietsnetwerk met bijbehorende kwaliteitseisen komen dat bestaat uit doorfietsroutes die de grootste woon- en werkgebieden en Ov knooppunten met elkaar verbinden en overige regionale fietsroutes die de kleinere kernen veilig bereikbaar maken. In de uitwerking van de kwaliteitseisen is er ook aandacht voor de verschillende doelgroepen die gebruik kunnen gaan maken van het netwerk: reguliere fietsen, snelle (e)fietsers/speedpedelecs, brommers, et cetera. Deze opgave geldt zeker ook voor de nu al (te) drukke recreatieve regionale fietsroutes op Texel. Het regionaal fietsnetwerk zorgt in zijn totaliteit voor een fijnmazige structuur van utilitaire en recreatieve fietsroutes. Dit verbetert de bereikbaarheid van de regio tot in de haarvaten. De eerste doorfietsroutes die momenteel worden uitgewerkt zijn: Den Burg – Alkmaar, Den Helder – Den Oever (recreatief/utilitair), Den Oever – Medemblik en N245 Schagen – Alkmaar.

Openbaar vervoer in het landelijk gebied

Het busvervoer in de regio bedient vooral de grotere kernen in de regio. De frequentie van de buslijnen is niet hoog en de kleinere kernen worden veelal niet aangedaan. De regio zet in op alternatieve vormen van collectief vervoer waardoor een flexibel, vraaggestuurd systeem ontstaat aansluitend op de bus- en treinlijnen; bijvoorbeeld Mobipunten, Texelhopper of buurtbus. Een verkenning is nodig welke mogelijkheden er binnen de regio hiervoor zijn en hoe daarin stapsgewijs aan een flexibel Ov-systeem gewerkt kan worden dat aansluit bij de ruimtelijke ontwikkelingen in de regio.

Mobipunten: uitbreiding netwerk elektrische deelmobiliteit

De ambitie is om het netwerk van Mobipunten uit te breiden tot een structuur waarin alle kernen met meer dan 2.000 inwoners, kernen met een toeristisch karakter en belangrijke economische clusters (EHC, Agriport, Maritiem Cluster) een Mobipunt hebben. Op de Mobipunten kunnen ook andere voorzieningen een plek krijgen, bijvoorbeeld het bezorgen van pakketjes, deelauto's op afroep, verkoop van lokale producten. Daarmee worden de Mobipunten een 'ontwikkelingspunt' in hun omgeving wat de leefbaarheid in de kernen ten goede komt.

Scenic route N502

De inzet van de regio is om de N502 op termijn als belevingsroute en verbinder langs de kust te ontwikkelen. De N502 moet een comfortabele en aantrekkelijke verbinding worden langs diverse kustbestemmingen en recreatieve en toeristische voorzieningen. De N502 is de alternatieve route voor de recreant die (onderweg) de tijd heeft. Kustplaatsen en -bestemmingen worden verbonden met deze weg waar van alles te doen en te zien is (o.a. toegangen tot strand, landschappelijke uitzichtpunten, servicepunten met voorzieningen). Het project 'Hollandse Kustroute' van de gemeenten Schagen en Den Helder kan hier een bijdrage aan leveren.

Speerpunt 3: robuuste verbindingen met andere regio's

De regio richt zich op het zo veel mogelijk via bestaande infrastructuur (weg en spoor) zo snel en veilig mogelijk ontsluiten van de economische hotspots en grote woonkernen, zowel binnen de Kop als met de omliggende regio's West-Friesland, Regio Alkmaar, de MRA en Friesland.

Nieuwe verbinding N77 en afwaardering N99

Voor de lange termijn is er binnen de regio vanuit de gemeenten de bestuurlijke wens om een nieuwe verbinding N77 te realiseren en op die manier ruimtelijke ontwikkelingen, zoals het vrijmaken van het eiland Wieringen, aan te jagen en een betere bereikbaarheid van Den Helder vanaf de A7 na te streven. Voor het vrijmaken van het eiland Wieringen is een afwaardering van de N99 nodig. Vanuit verkeerskundig oogpunt komt de realisatie van de N77 neer op een verlegging van de N99. De nieuwe verbinding N77 is een alternatief voor de N99 en/of de route via de N240. Realisatie van de N77 moet worden beschouwd in samenhang met een eventuele afwaardering van deze wegen. De N99 is vanaf het zuiden in de huidige situatie 'omrijden' naar Den Helder en op de N240 is ter hoogte van Westerland/De Haukes sprake van een leefbaarheidsknelpunt. De realisatie van deze opgave is een lange termijn perspectief en de noodzaak en verdere planuitwerking is afhankelijk van ruimtelijke ontwikkelingen.

Toegang Maritiem Cluster

De bereikbaarheid van het Maritiem Cluster staat onder druk, voornamelijk vanwege pieken op aankomst of vertrekmomenten bij de marine of tijdens het toeristisch hoogseizoen. Passend bij de ambities voor het Maritiem Cluster is méér nodig dan het uitwerken van doorstromingsmaatregelen. Maatregelen ter verbetering van de bereikbaarheid zijn deels afhankelijk van de ruimtelijke scenario's die nu worden uitgewerkt.

Bereikbaarheid EHC

De campus moet goed per openbaar vervoer en fiets bereikbaar zijn. De fietsbereikbaarheid is onderdeel van de uitwerking van het regionaal fietsnetwerk. Ten aanzien van het openbaar vervoer zet de regio zich samen met het EHC in voor een betere aansluiting met station Schagen en Alkmaar.

7.3 AMBITIES (WAAR WILLEN WE NAAR TOE?)

Bereikbaarheidsopgave

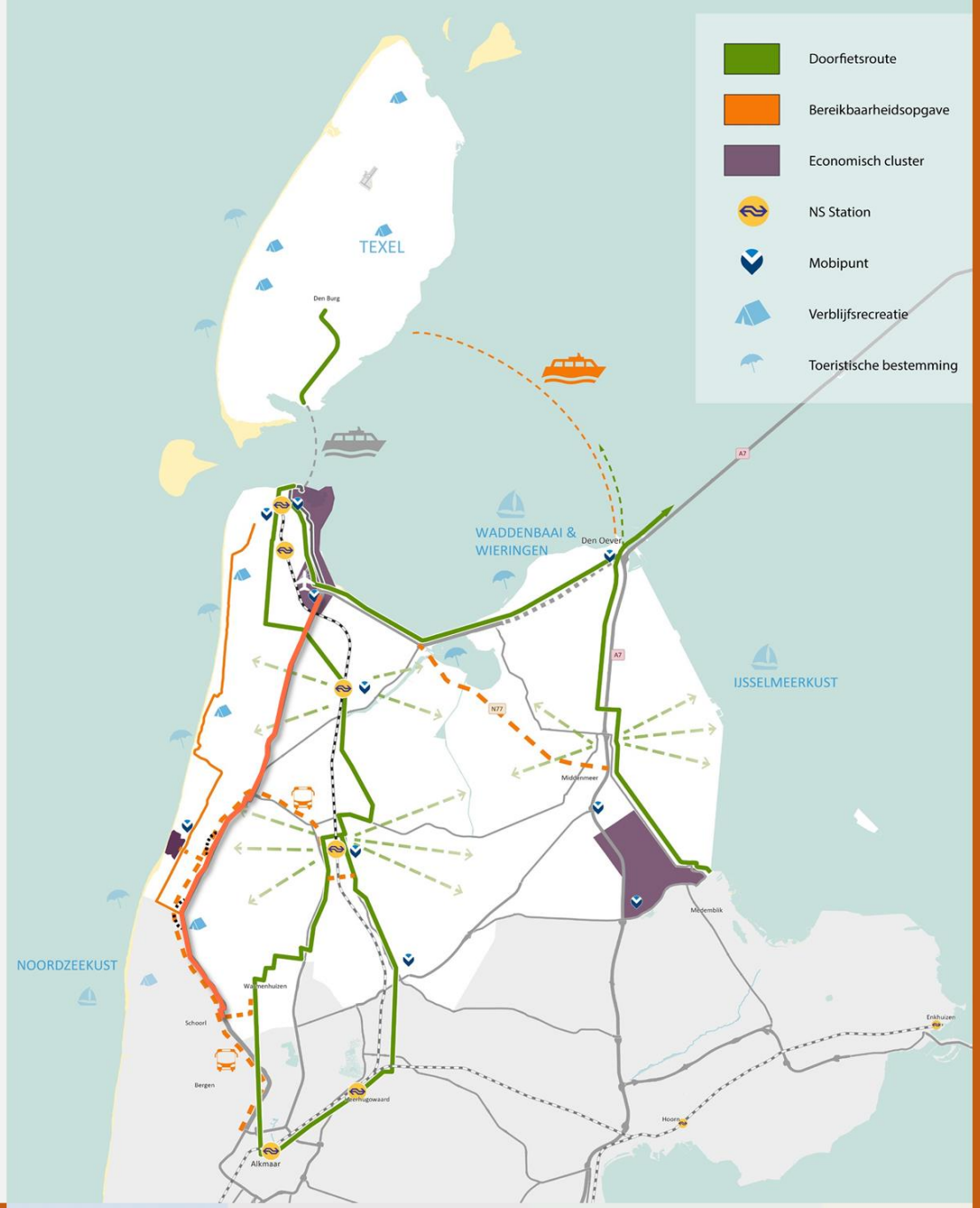
De bereikbaarheidsopgave in de Kop is drieledig:

- **Een leefbaar, veilig, slim, schoon en duurzaam mobiliteitsnetwerk**. We verduurzamen en streven naar verminderen van de mobiliteit, investeren in verkeersveiligheidsmaatregelen en bereikbaarheid in de hele regio. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt uitgegaan van de bereikbaarheidsprincipes in deze agenda. Er is ruimte voor innovaties op het gebied van bereikbaarheid.

- **Fijnmazige interne verbindingen binnen de regio**. Niet alleen de verbinding met andere regio's moet op orde zijn, ook de interne verbindingen binnen de regio zodat de voorzieningen voor iedereen bereikbaar zijn. De focus ligt op het onderling veilig en comfortabel ontsluiten (fiets, auto en openbaar vervoer) van de woon- en werkgebieden binnen de Kop. Hoe groter de kern, hoe groter het mobiliteitsaanbod. Door maatwerkoplossingen is bereikbaarheid tot in de haarvaten georganiseerd.

- **Robuuste verbindingen: hotspots en andere regio's**. We richten ons op het zo veel mogelijk via bestaande infrastructuur (weg en spoor) zo snel en veilig mogelijk ontsluiten van de economische hotspots en grote woonkernen, zowel binnen de kop als met de omliggende regio's West- Friesland, Regio Alkmaar, Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Friesland.

	Lokaal	De Kop	HbA	PNH	Nationaal
Strategisch	Mobiliteitsvisies en – agenda's	Regioakkoord Samenwerkings-agenda RET 2040	Visie HbA	Mobiliteitsvisies en – agenda's	NOVI NMCA
Tactisch	GVVP'S Mobiliteitsplannen	**Mobiliteits- en bereikbaarheids-agenda**	RMP NHN	Perspectief Mobiliteit Perspectief fiets Investeringsstrategie Focus Smart Mobility	RIA"S
Operationeel	Projecten	Regionale bereikbaarheids-projecten	Uitvoeringsprogramma (Q2 2021)	PMI	

7.4 KADERS (WELKE RANDVOORWAARDEN GELDEN ER?)

Geoptimaliseerd mobiliteitsnetwerk

De regio heeft een geoptimaliseerd mobiliteitsnetwerk, waardoor treinen (intercity's en sprinters), bussen en andere vormen van mobiliteit goed op elkaar aansluiten. De centrumgemeenten in de regio zijn belangrijke knooppunten in het netwerk; reizigers kunnen daar snel en eenvoudig de overstap naar trein of andere hoogwaardige OV-verbindingen maken. De informatievoorziening over ketenreizen is goed en actueel.

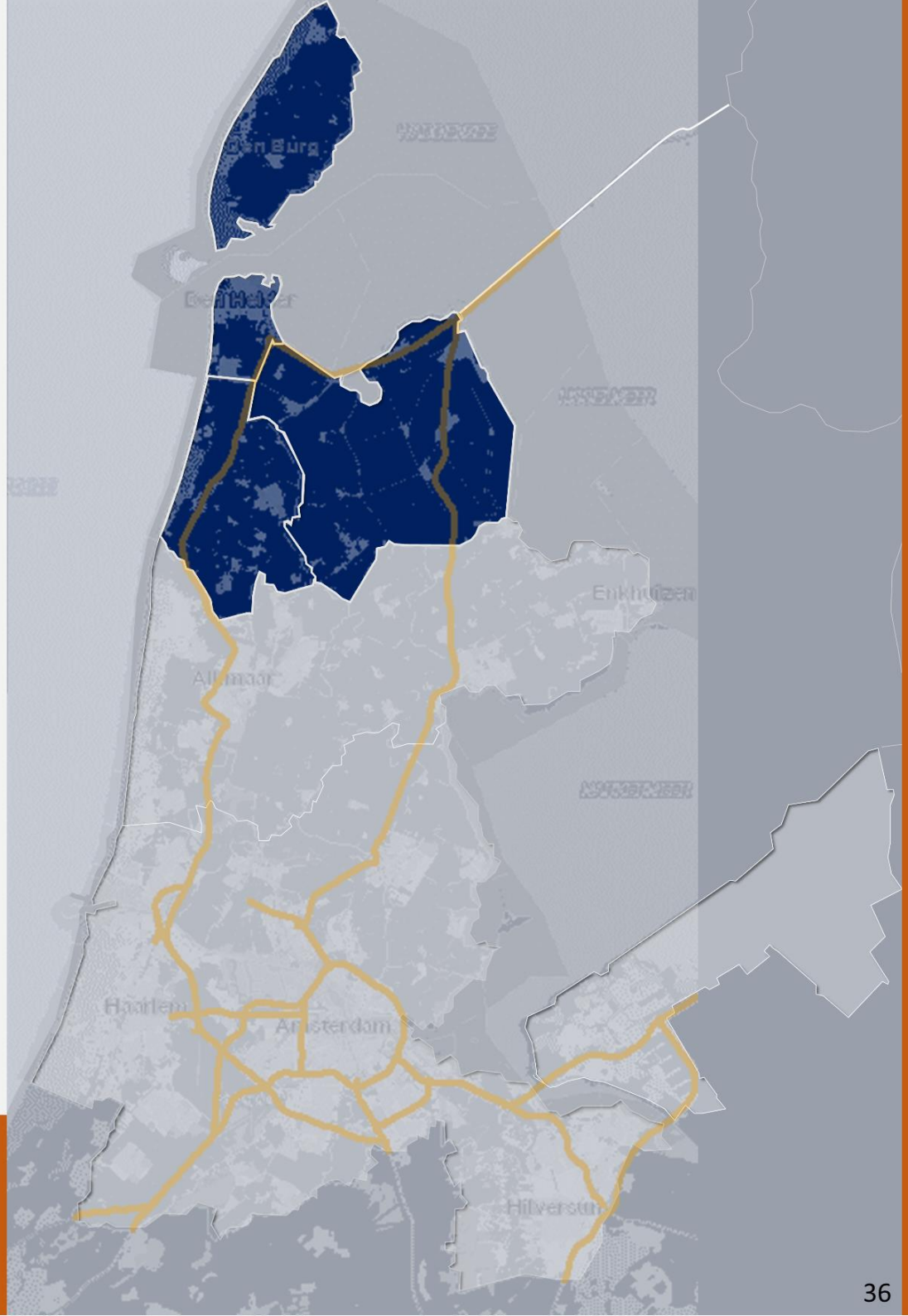
Mobiliteit als randvoorwaarde

Mobiliteit zit bijna overal, bij zorg, onderwijs of bij de zoektocht naar het juiste vestigingsklimaat. Daarmee hangt mobiliteit samen met andere beleidsvelden, zoals milieu, energie, water, ruimte of met natuur en landschap. De beschikbaarheid van vervoerwijzen en de bestemmingsgebieden die vanuit de woning comfortabel bereikbaar zijn (nabijheid van voorzieningen), zijn mede bepalend voor de kwaliteit van het wonen. Een onderdeel hiervan is de communicatie over vervoerwijzen en bestemmingsgebieden. Ook Mobiliteitsprogramma's van Eisen (MPvE's) kunnen als instrument bij nieuwe ontwikkelingen meegenomen worden.

Mobiliteit & economische ontwikkeling

De Kop heeft een cruciale positie op het gebied van duurzame energie, marien/maritiem & offshore en op medisch gebied. Dit onder meer vanwege de haven van Den Helder voor offshore industrie, het grootste windmolenpark op land in Hollands Kroon en het onderzoekscentrum voor nieuwe duurzame energieontwikkelingen in Petten en testvelden voor duurzame energie in de Wieringermeer. Daarnaast heeft de groei van de marine en bijbehorende industrie potentie. De ambities voor een blauwe waterstoffabriek in Den Helder kan de regio doorzetten om koploper in de waterstofontwikkeling te zijn. Dit verbindt mobiliteit en energie met thema's als water (scheep- en binnenvaart) en toerisme & recreatie (watersport). Dit domein biedt kansen voor het stimuleren van duurzame vormen van vervoer (elektrisch rijden, fiets en e-bikes, waterstofbussen en OV). Als toegangspoort voor de Noordzee en onderdeel van het daily urban system van de MRA neemt de regio in toenemende mate een cruciale positie in deze sectoren in. Mobiliteit faciliteert deze sectoren. Met de komst van de Pallas reactor, het Fieldlab en het Nucleair Health Centre blijft de Energy & Health Campus Petten wereldleider in de productie én het onderzoek binnen de nucleaire geneeskunde. Deze nieuwe faciliteiten zullen, samen met de uitbereiding van het energietransitie onderzoek (Solarlab, Warmte lab en Vloeistoffenlab) een aantrekkende werking hebben voor het verkeer naar de campus.

DE GEBIEDSPROGRAMMA'S

Naast de thema's en de randvoorwaardelijke opgaven, dragen ook de programma's bij aan de ontwikkeling van de economische clusters.

VIJF ECONOMISCHE CLUSTERS:

ZORG | MARITIEM (HAVEN) | ENERGIE | AGRI | TOERISME

PROGRAMMA'S:

ZES FRAMES:

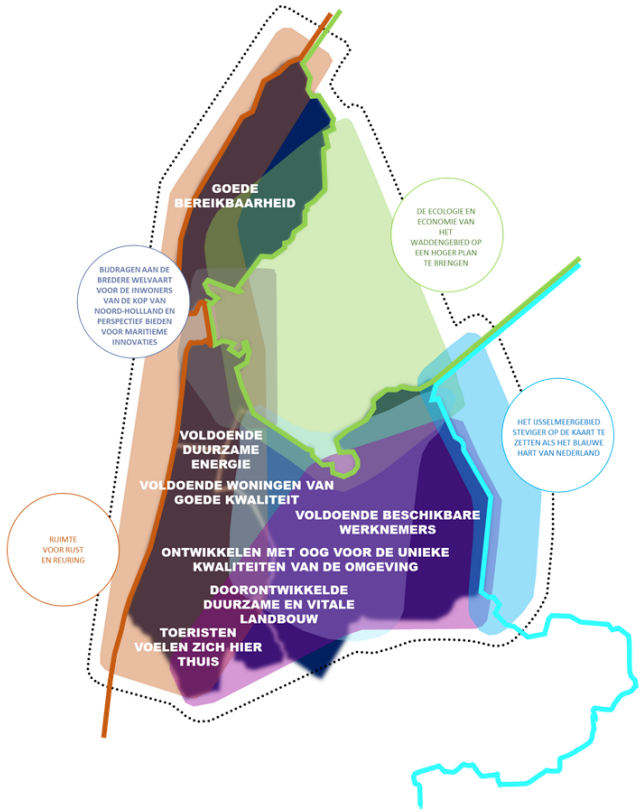
1 ATTRACTIEVE NOORDZEEKUST | 2 MARINESTAD EN MULTIFUNCTIONELE ZEEHAVEN | 3 WADDENBAAI | 4 WATERRIJK | 5 POLDERTROTS | 6 IJSSELMEERKUST

SAMENHANG

Provincie en gemeenten hebben geconstateerd dat er vanuit de diverse thema's een beslag gelegd wordt op de ruimte in het gebied. Woningbouw, bedrijfslocaties, wegen, recreatieparken, wind en zon, klimaatadaptatie, circulaire economie en landbouw, alles vraagt om een plaats. De uitdaging is om binnen de thema's steeds de relatie te leggen met de onderliggende landschappen (omgeving) en haar specifieke karakter en kansen en de thema's zoveel mogelijk in samenhang te benaderen.

In de praktijk wordt deze werkwijze al toegepast bij de programmatische aanpak van de Marinestad en Multifunctionele Zeehaven Den Helder, Waddenbaai en de IJsselmeerkust. Kortom, de gebieds-programma's brengen in beeld in welke richting een gebied kan ontwikkelen. Door vervolgens een vertaling te maken naar de verschillende beleidsthema's, is een sterkere verbinding te leggen naar concrete projecten. Het werken met gebiedsprogramma's versterkt de kwaliteit en vitaliteit van de regio, in aanvulling op een inzet die alleen gericht is op losse beleidsthema's.

I. GEBIEDSPROGRAMMA: MARITIEM (HAVEN)

€ DE KOP WERKT!

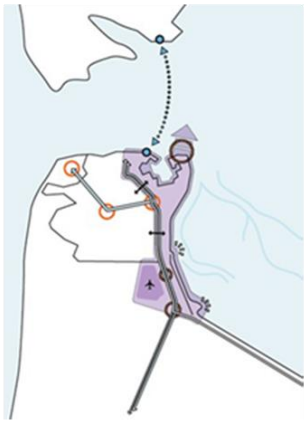
Den Helder heeft veel aan zeegebonden activiteiten, zoals zeevaart, scheepsbouw, offshore (energie), havens, marine en maritieme dienstverlening. Dit is het Maritiem cluster.

Tegelijkertijd spelen er zaken die van invloed zijn op het Maritiem cluster. Hoe gaan we bijvoorbeeld om met klimaatverandering en de dreiging van een stijgende zeespiegel? Welke mogelijkheden zijn er om de haven te verbinden aan ontwikkelingen als wind op zee? En wat betekenen de rijksdoelstellingen met betrekking tot onder andere de groei van defensie en meer investeringen in defensie voor de aanwezigheid van de Koninklijke Marine in de stad (meer kaderuimte nodig en goed geschoold personeel nodig)?

Deze vragen vereisen goede antwoorden, ook voor de langere termijn.

Ontwikkeling Maritiem cluster

De gemeente Den Helder, provincie Noord-Holland en de Koninklijke Marine hebben die handschoen opgepakt en werken samen aan de ontwikkeling van het Maritiem cluster in de Kop. Zowel voor de korte termijn, als voor de lange termijn. Voor de lange termijn (2050) bekijken we wat het gewenste perspectief is voor dit gebied. Voor de korte termijn onderzoeken we welke maatregelen we de komende jaren al kunnen treffen. Uiteraard doen we dat niet alleen. We betrekken hier andere overheden en belangengroepen bij.

Langetermijnperspectief

Om alle ontwikkelingsmogelijkheden in kaart te brengen, hebben we twee ontwerpbureaus gevraagd om een verkenning uit te voeren. Dat heeft zes ontwikkelscenario's voor de ruimtelijke inrichting opgeleverd: droombeelden die inzicht en inspiratie bieden hoe de haven er in de toekomst uit kan zien.

Deze scenario's leveren inspiratie voor de discussie over de ontwikkeling. Voor onszelf, maar ook om van andere overheden (zoals Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en buurgemeenten) én belanghebbenden te horen hoe zij de stip aan de horizon zien.

Mede op basis hiervan wordt een voorstel voor de langetermijnperspectief ontwikkeld. Hierin staan de doelstellingen die gemeente, provincie en Koninklijke Marine nastreven. Deze doelen krijgen een plek in de omgevingsvisie van de gemeente.

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid en de ontwikkeling van het Maritiem cluster zijn nauw met elkaar verbonden. Van een goede bereikbaarheid van de Kop van Noord-Holland en een goede doorstroming van het verkeer door Den Helder, profiteren meerdere partijen. Zo heeft het een positieve invloed op de bedrijfsvoering van de Koninklijke Marine, het havenbedrijfsleven en de Helderse binnenstad. Daarbij is een goede bereikbaarheid ook van belang voor het aantrekken van bedrijven en werknemers binnen het Maritiem cluster.

Programma: Regiodeal Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland

Met deze Regiodeal werken Rijk, provincie Noord-Holland, gemeente Den Helder, het samenwerkingsverband De Kop Werkt! en andere (publieke en private) partners aan een integrale aanpak om het leef-, woon- en werkklimaat in de Kop van Noord-Holland te versterken. Partijen streven er naar om met een integrale aanpak het leef-, woon- en werkklimaat in de Kop van Noord-Holland te versterken. Daarmee draagt deze Regiodeal bij aan de bredere regionale ambitie om het huidige scenario als gevolg van verwachte krimp van de bevolking om te buigen naar een groeiscenario. Partijen willen met deze Regiodeal stappen zetten die bijdragen aan het versterken van de brede welvaart in de Kop van Noord-Holland en het creëren van meer innovatie en werkgelegenheid.

Om dit te bereiken investeren we in:

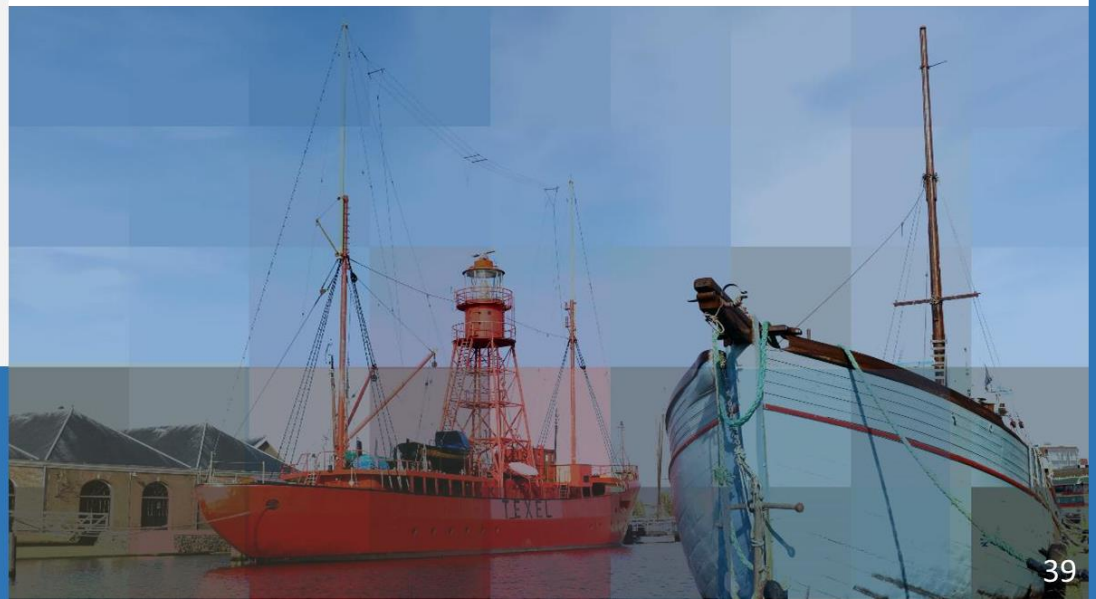
- Kennis en talent (human capital)
- Innovatieve maritieme technologieën
- Het stimuleren van de waterstofeconomie

Deze drie onderdelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar.

Dit brengt nieuwe werkgelegenheid met zich mee. Bovendien draagt de regio zo bij aan de energietransitie en de energievoorziening in de regio. Met deze integrale aanpak geven we een impuls aan de brede welvaart en de economie in de Kop van Noord-Holland.

Incubator klimaat op het gebied van de Blue economy en mariene energie

Port of Den Helder denkt samen met het Ontwikkelingsbedrijf NHN na over de ontwikkeling van een incubator klimaat op het gebied van de Blue economy en mariene energie Deze economy betekent natuurontwikkeling op zee, seafarming (zeewier) en overige energie uit water. Onze regio is reeds actief in deze 3 takken van sport met o.a. de volgende bedrijven actief in onze regio: Wageningen Universiteit Research (Imares), NIOZ, Slowmill, Tocardo, Symphony Wavepower, TNO, zoet/zout water in afsluitdijk. RVO is bezig met een nieuwe eis ten aanzien van offshore windparken. Deze eis houdt in dat de kavel multifunctioneel moet worden ingericht. Dat betekent dat er meerdere functies in dit windpark worden uitgeoefend. Dit zal hoogstwaarschijnlijk terugkomen in de nieuwe routekaart vanaf 2030, mogelijk nog toegevoegd worden bij de extra 10Gw welke aan de routekaart tot 2030 wordt toegevoegd. Deze parken liggen allemaal verder op zee, waarbij Den Helder centraal ligt, vaak het dichtstbijzijnd. Het mooiste zou zijn dat we nieuwe bedrijven/pilot projecten onze regio intrekken, welke de kans krijgen uit te groeien tot een zelfstandig winstgevend bedrijf. Een incubatorklimaat moet ze deze kans gaan geven.

II. GEBIEDSPROGRAMMA: WADDENBAAI

De Waddenbaai is een uniek gebied door haar gevarieerde kustlijn. De grote contrasten – het dynamische en diepe Marsdiep (met daaraan stad, Marine en industrie) naast een luw en ondiep deel van het Wad, en de stoere Deltadijken en -dammen naast de idyllische eilanddorpen - zijn de ingrediënten die de Waddenbaai onderscheidt van de oostelijke Waddenzee. In en rond de Waddenbaai wordt al gewerkt aan verschillende kwaliteitsimpulsen op het gebied van recreatie, natuurontwikkeling en vismigratie. Maar er valt nog meer winst te behalen, onder andere door verder te investeren in de gevarieerde kustlijn, de aanleg en opwaardering van recreatieve routes over water en land.

De plannen en visies die betrekking hebben op de Waddenbaai kennen nog niet voldoende samenhang. Tegelijkertijd vormen zij wel de kaders voor de opdracht/focus voor de opgaven die binnen de Waddenbaai opgepakt worden. Er is daarom noodzaak om gebiedsgericht te gaan werken. De verschillende overheden en maatschappelijke organisaties die betrokken zijn bij de Waddenbaai gaan gezamenlijk verder werken aan een leefbaar, werkbaar en toekomstbestendig gebied. Onder "werkbaar" wordt verstaan: een gezonde economisch sterke agrarische sector, ruimte voor toerisme en recreatie. Onder "leefbaar" wordt verstaan: ruimte om te wonen voor volgende generaties, ruimte voor natuur en recreatie, een toekomstbestendig watermanagement en zorg voor culturele identiteit en cultureel erfgoed.

Er zijn twee urgenties die samen bepalend zijn voor de toekomst van het gebied. Zij werken door in de verschillende plannen en visies in de Waddenbaai. Deze twee urgenties zijn:

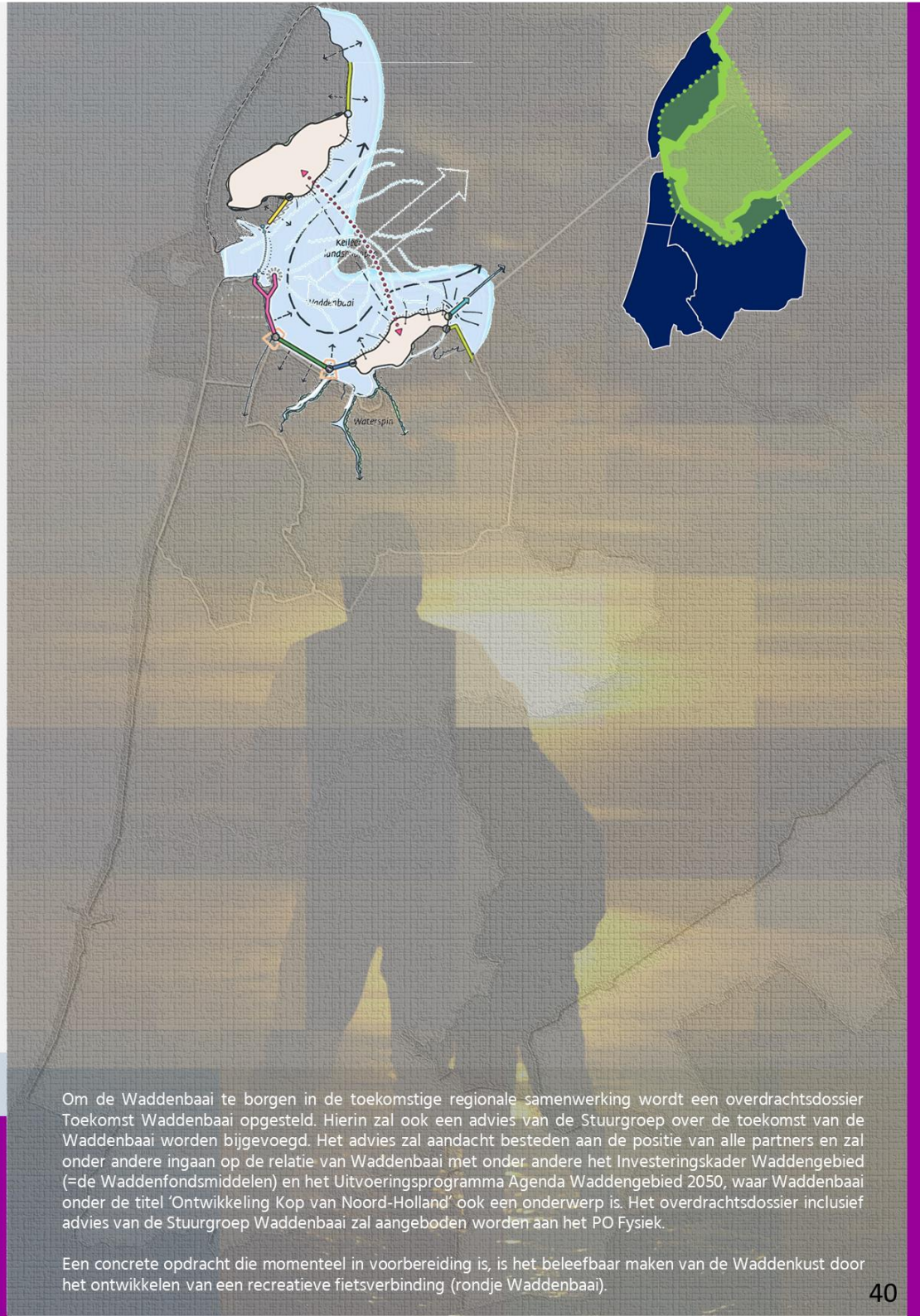
Klimaat en daarmee watermanagement en waterveiligheid

- Klimaatverandering is de rode draad door de meeste plannen. Met de 'klimaatstresstest' brengen de gemeenten en waterschappen op dit moment de mogelijke effecten van klimaatverandering in beeld. Zeespiegelstijging, bodemdaling en perioden van droogte hebben gevolgen voor de zoetwatertoevoer voor landbouw en industrie. De beschikbaarheid van zoetwater neemt af door verzilting van het grondwater en het oppervlaktewater. Tegelijkertijd neemt de zoetwatervraag van de industrie de komende tien jaar naar verwachting toe. Onder meer door de productie van waterstof en koeling van datacenters. De beschikbaarheid van zoetwater is daarmee een vestigingsfactor geworden voor deze categorie bedrijven. De agrarische sector wordt in diverse plannen genoemd als partner bij het watermanagement.

Ruimtebehoefte

- Veel oplossingen leggen beslag op de ruimte. Hierdoor kunnen functies ruimte te kort hebben, en/of last hebben van naastliggende functies. Urgenties vragen om visie en oplossingsrichtingen voor ruimtelijke knelpunten en (nieuwe) kansen. Als overheden en maatschappelijke organisaties niet gezamenlijk de regie nemen, dan overkomt het de betrokkenen en ontstaat er een concurrentie om de ruimte. Om te voorkomen dat we straks alleen kunnen reageren en het recht van de sterkste geldt, moeten we nu acteren. De ruimtebehoefte binnen het gebied komt voort uit de noodzaak voor dijkversterking, behoud en herstel van natuurwaarden, economisch rendabel agrarisch gebruik en watermanagement. De dijken moeten bijvoorbeeld voldoen aan de nieuwe veiligheidsnormen, waarbij rekening wordt gehouden met de klimaatscenario's. Op sommige locaties is een integrale oplossing voor de versterkingsopgave nodig, vanwege andere ruimteclaims en opgaven langs de kust.

Om de Waddenbaai te borgen in de toekomstige regionale samenwerking wordt een overdrachtsdossier Toekomst Waddenbaai opgesteld. Hierin zal ook een advies van de Stuurgroep over de toekomst van de Waddenbaai worden bijgevoegd. Het advies zal aandacht besteden aan de positie van alle partners en zal onder andere ingaan op de relatie van Waddenbaai met onder andere het Investeringskader Waddengebied (=de Waddenfondsmiddelen) en het Uitvoeringsprogramma Agenda Waddengebied 2050, waar Waddenbaai onder de titel 'Ontwikkeling Kop van Noord-Holland' ook een onderwerp is. Het overdrachtsdossier inclusief advies van de Stuurgroep Waddenbaai zal aangeboden worden aan het PO Fysiek.

Een concrete opdracht die momenteel in voorbereiding is, is het beleefbaar maken van de Waddenkust door het ontwikkelen van een recreatieve fietsverbinding (rondje Waddenbaai).

III. PROGRAMMA: IJSSELMEERKUST

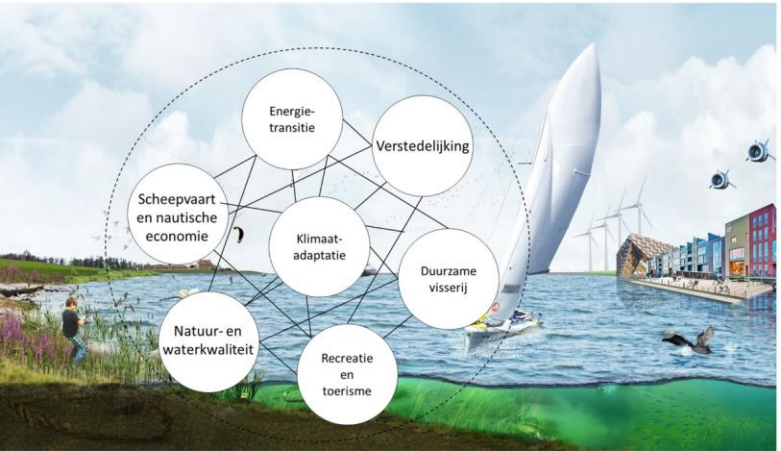

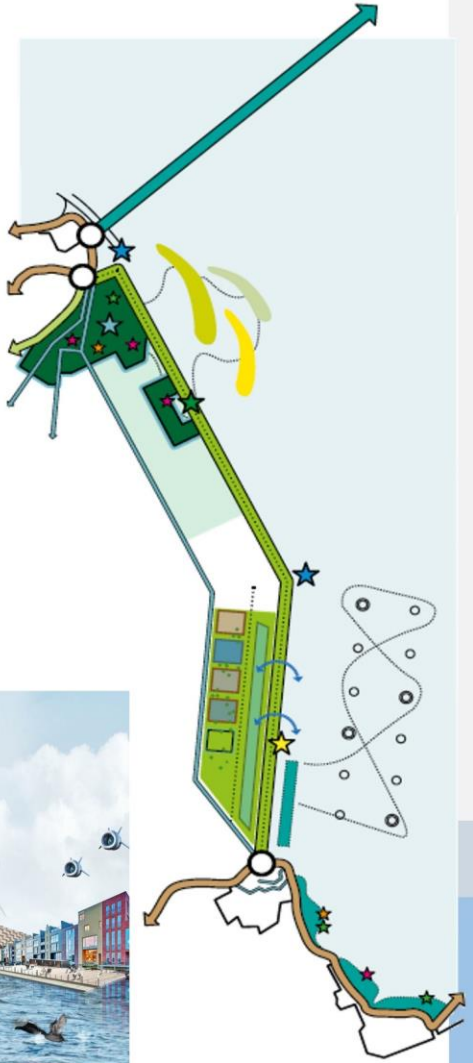
De Wieringermeerkust is tussen 2020 en 2040 in rap tempo getransformeerd tot één van de meest innovatieve en aantrekkelijke kusten van Noord-Holland. De publiek-private samenwerking die in de Wieringermeer ontstond, heeft laten zien dat (agrarische) bedrijvigheid, opwekking van duurzame energie, waterveiligheid en -kwaliteit, natuurontwikkeling en recreatie prima samengaan.

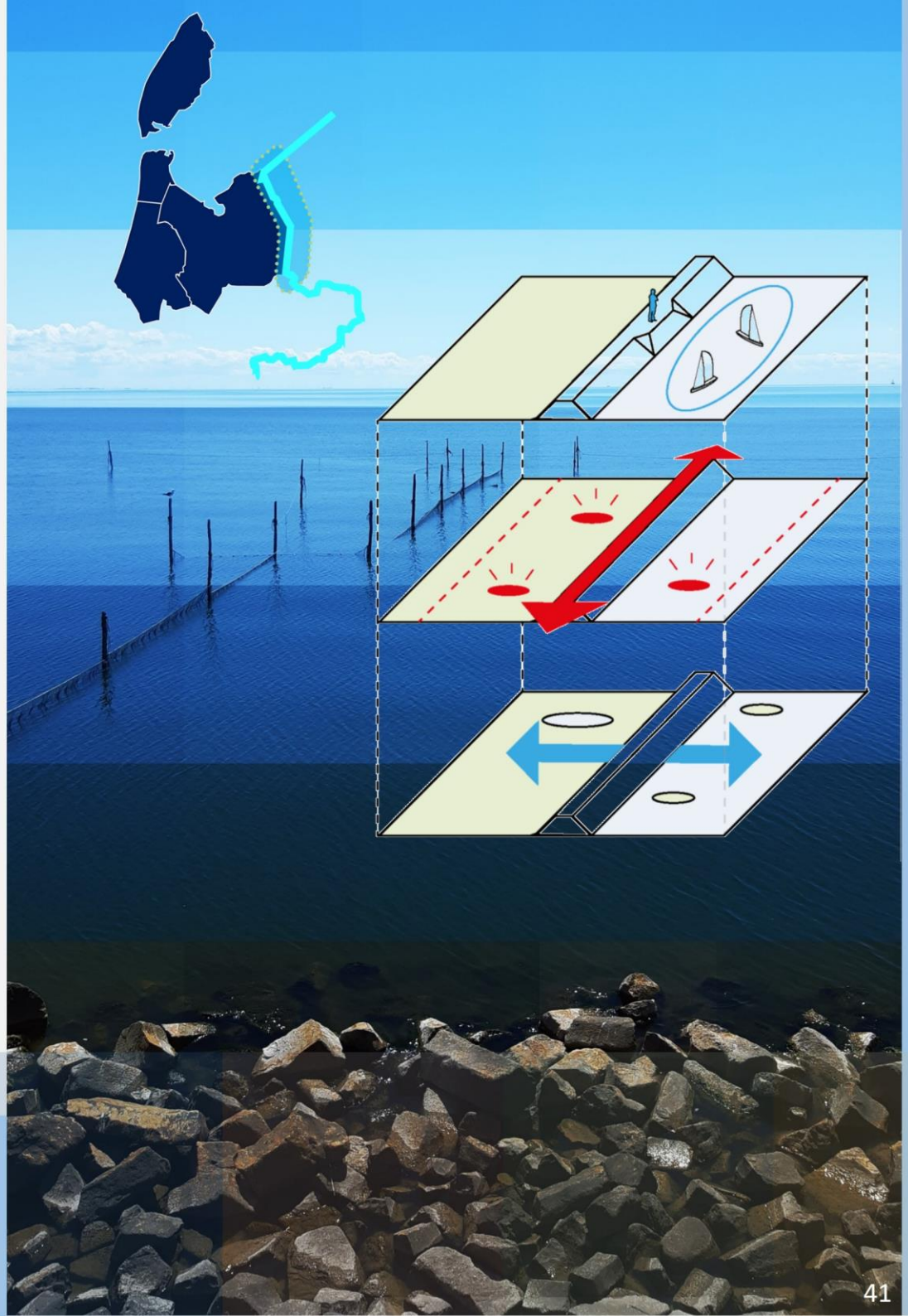
De lang wat vergeten Wieringermeerkust heeft zowel aan de land als waterzijde een ware metamorfose ondergaan en is ontdekt door vrijheidminnende (water)recreanten die het stoere landschap zeer waarderen en gebruiken.

Op een aantal plaatsen langs en deels op en buiten de dijk mag jaarrond gekampeerd worden. Basisvoorzieningen en de watertoegang zijn geïntegreerd in specifiek voor deze dijk ontworpen paviljoens. De Wieringermeerkust is zo ontwikkeld tot een avontuurlijke en innovatieve aanvulling op de zo bekende en gewaardeerde kust tussen Medemblik en Andijk.

Opgaven:
- Samenhangende toekomstvisie kustgebied
- Ecologie (Wieringerhoek), economie (Recreatie & Toerisme; Landbouw), energie (transitie)
- Recreatief-toeristisch versterken van de kustzone

IV. GEBIEDSPROGRAMMA: NOORDZEEKUST

De Kop is ontdekt als meest gevarieerde kustregio van Nederland. De Noordzee-, Wadden- en IJsselmeerkust zijn fysiek, én als toeristisch-recreatief 'kustproduct' beter met elkaar verbonden en vullen elkaar aan in nieuwe recreatieve en toeristische arrangementen. Met projecten als de Multifunctionele Dijk Den Helder, 'Wieringerhoek' en 'Rondje Waddenbaai' zijn het eigen karakter en de specifieke kwaliteiten van iedere kust verder uitgebouwd.

De Noordzeekust is een belangrijke economische motor gebleken, jaarrond drukbezocht door binnen- en buitenlandse toeristen. De noodzaak van een integrale, langetermijnvisie voor de kust van Camperduin tot en met Den Helder werd na publicaties over mogelijk versnelde zeespiegelstijging, begin twintiger jaren, steeds sterker gevoeld. Scenariostudies hebben toen duidelijk gemaakt welke ingrepen in de toekomst noodzakelijk zijn en hoe daar al slim op geanticipeerd kan worden.

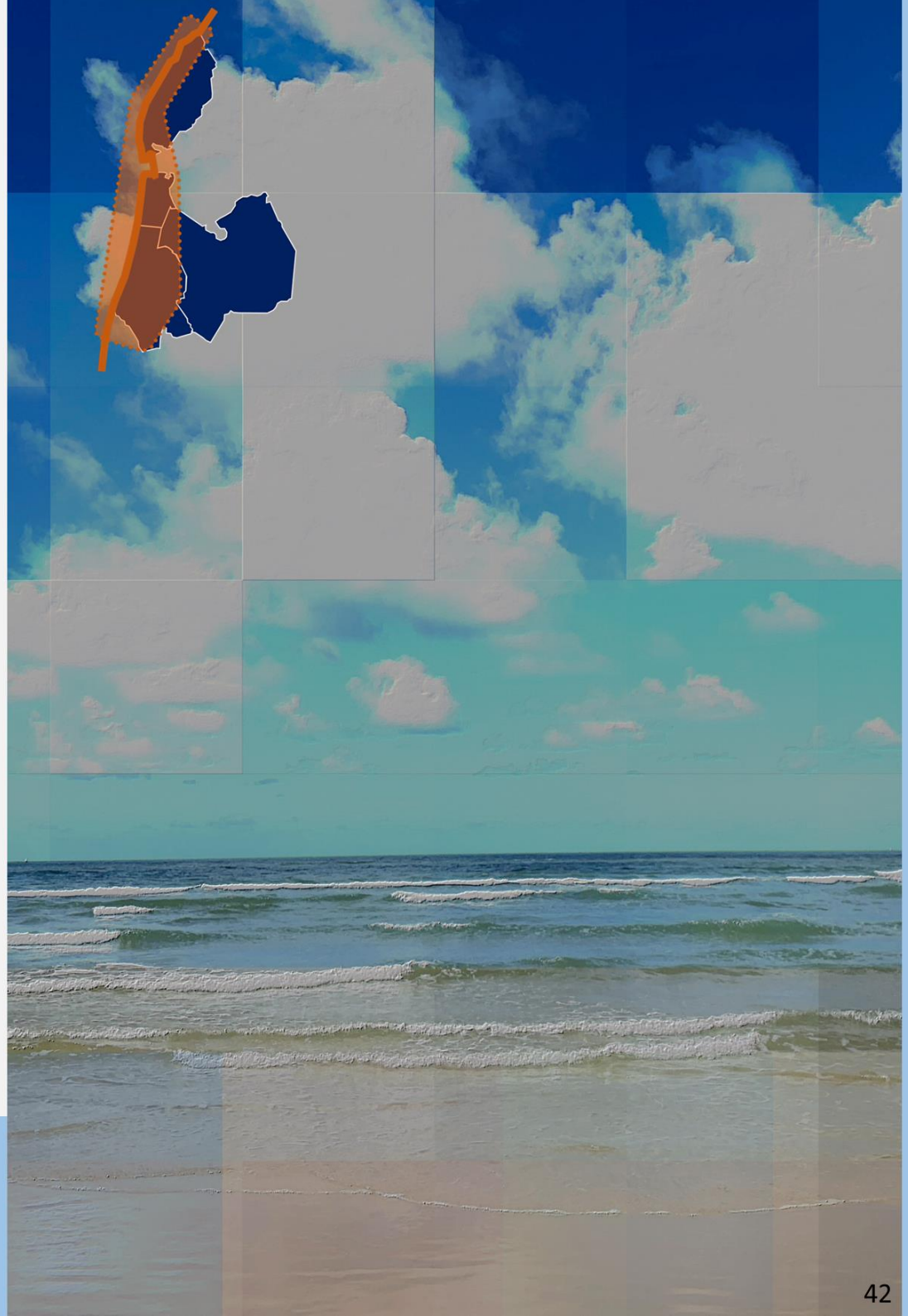
Door verbreding en verhoging van de duinen ontstond ruimte voor een flinke zoetwaterbel die de drinkwatervoorraad vergroot en zoute kwel beperkt. Daarnaast zijn er zichtbaar en onzichtbaar aanpassingen gedaan aan het watersysteem waardoor het water langer in het gebied wordt vastgehouden. De verbrede duinen hebben de duurzame basis geleverd voor een deels nieuw landschap en aantrekkelijk infrastructuursysteem. In combinatie met de aantrekkelijker en toegankelijker Wadden- en IJsselmeerkust heeft dit ertoe geleid dat gasten vaker en langer in de Kop zijn én terugkeren voor een volgend bezoek.

Het vervolg:

- Concrete visievorming
- Uitvoeringsagenda met projecten die bijdragen aan de kwaliteiten van de binnenduinrand
- Ontwikkeling visies en perspectieven toekomstige Waterveiligheidslandschappen Noordzeekust mbt multifunctioneel gebruik duinzones, vooroevers zeewaarts en binnenduinrand: waterveiligheid, recreatie, natuur, zoetwaterbeschikbaarheid, klimaatbuffer, landbouw, wonen

V. GEBIEDSPROGRAMMA: ACHTER DE KUSTEN

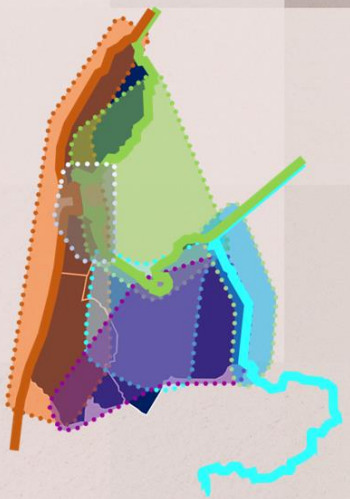
Het doel is ontwikkelen met oog voor de unieke kwaliteiten van de omgeving.

Wat decennialang de achterkanten van de agrarische polders waren, is uitgegroeid tot een robuust groenblauw systeem in het hart van de Kop. Het Waterrijk - het stelsel van Amstelmeer en de daarop aansluitende kreken en vaarten met het aangrenzende groen - is bekend geworden als één van de geheimen van de Kop. Ook Schagen is door dit systeem weer verbonden met haar historische wadkreken. Door investeringen in het Waterrijk zijn de ecologische- en belevingskwaliteiten én de gebruiksmogelijkheden verbeterd. Dit heeft weer een positief effect gehad op de leefomgevingskwaliteit voor bewoners en het gebruik door recreanten en toeristen. Het Amstelmeer is een bijzonder onderdeel van dit Waterrijk. Het overzichtelijke zoetwatermeer lijkt qua maat, golfklimaat en gebruiksmogelijkheden op de populaire plassen in het zuiden van Noord-Holland, en is daarmee uniek in de Kop en een welkome aanvulling op de grote wateren rondom.

Ondernemers, overheden, onderwijs en onderzoek hebben gezorgd voor een toekomstbestendig agribusinesscluster. Opgaven op het gebied van energie, klimaatadaptatie, verduurzaming, innovatie, ruimtelijke ontwikkeling en onderwijs en arbeidsmarkt zijn gezamenlijk en in samenhang opgepakt.

De regio en de sector lopen hiermee nationaal en internationaal voorop. De regio levert voedings- en sierteeltproducten van topkwaliteit; veilige, gezonde en voldoende producten voor de nationale en internationale markt. Door de inzet van state-of the-art kennis en technieken weten de bedrijven dit te realiseren met minimale input en minimale impact op milieu, bodem en klimaat. Bewoners zijn trots op de moderne sector en de regionaal geproduceerde producten en waarderen het gevarieerde landschap die dit oplevert. De sector levert bovendien een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid en de sociale structuur in de kernen.

11. Samenwerking & Governance

Organisatie
We houden de organisatie licht en slagvaardig. We werken we op basis van onderling vertrouwen en we gunnen elkaar succes. We weten elkaar snel en makkelijk te vinden. Er is een overzicht van alle thema's, de betrokken medewerkers en bestuurders inclusief contactgegevens.

Het regioteam coördineert en agendeert samen met de betrokken ambtelijke trekkers de voortgang in het PO fysiek. De burgemeesters en de secretarissen hebben een eigen overleg waarin periodiek door het regioteam de voortgang van de samenwerkingsagenda (en hiermee de regionale samenwerking) geagendeerd wordt.

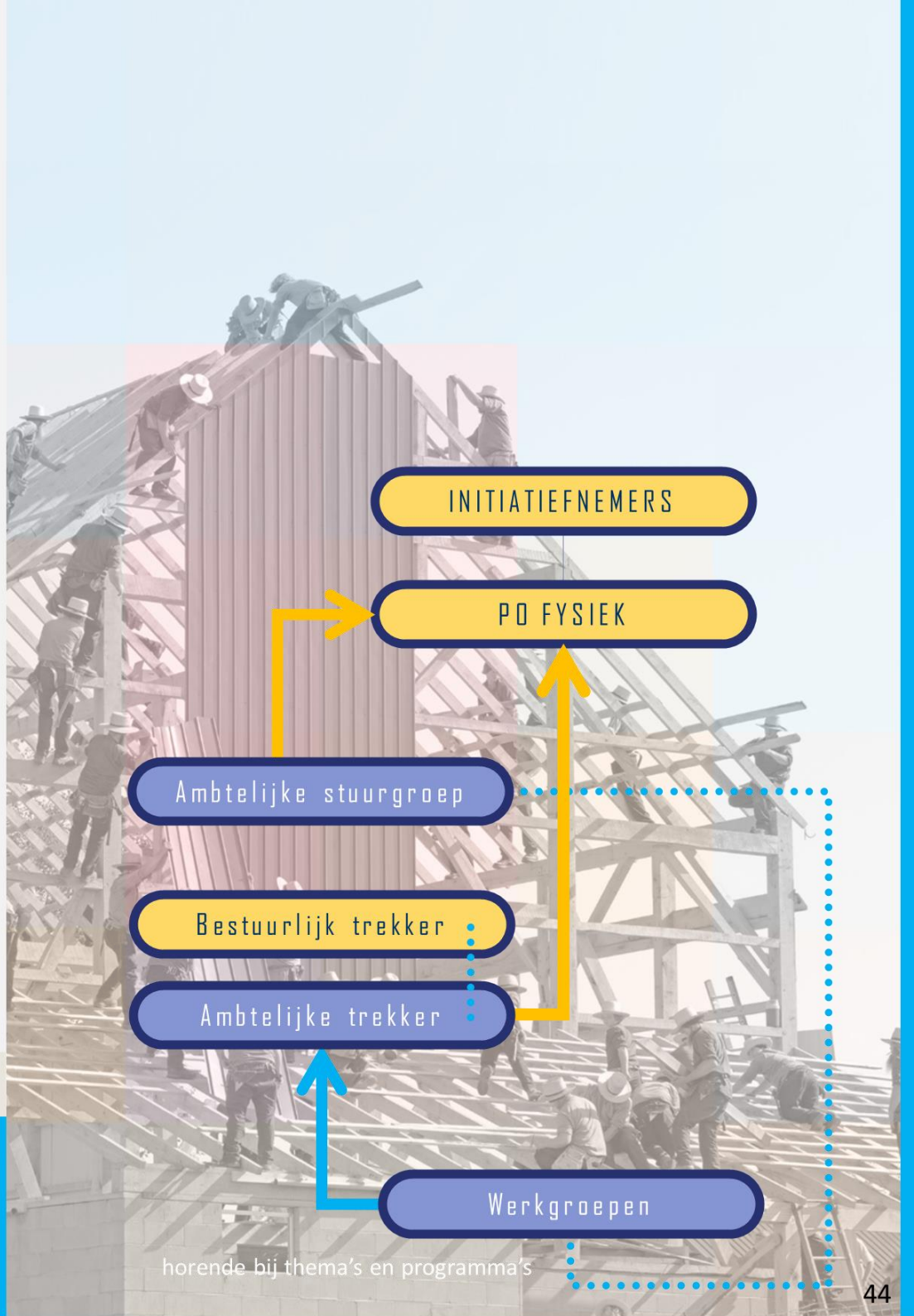
Bestuurlijk
De regio werkt vanaf 2022 met het PO fysiek. Het PO fysiek bestaat uit de acht wethouders (de wethouders Ruimtelijke Ordening en Economie vanuit iedere gemeente), die roulerend het voorzitterschap verzorgen. Iedere wethouder is bestuurlijk trekker van een of meer regionale projecten en/of programma's en is verantwoordelijk voor het behalen van de resultaten. De inhoudelijke voortgang en besluitvorming van de regionale projecten wordt in het PO fysiek besproken. Indien nodig wordt een betrokken gedeputeerde of een andere partner uitgenodigd voor het PO fysiek (bestuurder HHNK, directeur ONHN, Landschap NH, etc.). Ook vindt er jaarlijks een afstemmingsoverleg plaatst waar de regio en provincie de voortgang van de totale agenda bespreken. De verantwoordelijk gedeputeerde sluit hiervoor aan bij het PO Fysiek.

Bestuurlijke relatie met de lopende programma's
Naast het PO fysiek hebben de verschillende gebiedsprogramma's en thema's in de Kop hun eigen stuurgroep. Naast gemeenten en provincie zijn hier in een aantal gevallen meerdere partners in vertegenwoordigd. Indien nodig zorgen de betrokken wethouders voor terugkoppeling en/of besluitvorming in het PO fysiek. Uitgangspunt is om de bestuurlijke drukte terug te dringen en het bestuurlijk overleg zoveel mogelijk te bundelen in het PO fysiek.

RRN
De doelen van de RRN zijn:
- Grip hebben en sturing geven aan regionale samenwerking;
- De strategische positie van de Kop van Noord-Holland versterken richting provincie en rijk.

Aan de nieuwe Samenwerkingsagenda zijn voor de regiogemeenten ook financiële consequenties verbonden. Omdat het gaat om regionale samenwerking en het budgetrecht van de raden heeft de RRN een adviserende rol in de agenda.

Afstemming tussen de colleges
De colleges van B&W en Gedeputeerde Staten komen een keer per twee jaar bij elkaar voor een bredere bespreking over de voortgang van de samenwerkingsagenda en de lopende programma's en projecten.

Ambtelijk

Na bestuurlijke goedkeuring van de nieuwe Samenwerkingsagenda wordt een concretere invulling gegeven aan de ambtelijke organisatie. De uitwerking loopt zoveel mogelijk via het regioteam Kop van Noord-Holland. Het regioteam bestaat uit 4 regioadviseurs vanuit de gemeenten, de regiomanager van de Provincie Noord-Holland en een ondersteuner. Het regioteam weet wat er speelt in de maatschappij en de regio en houdt in de gaten welke opgaven er op de regio afkomen en de koppelkansen die er zijn. Zij doen naar aanleiding hiervan voorstellen voor activiteiten aan het PO Fysiek. Ook monitoren zij of de ambtelijk trekker tijdig het PO Fysiek betrekt bij en informeert over de werkzaamheden.

Partners

De samenwerking tussen de regio, provincie Noord-Holland en andere publieke en private partners is van groot belang om de kracht van de regio en de brede welvaart te versterken. Het is belangrijk om samen te investeren in de regio. Om zo het leef-, woon- en werkklimaat in de Kop van Noord-Holland te versterken. en het perspectief van de inwoners en bedrijven te verbeteren.

Gemeenschappelijke regeling van de vier Waddeneilanden

Naast de regionale samenwerking tussen de vier gemeenten van de Kop en de provincie neemt Texel deel aan de gemeenschappelijke regeling van de vier Waddeneilanden en is Texel formeel toegetreden tot het samenwerkingsverband 'De Waddeneilanden'. Bestuurders van het Ministerie van BZK, de provincies Fryslân en Noord-Holland hebben samen met het samenwerkingsverband "De Waddeneilanden' het Convenant samenwerking Waddeneilanden ondertekend. Omdat Texel deelneemt aan twee regionale samenwerkingsverbanden en dit beide om inzet vraagt van capaciteit en middelen, zal bij uitwerking van de regionale samenwerking in concrete projecten in afstemming met de regio en de provincie bepaald worden hoe Texel haar inzet zo effectief en efficiënt mogelijk zal organiseren.

Over het proces en communicatie:

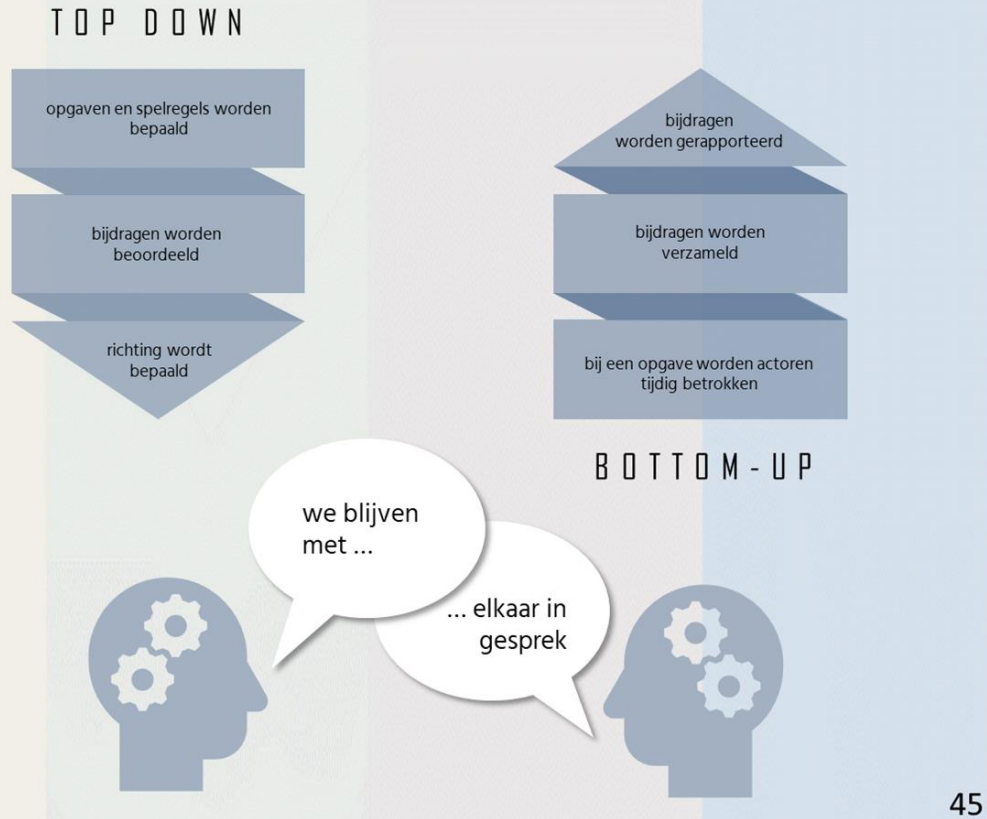
- *alle betrokken actoren in een opgave – ook bewoners – worden tijdig betrokken en er wordt bottom up gewerkt;*
- *per opgave wordt duidelijk gemaakt wanneer en waarover (top down) beslissingen door wie nodig zijn. Bestuurders hakken knopen door;*
- *we blijven met elkaar in gesprek;*
- *communicatie richting media, stakeholders en achterban gebeurt gezamenlijk en gecoördineerd;*
- *we delen de spelregels met onze achterbannen die betrokken worden/zijn bij (een van de) opgaven;*
- *organisaties staan achter de samenwerking en de aanpak.*

Over de manier van werken:

- *we werken integraal aan maatschappelijke thema's met oog en aandacht voor elkaars belangen en de wil om elkaars denk- en leefwereld te begrijpen en elkaar te helpen bij het nastreven van belangen (geven en nemen; 'kill your darlings');*
- *we zetten ons netwerk in om gezamenlijke belangen en doelen te bereiken; onze bestuurders worden stap voor stap meegenomen in het proces;*

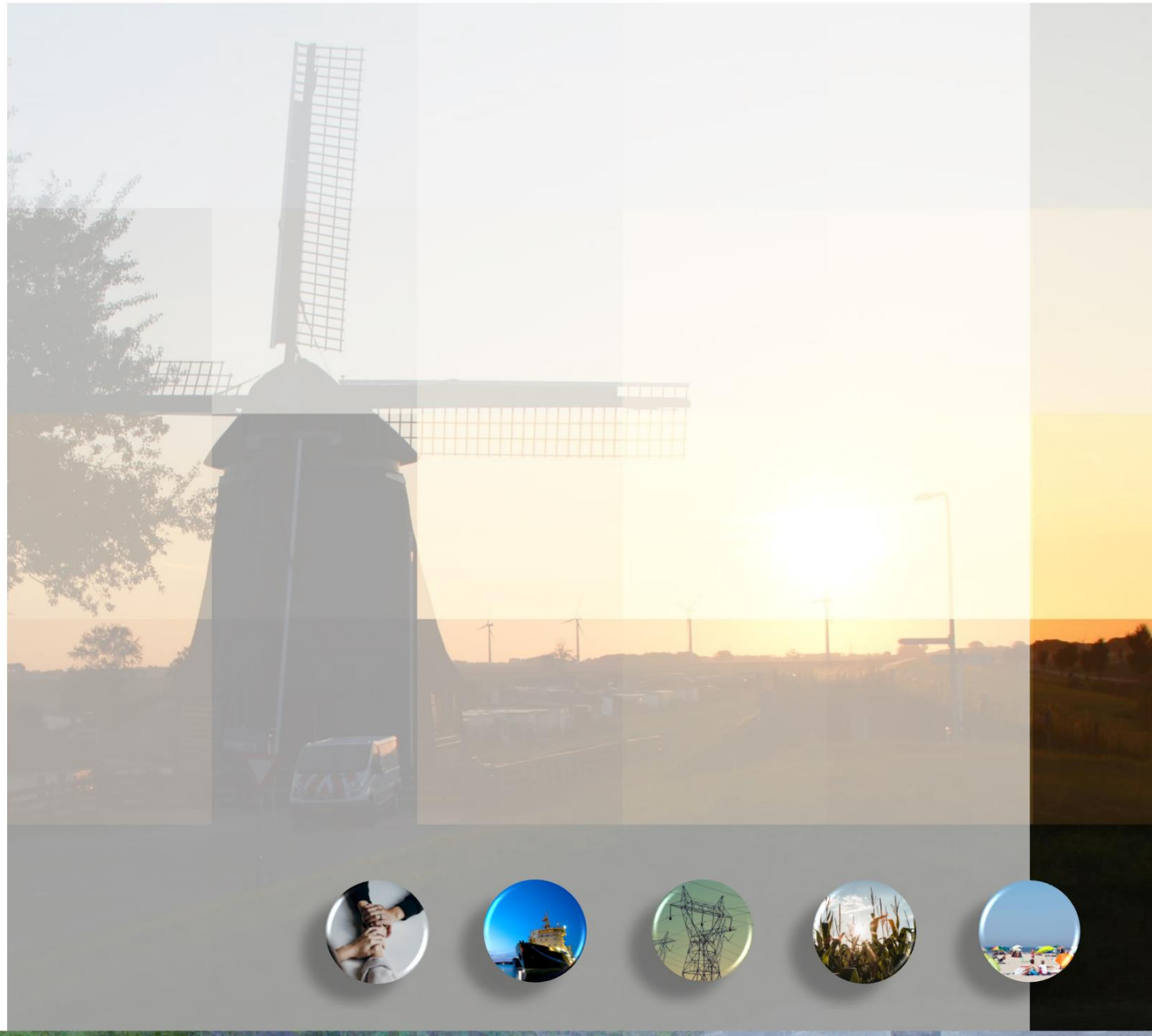
Komen tot de inhoud:

- *we creëren experimenteerruimte, leren van elkaar en benutten het bestaande kennisnetwerk;*
- *joint fact finding wordt ingezet om een gezamenlijke feitenbasis te creëren.*

GEMEENTE
Schagen
.txl
Gemeente Texel
gemeente
DEN HELDER
gemeente
Hollands
Kroon
Provincie
Noord-Holland